

ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «Ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»

ΜΑΝΤΩΣ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ 23 - Τ.Κ. 542 49, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ 22ο • Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2015

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τογ. Γραφείο
Θεσσαλονίκης 16
Αριθμός Αδείας
020050

Ο γεροπλάτανος στον Γεροπλάτανο της Χαλκιδικής: Μνημείο της φύσεως 800 και πλέον ετών

ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Περιοδική έκδοση
του Παγχάλκιδικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης

«Ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»

Έτος ιδρύσεως 1903

Μαντώ Μαυρογένους 23, Τ.Κ. 542 49 Θεσ/νίκη
Τηλ. 2310/323-839, κιν. 6946/470 157, φαξ 2310/326-108
Ηλεκτρ. δ/ση: www.panchalkidikos.gr
E-mail: panchalkidikos@gmail.com,
mkartsioti@gmail.com

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

Επιτροπή Έκδοσης:

Αυγολούπης Σταύρος, Καθηγητής Αστρονομίας του ΑΠΘ
Καραμύχος Ιωάννης, Φιλολόγος
Καρτσιώτης Μιχαήλ, τ. Εκπαιδευτικός, πρόεδρος του Δ.Σ.
του Παγχάλκιδικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης
Κοντογιαννόπουλος Κωνσταντίνος, Μαθηματικός
Παπάγγελος Ιωακείμ, δρ. Αρχαιολόγος
Τσαμουρτζή Μαρία, Αρχιτέκτων
Τσίκουλας Ιωάννης, Καθηγητής Ιατρικής του ΑΠΘ
Ιδιοκτήτης: Παγχάλκιδικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης
Εκδότης - Διευθυντής: Μιχαήλ Θ. Καρτσιώτης, Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου.

**Το περιοδικό εκδίδεται με χορηγίες συμπατριωτών,
φίλων και φορέων και αποστέλλεται δωρεάν.**

Σελιδοποίηση, Εκτύπωση: GRAFIS

Νέα Ραιδεστός Θεσσαλονίκης, Τηλ. 2310.466.776
e-mail: despoina@lithographia.gr

Αρ. Λογαριασμού: Πειραιώς 6 2 3 3 0 4 0 0 3 2 5 7 2

Χορηγός της έκδοσης του παρόντος 22^{ου} τεύχους είναι
ο πολιτικός μηχανικός κ. **Ιωάννης Τζίτζιος**, Δήμαρχος Σιθωνίας.

Εικόνα εξωφύλλου: Ο γεροπλάτανος στην κοινότητα Γεροπλάτανου
Χαλκιδικής. (Αρχείο Αργυρής Κώτης).

Εικόνα οπισθοφύλλου: Θεοφάνεια στον Γεροπλάτανο. "Ο Αγιασμός
των υδάτων". (Αρχείο Αθαν. Παπαρηγορίου)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: **Μιχαήλ Θεμ. Καρτσιώτης** (Πετροκέρασα)

Αντιπρόεδρος: **Πάνος Βερροιώτης** (Πολύγυρος)

Γεν. Γραμματέας: **Ιωάννης Κοτσάνης** (Αρναία)

Ταμίας: **Αβραάμ Παπαδόπουλος** (Βράσταμα)

Ειδ. Γραμματέας: **Αστέριος Λυρτζής** (Ταξιάρχης)

Μέλος: **Αναστασία Σούστα-Δάφφα** (Νεοχώρι)

Μέλος: **Θεόδωρος Τσαμούρης** (Αρναία)

Μέλος: **Ανδρομάχη Κωστοπούλου** (Άθυτος)

Μέλος: **Άννα Τσότησου-Κυργιαφίνη** (Βράσταμα)

Αναπληρωματικά μέλη

Χρήστος Σαρ. Κουτσός (Βάβδος)

Αθανάσιος Δημηνάς (Παιδικακαστρο)

Μίνα Γιαννακάκη (Πολύγυρος)

Κονδυλένια Τζούμα-Ζαμπόκα (Ν. Καλλικράτεια)

Εξελεγκτική Επιτροπή

Φώτης Ταλέας (Νέα Ρόδα)

Αστέριος Βαμβακάς (Πολύχρονο)

Γεώργιος Χαλκιάς (Αγ. Νικόλαος)

Αναπληρωματικά μέλη

Αλέξανδρος Οικονομίδης (Ν. Τρίγλια),

Αθανάσιος Χατζηπαπός (Ν. Μουδανιά)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στον απόηχο της Γενικής Συνέλευσης	1
■ Μαίρη Παντελιάδου, Αναστάσιμες Καμπάνες (ποίημα)	3
■ Γιάννης Χ. Καραμύχος, Δ. Σολωμού: Ελεύθεροι πολιορκημένοι	4
■ Γιώργος Ζωγραφάκης, Μια εξαιρετική ομιλία για τους Τρεις Ιεράρχες	6
■ Νίκος Μ. Παπαοικονόμου, Δουμπιώτες: Μια ιστορική οικογένεια	10
■ Τιμολέων Μακρογιάννης, Ο γερο-Ρήγας, Μουχτάρης Βάλτας	12
■ Δημήτριος Αγγ. Σμάγας, Δράση Πανσλαβιστών στην Χαλκιδική	14
■ Μοναχός Αρσένιος, Άγιος Παΐσιος	16
■ Ιωακείμ Αθ. Παπάγγελος, Βροχή λεοντιδών τον Νοέμβριο του 1885	18
■ Αθανάσιος Παπαρηγορίου, Ο Γεροπλάτανος με τον γεροπλάτανό του	18
■ Μιχάλης Θ. Κουτσός, Η αρετή της σοφίας και της σωφροσύνης	19
■ Θεόδωρος Τσαμούρης, Η μεσαία τάξη εγγυητής του δημοκρατικού πολιτεύματος	21
■ Εκ του γραφείου τύπου της Ι.Λ.Ε.Χ., Τόμος-αφιέρωμα στα 100 χρόνια από την απελευθέρωση του Αγίου Όρους	22
■ Άγγελος Φιλ. Μάντσιος, Ο Νίκος ο «γανωτζής»	24
■ Γιάννης Τσίκουλας, Αύρα Καβακοπούλου-Τσολοδήμου	30
■ Χαλκιδικιώτες επιστήμονες του εξωτερικού, Γεώργιος Α. Αγγίδης	33
Γιώργος Ν. Αγριος	34
■ Γιάννης Δ. Κανατάς - Χρίστος Γεροχρίστος, Σαν απόψι τέτοια μέρα...	35
- Η δράση του Συλλόγου μας	37
- Η δράση των άλλων Χαλκιδικιώτικων Συλλόγων	41
- Η επανίδρυση της τράπεζας αίματος	44
- Βιβλιοθήκη στον Άγιο Πρόδρομο	44
- Υπόμνηση για τις συνδρομές	45
- Τα νέα μέλη του Συλλόγου	46
- Πένθη	46
- Χορηγός του παρόντος τεύχους (κ. Ι. Τζίτζιος)	47
- Τα παραρτήματα, οι αντιπρόσωποι και οι ανταποκριτές του Παγχάλκιδικού Συλλόγου στη Χαλκιδική μας	48
- Μήνυμα προς όλους τους Χαλκιδικιώτες για εγγραφή στον Παγχάλκιδικό	50
- Πρόγραμμα εκδηλώσεων και εκδρομών Α' εξαμήνου 2015	51

Φιλολογική επιμέλεια: Αθανάσιος Χριστιανός

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών
τους. Όσα δεν φέρουν υπογραφή συντάσσονται από τον εκδότη.
Υπενθυμίζεται ότι οι εργασίες προς το περιοδικό δεν πρέπει να
υπερβαίνουν τις 1800 - 2000 λέξεις ή 9000 περίπου χαρακτήρες
(χτυπήματα).

ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

της 18ης Ιανουαρίου 2015

Α'

Συνήλθε την Κυριακή 18 Ιανουαρίου 2015 η τακτική Γενική Συνέλευση των μελών του Παγχαλκιδικού Συλλόγου, στην Εστία μας, με έξι θέματα Η.Δ. μεταξύ των οποίων ο απολογισμός των πεπραγμένων του προηγούμενου έτους 2014 και οι αρχαιρεσίες για την εκλογή νέων οργάνων διοίκησης, δηλ. νέου Διοικητικού Συμβουλίου και νέας Εξελεγκτικής Επιτροπής για τη διετία 2015-2016

Πολύς ο κόσμος που προσήλθε, τόσος που το αδιαχώρητο ανάγκασε αρκετούς, ύστερα από μικρή αναμονή σε ορθοστάσια, να αποχωρήσουν. Γεμάτη η αίθουσα. Υπερπλήρης. Γεμάτο και το αίθριο της εισόδου, γεμάτα όλα. Παρ' όλα αυτά μια ευχαρίστηση, μαζί με ικανοποίηση, ήταν ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων. Ευχαρίστηση και ικανοποίηση για το έργο του Συλλόγου, για τη ζωντάνια του, για τη δυναμική που ανέπτυξε, για τις επιτυχίες του και για την παρουσία τόσοων ανθρώπων στο κάλεσμα της Διοίκησης. Τη μέρα αυτή φάνηκε η αγάπη, η παραδοχή και η εμπιστοσύνη των μελών προς τον Παγχαλκιδικό και επικυρώθηκε το συντελούμενο έργο. Και το μήνυμα βγήκε αυθόρμητα: Το έργο σας εγκρίνεται. Συνεχίστε. Εμείς είμαστε εδώ, σας στηρίζουμε.

Ως νέο Δ.Σ. λάβαμε το μήνυμα και συνεχίζουμε με καλπασμό στη νέα διετία.

Β'

Πέρα από την αθρόα προσέλευση, εκείνο που παρατηρήθηκε είναι, για πρώτη φορά ύστερα από πολλά χρόνια, η ύπαρξη τόσοων υποψηφιοτήτων για τα όργανα της διοίκησης και το σπουδαιότερο ότι η καταγωγή τους αναφέρεται σε όλα σχεδόν τα μέρη της Χαλκιδικής, γεγονός που δικαιολογεί πλήρως την επωνυμία του Συλλόγου: ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΣ. Έτσι, έχουμε ήδη σήμερα εκλεγμένους, είτε αυτοί είναι τακτικοί είτε αναπληρωματικοί: από τον Πολύγυρο, την Αρναία, τα Ν. Μουδανιά, την Ν. Καλλικράτεια, την Ν. Τρίγλια, την Κασσάνδρα (Άθυτος και Πολύχρονο), τον Άγιο Νικόλαο, την Ιερισσό (Ν. Ρόδα), το Παλαιόκαστρο, τα Βραστά, τον Βάβδο, τον Ταξιάρχη, το Νεοχώρι, και τα μακρινά ορεινά Πετροκέρασα.

Αυτή η αντιπροσώπευση όλων των τόπων της ιδιαίτερης πατρίδας μας στα όργανα διοίκησης του Συλλόγου, μαζί με τους 97 Αντιπροσώπους και Ανταποκριτές που έχουν ορισθεί, από το Δ.Σ. με βάση το Καταστατικό, στις κωμοπόλεις και σε όλα ανεξαιρέτα τα χωριά μας, συνθέτουν ένα δίκτυο που καλύπτει όλη τη Χαλκιδική και **καθιστά την παρουσία του Συλλόγου πραγματική, δίπλα στον Χαλκιδικιώτη και παντού στη Χαλκιδική.**

Γ'

Για άλλη μια φορά αποδείχθηκε ότι ο Παγχαλκιδικός μεγάλωσε αρκετά. Δεν χωράμε πλέον γιατί η αίθουσα είναι μικρή. Το λέγαμε τα προηγούμενα χρόνια έτσι φιλάρεσκα. Τώρα το λέμε και προβληματιζόμαστε. **Χρειαζόμαστε μεγαλύτερη αίθουσα που να μπορεί να στεγάζει όχι μόνο τα γραφεία, αλλά και τις δραστηριότητές του Συλλόγου, που δεν είναι λίγες.** Αίθουσα που να στεγάζει και τις δράσεις των άλλων αδελφών Χαλκιδικιωτικών Συλλόγων και όχι μόνο.

Γι αυτό ο στόχος για την απόκτησή της, με τις πάγιες προϋποθέσεις που έχουμε θέσει, παραμένει αμετακίνητος. Θέλουμε Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΥΤΗ ΑΙΘΟΥΣΑ να είναι τουλάχιστο 200 τ.μ., να βρίσκεται στην ανατολική Θεσσαλονίκη, όπου κατοικούν οι περισσότεροι συμπατριώτες μας, να είναι εύκολα προσπελάσιμη και κοντά σε στάση του ΟΑΣΘ, να είναι ισόγεια (αποκλειομένου του ημιυπογείου), σε σχετικά καινούργια οικοδομή και η τιμή της να είναι προσιτή.

Ήδη στο αποθεματικό του ταμείου μας, όπως ανακοινώθηκε στη Γεν. Συνέλευση φυλάσσεται το ποσό των **50.000 ευρώ**, που προέρχεται από οικονομίες των περασμένων ετών, για το σκοπό αυτόν. Όμως αυτό από μόνο του δεν επαρκεί για μια τέτοια αγορά, για την οποία χρειάζεται τουλάχιστο **τριπλάσιο και πλέον ποσό.** (Σημειώνεται ότι έχει γίνει σχετική έρευνα αγοράς).

Γι' αυτό σήμερα απευθυνόμαστε

για άλλη μια φορά:

Α' Προς όλους ΕΣΑΣ τους συμπατριώτες μας που χρηματοδοτήσατε τα προηγούμενα χρόνια, ως ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ, ως ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ, ως ΔΩΡΗΤΕΣ και ως ΑΠΛΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ, τα τέσσερα μεγάλα έργα του Συλλόγου:

α) Την κατασκευή του μνημείου με τον ανδριάντα του καπετάν Χάψα στην Αγ. Αναστασία (κόστος 150.000 ευρώ),

β) Την ανέγερση του ανδριάντα του Αριστοτέλη στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης (κόστος 140.000 ευρώ),

γ) Την αγορά της σημερινής αίθουσας (κόστος 100.000 ευρώ) ευρώ και

δ) Στην ανέγερση της προτομής του Χάψα στην ομώνυμη πλατεία τέρμα Βούλγαρη (κόστος 10.000 ευρώ) αλλά και

Β' Προς τους άλλους που για διάφορους λόγους δεν συμμετείχαν σ' εκείνες τις δράσεις

και Σας καλούμε

να στηρίξετε και πάλι τη νέα προσπάθεια, **με προσφορές κατά δύναμη**, για την οριστική και αξιοπρεπή στέγαση του Συλλόγου μας και

η Χαλκιδική ευγνωμονούσα

θα σας γράψει στις χρυσές σελίδες της ιστορίας της, για παντοτινή θύμηση.

Συντονιστής της νέας εξόρμησης ορίστηκε ο πρόεδρος του Δ.Σ. κ. **Μιχαήλ Θεμ.. Καρτσιώτης**, 2310/318-840 και 6946/ 470-157, ο οποίος με κλιμάκιο μελών του Δ.Σ. θα πραγματοποιήσει προσωπικές επισκέψεις για πλήρη ενημέρωση. Περιμένουμε την ανταπόκριση.

Δ'

Τέλος παραθέτουμε κατωτέρω τη σύνθεση των νέων οργάνων διοίκησης του Συλλόγου, Δ.Σ. και Ε.Ε., που αναδείχθηκαν από τις αρχαιρεσίες της Γεν. Συνελεύσεως της 18ης Ιανουαρίου 2015, για τη διετία 2015 και 2016:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τακτικοί

Πρόεδρος	Μιχαήλ Καρτσιώτης	Πετροκέρασα
Αντιπρόεδρος	Πάνος Βερροιώτης	Πολύγυρος
Γεν. Γραμματέας	Ιωάννης Κοτσάνης	Αρναία
Ταμίας	Αβράμ Παπαδόπουλος	Βραστά
Ειδ. Γραμματέας	Αστέριος Λυρτζής	Ταξιάρχης
Μέλος	Αναστασία Σούστα -Δάφφα	Νεοχώρι
Μέλος	Μάχη Κωστοπούλου	Άθυτος
Μέλος	Θεόδωρος Τσαμούρης	Αρναία
Μέλος	Άννα Τσότσου-Κυργιαφίνη	Βραστά

Αναπληρωματικοί: Κουτσός Σαρ. Χρήστος(Βάβδος), Δημηνός Αθανάσιος (Παλαιόκαστρο), Γιαννακά-ρη Μίνα (Πολύγυρος) και Τζούμα-Ζαμπόκα Κονδυλένια (Ν. Καλλικράτεια).

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τακτικοί: Ταλέας Φώτιος (Ν. Ρόδα), Βαμβακάς Αστέριος (Πολύχρονο) και Χαλκιάς Γεώργιος (Άγ. Νικόλαος).

Αναπληρωματικοί: Οικονομίδης Αλέξανδρος (Ν. Τρίγλια) και Χατζηπαπάς Αθανάσιος (Ν. Μουδανιά).

Σημ. Λεπτομέρειες για την γεν. συνέλευση θα βρείτε και στη σελίδα 38 του τεύχους αυτού τον δε Απολογισμό των Πεπραγμένων, όπως αυτός ανακοινώθηκε από τον πρόεδρο του Δ.Σ., θα τον διαβάσετε στην ιστοσελίδα μας www.panchalkidikos.gr

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αναστάσιμες Καμπάνες

*Καθώς οι αναστάσιμες καμπάνες θα σημάνουν
μεσ' την απόκοσμη σιγή, της αγιασμένης νύχτας
τ' αγέρι τ' ανοιξιάτικο τον ήχο τους θα πάρει
και θα τον κάνει προσευχή, δοξαστικό τραγούδι
και θα τον στείλει μακριά, ίσκιους να νανουρίσει.*

*Να ζωντανέψει τα όνειρα, που έχουνε ξεφτίσει
να μπει σε φτωχικές αυλές, αγάπη να χαρίσει
να φέρει μήνυμα χαράς, στις γης τους πικραμένους
κι ένα παράθυρο με φως, για τους φυλακισμένους
να φέρει ειρήνη στους λαούς, τις έχθρες να γκρεμίσει
να γαληνέψει την οργή, το στεναγμό να σβήσει.*

*Τη νύχτα που οι χαρμόσυνες καμπάνες θα σημάνουν
και τ' άγιο φως θιερωτικό, στην πλάση θα σκορπίσει
τη νύχτα που άγγελμα ζωής, τη γη θα χαιρετίσει
και η ελπίδα σαν πνοή, παντού θα φτερουγίσει
θ' αναστηθούν οι καρδιές, θα ξεχαστούν τα μίσση
κι η αγάπη, σαν γλυκό κρασί, τον κόσμο θα μεθύσει.*

Μαίρη Παντελιάδου

ΕΥΧΕΣ

**Με την πίστη ότι το Ανέσπερο Φως δείχνει το δρόμο για μια κοινωνία
αλληλεγγύης και σεβασμού στη ζωή και την αξιοπρέπεια,
το Δ.Σ. του ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
εύχεται σε όλους
ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ και ΛΑΜΠΡΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ!**

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ: ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ

Β' σχεδίασμα – Γ' απόσπασμα
(Μια ερμηνευτική προσέγγιση)

ΓΙΑΝΝΗΣ Χ. ΚΑΡΑΜΙΧΟΣ

Φιλολόγος-Ποιητής

Η απόπειρα ερμηνευτικής προσέγγισης του σολωμικού αποσπάσματος είναι μια ελάχιστη ηθική συμβολή στην επικείμενη εθνική εορτή της 25 Μαρτίου 1821.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ Β'

Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει·

λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί κι η μάνα το ζηλεύει.

Τα μάτια η πείνα εμαύρισε· στα μάτια η μάνα μνέει·

Στέκει ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και κλαίει:

«Έρμο τουφέκι σκοτεινό, τι σ' έχω 'γω στο χέρι;

Οπού συ μου 'γινες βαρύ κι ο Αγαρηνός το ξέρει.»

Σ1. Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει·

Στον 1ο στ. κυρίαρχο θέμα είναι η σιωπή. Δεν πρόκειται για τη σιωπή της αυτοσυγκέντρωσης ούτε της ρέμβης, αλλά για τη σιωπή – προμήνυμα της φύσης. Όλες οι λέξεις συγκλίνουν στην ανάδειξη του είδους, του τόπου και της έκτασης της σιωπής. Απόλυτη(άκρα), νεκρική (του τάφου) σιωπή, κυρίαρχη στο χώρο εντός και εκτός του Μεσολογγίου(στον κάμπο βασιλεύει). Εικόνα ερήμωσης στον απόλυτο βαθμό. Το μέγεθος της επιτείνουν το ρήμα και ο τοπικός προσδιορισμός που υποβάλλει την αίσθηση του ανοιχτού χώρου αλλά και που προσδιορίζει το γεωγραφικό στίγμα. Θα λέγαμε πως έχουμε να κάνουμε με το προανάκρουσμα δυσάρεστης συνέχειας, καθώς τα πάντα δίνονται στην ακραία του διάσταση. Κιόλας υποψιαζόμαστε ότι πρόκειται για την προοικονομία μιας ζοφερής εικόνας. Η ατιμόσφαιρα αρκετά υποβλητική.

Σ2. λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί κι η μάνα το ζηλεύει.

Το σκηνικό αλλάζει άρδην στο 1ο ημιστίχιο του 2ου στίχου. Την απόλυτη σιωπή διαδέχεται η ευχάριστη, ακουστική εντύπωση από το βασίλειο των πτηνών. Η ηχολαλική απεικόνιση και παρήχηση των συμφώνων λ

και ρ(λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί) και η διαδοχική παράθεση των δύο ρημάτων δίνει την αίσθηση της εγγύτητας και της χρονικής τους ταύτισης. Χαρούμενο και βεβιασμένο λάλημα, βεβιασμένη κίνηση. Το καταθλιπτικό κλίμα του 1ου στίχου διαδέχεται το θριαμβικό από την εύρεση τροφής.

«Κι η μάνα το ζηλεύει». Το ευχάριστο ακουστικό αίσθημα ανατρέπει η δεύτερη εικόνα. Της μάνας δηλ. που ζηλεύει το υποδεέστερο στη φύση ον, το πουλί, ενώ το ανθρώπινο πλάσμα, το ανώτερο στην ιεραρχία των όντων, βρίσκεται σε κατώτερη μοίρα. Αυτό που σαν προανάκρουσμα επισημάναμε στον πρώτο στίχο ενισχύεται από την εικόνα της ηθικής ταπείνωσης και της σωματικής εξαθλίωσης της μάνας. Να γιατί η νεκρική σιωπή. Η φύση θλίβεται και υποκλίνεται μπροστά στη δεινή θέση της μάνας, σιωπά. Το συναίσθημα του φθόνου έρχεται στην επιφάνεια, όχι σαν συνειδητή θέση αλλά σαν αποτέλεσμα εξωτερικού καταναγκασμού. Το ρήμα ζηλεύει μοιάζει να αιωρείται εν μέρει αναπάντητο. Η απάντηση στην κύ-

«Η έξοδος» Θεόδωρος Βρυζάκης 1855
του Μεσολογγίου.

ρια πηγή του φθόνου δίνεται στον επόμενο στίχο.

Σ3. Τα μάτια η πείνα εμαύρισε· στα μάτια η μάνα μνέει·

Ο στίχος έρχεται σαν φυσική συνέπεια του «ζηλεύει», προσδιορίζοντας την αιτία του φθόνου, την ΠΕΙΝΑ. Ο ποιητής δεν αισθητοποιεί την πείνα με την εικόνα οποιασδήποτε σωματικής φθοράς. Την εστιάζει στα μάτια που θεωρούνται το πιο εκφραστικό ανθρώπινο όργανο, ο καθρέφτης της ψυχής. (Όλοι βιώνουμε την τηλεοπτική εικόνα με τα σβηστά μάτια των λιμοκτονούντων παιδιών του τρίτου κόσμου). Η επανάληψη « τα μάτια», στα «μάτια», τονίζει με έμφαση το σημείο όπου αναφέρεται και το «εμαύρισε» και το «μνέει»(μνέω =ορκίζομαι , από το αρχαίο ομνύω και όμνυμι). Η αναφορά επομένως τόσο του μαυρίσματος, όσο και του όρκου γίνεται στα μάτια και μέσω της μά-

νας υποβάλλεται και η παρουσία του παιδιού και το στέγνωμα του στήθους της.

Σ4. Στέκ' ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και κλαίει:

Το ερώτημα που εύλογα γεννιέται είναι γιατί Σουλιώτης και όχι Μεσολογγίτης. Η αναφορά στον Σουλιώτη αντανakλά κατ' αρχάς μια ιστορική πραγματικότητα, αφού, όπως είναι γνωστό, στο Μεσολόγγι ήταν και πολλοί Σουλιώτες με αρχηγό τον Κίτσο Τζαβέλα. Ίσως πάλι η επιλεκτική αναφορά στον Σουλιώτη, σύμβολο της ανδρείας, να αποτελεί τιμητικό εύσημο γι αυτόν που αξιόθηκε να ζήσει μια τέτοια ιστορική στιγμή στο Μεσολόγγι. Από την άλλη πάλι η έννοια της ανδρείας με την παρουσία του αποκτά πανελλαδικό χαρακτήρα. Ο «καλός» προφανώς και δεν έχει την τρέχουσα ηθική σημασία. Εδώ ταυτίζεται με την πολεμική τελειότητα σε συνδυασμό με τη βαθύτερη ηθική τελειότητα.

Την ακούσια σωματική απραξία(στέκει) επιδεινώνει και ο τοπικός προσδιορισμός(παράμερα), εκτός δηλαδή του πολεμικού πεδίου. Συνειδητή επιλογή για απομόνωση και απόκρυψη της δεινής θέσης στην οποία βρίσκεται. Το ρήμα «κλαίει», έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την εικόνα του γενναίου και σκληροτράχηλου πολεμιστή. Η διακριτική απόσυρση αμβλύνει ενδεχομένως αυτή την εικόνα. Το κλάμα δεν είναι παρά ένας εσωτερικός μονόλογος, στην ουσία δραματικός διάλογος του πολεμιστή με ό,τι πολυτιμότερο και ιερότερο γι αυτόν: το τουφέκι του. Δεν πρόκειται για ηττοπάθεια. Για αγανάκτηση πρόκειται και για κλάμα εξαιτίας της πληγωμένης ατομικής και εθνικής φιλοτιμίας. Δεν πρόκειται για δειλία, αλλά για περηφάνια.

Σ5- 6. « Έρμο τουφέκι σκοτεινό, τι σ' έχω 'γω στο χέρι;

Οπού συ μού 'γινες βαρύ κι ο Αγαρηνός το ξέρει.»

Είναι γνωστή η παθολογικά αγαπητική σχέση του πολεμιστή με τα άρματα στην ηρωική ποίησης (από τα ομηρικά χρόνια, μέχρι τα νεώτερα) καθώς και στη δημοτική ποίηση, ο ιδιαίτερα δηλ. συναισθηματικός δεσμός με το όπλο του. Στους δύο τελευταίους στίχους έχουμε το θρηνητικό κύκνειο άσμα του πολεμιστή που του στερούν στην ουσία το όπλο του, την προέκταση του εαυτού του, ένα μέλος του σώματος του. Η ποιητική σύλληψη του Σολωμού ταυτίζεται εδώ με εκείνη της ηρωικής ποίησης που δεν μπορούσε να φανταστεί τους ήρωες άοπλους. Νιώθει άοπλος ο Σουλιώτης, αφού αδυνατεί να κρατήσει το όπλο στα χέρια του λόγω της σωματικής εξάντλησης από τη πείνα (βαρύ). Δεν είναι όμως μόνο η εξάντληση που του περιορίζει τη ζωτική ικανότητα, την αναγκαία μαχητική δραστηριότητα αλλά και η ντροπή από το γεγονός ότι ο Αγαρηνός (ο Άραβας για τους Βυζαντινούς) το ξέρει. Είναι φανερό ότι ο ποιητής στο πρόσωπο του Αγαρηνού βλέπει τον αλλόθρησκο. Πρόκειται για σαφή, υποτιμητική, απαξιωτική αναφορά στον αλλόπιστο δυνάστη.

Κυρίαρχο θέμα είναι η πείνα που δίνεται με τον πλέον εσωτερικό τρόπο εξακτινωμένη στο μητρικό φίλτρο, στο αξιόμαχο του πολεμιστή και στο φιλότι-

μο του. Ο ποιητής κτίζει μια ανάβαθρα από δυσκολίες με δεσπόζουσα αυτή της πείνας. Φυσιολογικό, εσωτερικό εμπόδιο που πάει να παραλύσει τη θέληση των πολιορκημένων. Λέει ο ίδιος ο ποιητής: « *Η πείνα δεν μπαίνει εις αυτόν τον κύκλον εμμή μόνον ως εξωτερική δύναμη την οποία υπερνικά καθώς και όλες τις άλλες*».

Πρόσθετες σκέψεις πλην του κυρίαρχου θέματος της πείνας αποτελούν και οι παρακάτω επισημάνσεις.

Όπως στην περίπτωση της μάνας, το μητρικό φίλτρο, το τρυφερότερο και γλυκύτερο συναισθημα που μπορεί να νιώσει ο άνθρωπος γίνεται πηγή και όργανο αβάσταχτου πόνου, μεταβάλλεται δηλαδή στο αντίθετο του, ΕΤΣΙ και στη περίπτωση του Σουλιώτη πολεμιστή, για να μείνει ελεύθερος πρέπει να αυτοκαταργηθεί, να αλλάξει στο αντίθετο του. Το τουφέκι του από φορέας της πολεμικής του δύναμης γίνεται φορέας αδυναμίας, από μέσο ασφάλειας γίνεται μέσο ανασφάλειας (κλαίει, βαρύ, ο Αγαρηνός το ξέρει). Εδώ βρίσκει εφαρμογή η διατύπωση του Αριστοτέλη πως ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της τραγωδίας είναι «η εις τουναντίον των πραττομένων μεταβολή», δηλ. η μεταβολή των πραγμάτων στο αντίθετο τους.

Ένας μέτριος ποιητής την πάλη, για να μείνει ελεύθερο το Μεσολόγγι θα την έδινε απεικονίζοντας τον πολεμικό, κυρίως ορυμαγδό καθώς και την εξωτερική φρίκη με ρεαλισμό. αίματα, σκελετωμένα κορμιά, νεκρούς. Ο Σολωμός αντίθετα απεικονίζει τον ορυμαγδό της πόλης μέσα από τις ψυχές των πολιορκημένων και την τραγικότητα του μεγαλείου τους με τη μεταβολή των πάντων στο αντίθετο τους. Δεν καταφεύγει στον εξωτερικό εντυπωσιασμό και στη φωτογραφική απεικόνιση. Μάλιστα, για να ενεργοποιήσει περισσότερο τη φαντασία του αναγνώστη όσον αφορά τις απώλειες, τους νεκρούς αυτής της άνισης αναμέτρησης, καταφεύγει στη βασική αρχή του αρχαίου δράματος. Ο φόνος δηλ. προαναγγέλλεται έμμεσα, είναι αφηγούμενος, συντελείται στα παρασκήνια, όπως και ο φόνος στην αρχαία τραγωδία. Το αίμα δεν το βλέπουμε. Είμαστε σίγουροι ότι υπάρχει. Και ως εικαστική ακόμα σύλληψη η αφαιρετικότητα είναι που αναδεικνύει το σιωπηρό μεγαλείο των πολιορκημένων (ο Ντελακρουά απεικονίζει την Ελλάδα να ξεψυχάει στα συντρίμια της πόλης του Μεσολογγίου).

Σε μια ευρύτερη λογοτεχνική αποτίμηση εκείνο που εντυπωσιάζει είναι η λιτότητα του ύφους και η λεκτική δωρικότητα. Οι λέξεις λειτουργούν με τη δυναμική ελατηρίου. Κάθε μια έχει το δικό της ειδικό βάρος, τη δική της αυτοτέλεια, όπως άλλωστε και ο κάθε στίχος χωριστά. Η αυτοτέλεια μάλιστα του στίχου ολοκληρώνεται και με το ρυθμό που προσδίδει ο ιαμβικός 15σύλλαβος. Η αποφυγή περιττών καλολογικών στοιχείων συντελεί στην κυριολεξία και στην πυκνότητα του λόγου.

Κλείνοντας να επισημάνω πως το ποίημα είναι ένας ύμνος στους πολεμιστές που κρατούν ζωντανή τη θέληση τους για αντίσταση και αγώνα για την ηθική, εσωτερική τους ελευθερία, ακόμα και στην ακραία περίπτωση της απόλυτης σωματικής αδυναμίας.

ΜΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΥΓΥΡΟ ΠΡΙΝ 138 ΧΡΟΝΙΑ (ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΤΟΥ 1877)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ

Συγγραφέας

Μια εξαιρετική ομιλία, ντοκουμέντο για το υψηλό επίπεδο μορφώσεως, το οποίο χαρακτήριζε τον Πολύγυρο στο β' μισό του 19ου αιώνα, βρέθηκε, μεταξύ πολλών άλλων, στο Αρχείο Στέφ. Κότσιανου. Η ομιλία αυτή δεν φέρει συντάκτη και ημερομηνία, ωστόσο, από το συνδυασμό των πληροφοριών για τον Αβδούλ Χαμίτ¹ και τον Κιαμίλ Βέη², μπορεί με βεβαιότητα να προσδιοριστεί ότι εκφωνήθηκε στον εορτασμό των Τριών Ιεραρχών του 1877. Όσον αφορά τον συντάκτη και εκφωνήσαντα την ομιλία, πρόκειται ίσως για τον «ελληνοδιδάσκαλο Ιωάννη Μακρόπουλο» ή για άλλον ελληνοδιδάσκαλο των ονομαστών «Σχολείων του Πολυγύρου» της εποχής εκείνης.

(Το κείμενο, όπως θα διαπιστώσετε, διανθίζεται από πολλές λέξεις που απαιτούν βοήθεια λεξικού ή ειδικού φιλολόγου – εφ' όσον μάλιστα είναι ταλαιπωρημένο χειρόγραφο. Δημοσιεύεται όμως γιατί αποτελεί και έναν πραγματικό λογοτεχνικό και ιστορικό θησαυρό που αποδεικνύει την τελειότητα και την ποιότητα της ελληνικής γλώσσας της εποχής και αποστομώνει τον γνωστό επώνυμο αλλά ανιστόρητο μουσικό Στ. Κραουνάκη που πριν λίγους μήνες εκστόμισε σε μια εκπομπή πως «στη Β. Ελλάδα μέχρι την απελευθέρωση μιλούσαν βουλγάρικα». Να λοιπόν ένα δείγμα της γλώσσας των προγόνων μας. Ευχαριστώ για τη βοήθεια τους εκλεκτούς φιλόλογους Αθ. Χριστιανό και Ιωακ. Κρικελίκο).

Αλλά ας δούμε, ας διαβάσουμε, την εξαιρετική αυτή ομιλία:

Ότε υπό τα ερείπια του κλονισθέντος θρησκευτικού οικοδομήματος της προγονικής ημών αρχαιότητος ετίθεντο αι βάσεις νέου θρησκευτικού καθιδρύματος, του ουρανοπέμπου Χριστιανισμού, εφάνη ίσως κατά πρώτον

ότι μεταξύ των δύο εναντίων συστημάτων, ων το μεν πολυθεϊαν εδέχετο, το δε την λατρείαν του τρισυποστάτου αληθινού Θεού εδίδασκεν, ουδεμία συνάντησις και ουδεμία συνεννόησις έμελλε να υπάρξει ποτέ. Και όμως τα δύο ταύτα πολέμια συστήματα ενείχον στοιχεία, τα οποία ήτο προωρισμένον ου μόνον να καταλλαγώσιν αλλά και στενότατα να συνδεθώσιν εις διάδοσιν και εξαπλωση των κοσμοσωτηρίων αρχών, αίτινες οψιαίτερον την ανθρωπότητα έμελλον ν' αναπλάσωσιν* ενείχε δηλονότι το μεν πρώτον ύψος φιλοσοφικών θεωριών ανυπέρβλητον και μεγαλοπρέπειαν καλλιπεούς γλώσσης απaráμιλλον, το δε δεύτερον βάθος θρησκευτικών αληθειών πάσαν αντίληψιν υπερβαίνον. Τα στοιχεία λοιπόν ταύτα, άπερ ενείχον τα δύο συστήματα τα κατά πρώτην όψιν άλληλα αποκρούοντα πραγματικώς συνήνθησαν και συνεκεντρώθησαν ούτως ειπείν λίαν τελεσφόρως και λίαν εμμελώς. Του δε εναρμονίου τούτου συνδυασμού αυτών γεραρά αντιπρόσωπος παρίσταται η περικλής εν τε τη γενική και πατρίω ημών ιστορία τριάς των οικουμενικών Διδασκάλων, ων την ευαγή μνήμην εορτάζοντες σήμεραν, ευσεβοφρόνως τιμώνμεν αυτούς και τας πνευματικές αυτών αθλήσεις ευγνωμόνως αναγνωρίζομεν.

Υψίφωνοι κήρυκες κοσμοφελών διδαγμάτων οι τρεις ούτοι θεσπέσιοι άνδρες ενέδυσαν την θεϊαν διδασκαλίαν με την πορφύραν της βασιλίδος των γλωσσών και τον μεν Χριστιανισμόν ελληνοπρεπώς εξωράιζον, τον δε Ελληνισμόν χριστιανικώς εξηγίαζον. Μαθητής επίσης μεν των Προφητών και Αποστόλων, επίσης δε των Ελλήνων ποιητών και συγγραφέων ο ουρανοβάμων Βασίλειος ένθεν μεν ηρμήνευε την εξαήμερον της Γενέσεως, ετέρωθεν δε συνέγραφε την σπουδαιοτάτην παραίνεσιν προς τους νέους πώς να ωφελώνται εκ της μελέτης των

Σημειώσεις:

1 Αβδούλ Χαμίτ Β': Έγινε σουλτάνος τον Αύγουστο του 1876. Ανακήρυξε Σύνταγμα, αλλά μετά τον ρωσοτουρκικό πόλεμο (Απρίλιος 1877) που ακολούθησε, την ήττα της Τουρκίας από τη Ρωσία και τη γνωστή συνθήκη του Αγ. Στεφάνου, ο Χ. ανέστειλε τη λειτουργία του Συντάγματος και έγινε απόλυτος μονάρχης ασκώντας, στο εξής, εξουσία τρομοκρατίας. «Φρικώδης τρομοκρατία εν μια λέξει επεκράτει πανταχού και πας θεωρούμενος ύποπτος ερρίπτετο εις τας φυλακάς ή τα ύδατα του Βοσπόρου». Από τη σπείρα των ανακτόρων του εκπορεύτηκε κύμα σφαγών κατά των Αρμενίων (35.000 σφαιασθέντες), ώστε ο Γλάδστων τον αποκάλεσε δημόσια «μέγαν δολοφόνον».

Η δικτατορική και εγκληματική πολιτεία του ξεσήκωσε κίνημα εναντίον του και το 1908 αναγκάστηκε να επαναφέρει το καταργηθέν Σύνταγμα. Όμως, και στη συνέχεια, δημιουργήθηκαν εξ αιτίας του ταραχές και στις 14 Απριλίου 1909 εκθρονίστηκε, εξορίστηκε στη Θεσ/νίκη και εγκλείστηκε στην έπαυλη Αλλατίνι. Μετά δύο χρόνια μεταφέρθηκε σε χωριό του Βοσπόρου, όπου πέθανε το 1918.

2 Κιαμίλ Βέης: Καϊμακάμης του Πολυγύρου. Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας «Ερμής» της Θεσσαλονίκης μετατέθηκε από τον Πολύγυρο στη Βέροια τον Μάιο του 1877 (δημοσιεύτηκαν κατηγορίες εναντίον του στο φ. 188/5-4-1877 – πληροφορίες από κ. Δημ. Κύρου).

ελληνικών λόγων μετά δεινότητος προσεγγιζούσης την αρχαίαν Αττικήν Μούσαν* ο δε Ναζιανζηνός Γρηγόριος αφ' ενός μεν ανέλυε το μυστήριον της Αγίας Τριάδος μετά αιθερίου υψιγορίας, αφ' ετέρου δε συνέταττε ιαμβεία κατά μίμησιν των Ελλήνων ποιητών* ουχί διαφόρως και ο χρυσός την γλώτταν Ιωάννης μετά της αυτής επιμελείας ενέκειτο εις την μελέτην της Αγίας Γραφής και των εξόχων επί ύψει και κάλλει συγγραφέων της αρχαιότητος, ίνα μεταφέρει τα ανέφικτα κάλλη της Αττικής ευφραδείας εις τα χριστιανικά αυτού κηρύγματα, δι' ων και τα πλήθη κατεκλήλει και την από του άμβωνος ιεράν φιλολογίαν δαυσιώς εκόσμησεν. Ούτω δε οι ελληνικής μαθήσεως και Χριστιανικής αρετής πεπληρωμένοι ούτοι Ιεράρχαι συνάψαντες εν εαυτοίς την τε θείαν και ανθρωπίνην σοφίαν, την ιεράν και την θύραθεν παιδείαν, και εν τη συναφεία αυτή οιοινεί δεικνύοντες δια μεν της μιας χειρός την Ιερουσαλήμ και τον ουρανόν, δια δε της ετέρας τας Αθήνας και τον Πarnaσσόν, εγένοντο δια τους επερχομένους άνδρας τε και αιώνας τύπος και υπόδειγμα συνανακράσεως του ελληνισμού μετά της ευσεβείας, της οποίας μεγαλουργήματα μετ' εκπλήξεως μεν είδεν ο κόσμος, έκθαμβος δ' αναγράφει εις τας δέλτους εαυτής η σύγχρονος ιστορία* τηρηταί των τε έργων και διδαγμάτων αυτών εκ μιας αρχής ανεφάνησαν και αναφαίνονται πανταχού της κοινωνίας της συγκροτούμένης υπό εναρέτων και ευσεβών ανδρών εξασκούντες παντοίας πνευματικές αρετάς, ων μεγίστη είναι η της ευδαιμονίας των λαών παραίτιος* την πραγματικήν δε ταύτην ευτυχίαν εγγυάται μόνος ο ένθερμος ζήλος των πολιτών και πατριωτών, οίτινες εις τους λύχνους των φώτων ουδέποτε διστάζουσι να επιχέωσι διαρκώς δαυσιλές και λιπαρόν έλαιον με χείρα μεγαλόδωρον 'ρίπτοντες ούτως εις τας καρδιάς των αμέσως τε και εμμέσως ωφελουμένων σπέρματα αγαθοδωρίας, εξ ων βλαστησάντων μεμεστωμένους ευγνωμοσύνης στάχνας συγκομίζουσιν εις την γενικήν αποθήκην των μεγάλων ευεργετών της κοινωνίας. Τω όντι, κύριοι, και ο Πολύγυρος ανέκαθεν μέχρι της σήμερον διατελών αφ' ενός μεν ιστορικών αναμνήσεων και παραδόσεων σοβαρών κληρονόμος, αφ' ετέρου δε πολλών πλεονεκτημάτων κάτοχος, έχει πάντοτε δικαιοτάτας αφορμάς να μην υπολειφθή άλλων πόλεων δυσκλεώς εις το στάδιον της εκπαιδεύσεως, εις το οποίον κατά τον παρόντα αιώνα μάλιστα πάννυ

φιλοτίμως και εναμίλλως αγωνίζονται ιδιώται και άρχοντες, άτομα και κοινότητες, καθ' ην εποχήν πάντα τα εκπαιδευτήρια εν πάσι και κατά πάντα προστατεύονται παρά της σεβαστής κυβερνήσεως του κραταιοτάτου και φιλολάου ημών Άνακτος Σουλτάν Αβδούλ Χαμίτ, ου το κράτος πολυχρόνιον (είη) και όστις πατρικώς κήδεται περί της εκπαιδεύσεως και εκπολιτίσεως πάντων αδιακρίτως των υπέρ της μακροβιότητος Αυτού ευχομένων πιστών υπηκόων, πεπεισμένος ότι τότε μόνον θα ευημερήσωσιν οι υπό τα αίσια σκήπτρα Αυτού διατελούντες λαοί, όταν η παιδεία διαδοθή καθ' άπασαν διεύθυνσιν υπό την εποπτείαν των πιστών υπαλλήλων του κράτους των διεπόντων τα υψηλότερα των καθηκόντων της πατρικής Αυτού Κυβερνήσεως προς το λαοσωτήριο πνεύμα³, όποιοι ενταύθα πολυτρόπως αναδεικνύονται ο άξιος Διοικητής ημών, ο καλός καγαθός Καίμακάμης Κιαμίλ Βέης και ο ουχ ήττον ζηλωτής των καλών της παιδείας ο σοφολογιώτατος Χακίμ Εφένδης και οι περί αυτους δια της ευγενούς παρουσίας τιμήσαντες σήμερον την εορτήν των σχολειών⁴ κατά τον παρόντα αιώνα, επαναλαμβάνω, πραγματικώς θα ήτο η μεγίστη των ελλείψεων του Πολυγύρου, θα ήτο η σκιερωτάτη αδοξία του, εάν μη είχε να δείξη εις ξένον τον περιηγούμενον αυτόν την θέσιν των εκπαιδευτικών καταστημάτων του* εν τοιαύτη αποτροπαίω περιπτώσει

εκείνος ανέκκλητος υπό των κατοίκων και την καρδίαν νενυγμένην υπό βαρείας θλίψεως φέρων θα έλεγε «η άλλως ιστορική αύτη κοινότης, ως η του Ευαγγελίου Μάρθα, μεριμνά και τυρβάζει περί πολλά, αμελεί δε ενός, ου έστι χρεία».

Ευτυχώς όμως το εν τούτο ου έστι χρεία δεν ημελήθη, και χάριτι θεία τοιαύτης ακλείας δυσαπότηριπτος κηλίσ δεν επιχραίνει το πρόσωπον του περιωνύμου Πολυγύρου* διότι προ πολλού ανεγνωρίσθη η σπουδαιότης, ην κέκτηται ένεκα του σοβαρού παρελθόντος και της εξαιρετικής θέσεως προς την επαρχίαν, ης μητρόπολις εικότως διατελεί, συνεπεία δε τούτων πάννυ πρόθυμος υπήρξεν η φιλογενής προαίρεσις και δραστηρία ενέργεια των φιλομούσων πατριωτών εις τε την σύστασιν και την συντήρησιν των εκπαιδευτικών καταστημάτων, ων υπό την στέγην εορταστικώς συγκεκλήμεθα και άτινα ο μόνος αληθής και ακήρατος αυτού κόσμος δικαίως θεωρούνται οι αείμνηστοι ούτοι άνδρες οι συνδραμόντες και τελέσαντες το ιερόν έργον του προορισμού και της εν τω κόσμω τούτω αποστολής των,

Σημειώσεις:

3 Αυτές οι επαινετικές αναφορές για τον σουλτάνο και την κυβέρνηση του είναι αυτονόητα υποχρεωτικές για δημόσιες ομιλίες και κείμενα της εποχής εκείνης, χωρίς, τις περισσότερες φορές, να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

4 Η ομιλία γίνεται παρουσία εκπροσώπων της τουρκικής διοίκησης.

5 Επαναλαμβάνεται και τονίζεται και πάλιν η ιστορικότητα του Πολυγύρου. Αναφορά διαχρονική – θα μπορούσε να έχει γραφεί και σε σημερινό κείμενο.

δηλονότι το ευ ποιείν, λιμωττούσας διανοίας εις ευωχίαν γνώσεων επί την τράπεζαν των Μουσών προσεκάλεσαν δια της σάλπιγγος της σοφίας περιηχούσης τα πέρατα της γης και λεγούσης «δεύτε φάγετε τον εμόν άρτον και πίετε οίνον, ον κεέρακα υμίν και απολείπεσθε αφροσύνης». Τα διδακτήρια ταύτα πρόκεινται ως φάροι τηλαυγείς και φανοί φωτοβόλοι, αφ' ων αείποτε αφθόνως εκχέονται εις την εις αυτά φοιτώσαν φιλομαθή νεολαίαν και δι' αυτής εις την κοινωνίαν σύμπασαν ακτίνες παιδείσεως διαλύονται το πυκνόν και οχληρόν νέφος της στυγεράς αμαθείας, όπερ βαρύ είχεν επικαθήσει επί των όψεων πάντων ημών από της πολυδακρύτου εποχής των παρελθουσών συμφορών⁶ διαθερμαίνουσαι τας καρδίας δια συναισθημάτων αξιοπρεπών, δι' ων αύται κατά μικρόν εις ηθικότητα προάγονται και βαθμηδόν εξαγιαζονται. Τα υψηλήν την αποστολήν περικεείμενα εκπαιδευτήρια ημών τότε μόνον θα εκπληρώσωσιν αυτήν, εάν ανταξίως των προσδοκιών και των ελπίδων παντός ζήλωτου της ευκλείας της πατρίδος ημέρα τη ημέρα αγγέλωσι βήματα προόδου εγγίζοντα εις το ποθητόν σημείον της εφικτής τελειότητος.

Ευεργέται μεγάλοι τω όντι μέλλουσι δικαίως ν' αναγραφώσιν εις την μνήμην των επελευσομένων οι προνοούντες υπέρ των σχολείων είτε δια προσφοράς κληροδοτημάτων ή εράνων είτε δια προτροπών εν πνεύματι φιλογενείας ειλικρινούς, όπως μεγάλοι ευεργέται θεωρούνται παρ' ημών όσοι αρχήθεν μέχρι του νυν συνετέλεσαν εις την υλικήν και ηθικήν ευόδωσιν αυτών, απολαύσαντες θησαυρόν εν ουρανοίς μείζονα και άφθαρτον, προς ον αποβλέπων ο Χρυσόστομος Ιωάννης έλεγεν «ουκ ευ ποιεί ο ευ ποιών, αλλ' ευ πάσχει αυτός και ευεργετείται μέλλον ουκ ευεργετεί* μείζονα γαρ λαμβάνει ή δίδωσι* Θεώ γαρ δανείζει ουκ ανθρώποις, αύξει

δε τον πλούτον ου μειοί». Αν δε ο θεός πατήρ είπε ταύτα αποβλέπων εις τα μετά θάνατον, ο ποιητής Θεόκριτος μας ειπεν ότι και εν τω βίω τούτω ουδέν καλλίτερον και μακαριώτερον της παρά τοις ανθρώποις υπολήψεως «τι κάλλιον ανδρί καν είη ολβίω ή κλέος εσθλόν εν ανθρώποισιν ευρέσθαι», ώστε και του ηδίστου και καλλίστου τούτου ακούσματος απήλαυσαν ούτοι και των αιωνίων αγαθών, άπερ κατά τον Απόστολον Παύλον «οφθαλμός ουκ είδε και ους ουκ ήκουσε και επί καρδίαν ανθρώπου ουκ ανέβη». Δικαίως άρα πλην της εκάστοτε ευγνώμονος μνείας των ονομάτων αυτών, ειδικώς κατά την ημέραν ταύτην εορτήν των οικουμενικών διδασκάλων ιερών μνημόσυνον υπέρ αυτών τελείται, εν ω αναπέμπονται υπό των διαδόχων των σήμερον εορταζομένων τριών φωστήρων και του σεβασμιωτάτου της Εκκλησίας ιερατείου δείσεις προς τον ουράνιον πατέρα των φώτων υπέρ αναπαύσεως μεν των τεθνεώτων ευημερίας δε των ζώντων, ευλογίας δε εκ του θείου αυτού θρόνου των έργων και των προσπαθειών εφόρων, διδασκάλων και μαθητών, οι πάντες αποδεδυνται εις τον καλόν αγώνα της παιδείσεως.

Εν τη δημοτελεί ταύτη περιπτώσει κληθείς καγώ ν' αγορεύσω τι, μετά τα ειρημένα ταύτα τα ολίγα πριν ή περάνω την σύντομον αγόρευσίν μου, παρουσιάζομαι εξ ονόματος των τε διδασκόντων και της διδασκομένης νεολαίας εκατέρου των φύλων, ν' αποτίσω τον ανήκοντα της ευγνωμοσύνης φόρον προς τους αιμινήστους είτε αποβιώσαντας είτε ζώντας ευεργέτας⁷ των σχολείων μας, ευχόμενος ίνα αι θυσίαι των εύρωσι πλήρη ικανοποίησιν εις την καρποφόρον διδασκαλίαν την μετ' αρετής και παιδείας συνηνωμένην κατά το παράδειγμα των σήμερον εορταζομένων τριών φωστήρων.

Σημειώσεις:

6 Πιθανότατα υπονοεί τα πάθη του Πολυγύρου κατά τις επαναστάσεις του 1821 και του 1854.

7 Στον Πολύγυρο υπήρχε, από τότε, αλλά και στα μετέπειτα

χρόνια, παράδοση συμπαράστασης και ευεργεσίας των κατοίκων και των εκτός Πολυγύρου Πολυγυρινών προς τα σχολεία, με κορύφωση τη διάθεση κληροδοτημάτων υπέρ των σχολείων (κληροδοτήματα Φραντζή-Παυλίδη κλπ.).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Ενημερώνουμε τους αρθρογράφους μας, τακτικούς και μη, ότι:

1) Τα άρθρα που έχουν σχέση με τη χερσόνησο της Χαλκιδικής, δηλαδή την ιστορία της, την παράδοση, τη λαογραφία, τον πολιτισμό, το περιβάλλον, την κοινωνική ζωή, την τοπογραφία, τους ανθρώπους της κλπ., καθώς και τα επίκαιρα, προτιμούνται και προηγούνται για δημοσίευση των άλλων που είναι γενικότερου ενδιαφέροντος, τα οποία όμως φυλάσσονται για να δημοσιευθούν αργότερα όταν υπάρχει σχετική ευχέρεια χώρου στο περιοδικό.

2) Τα άρθρα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 1800-2000 λέξεις ή τους 9.000 χαρακτήρες-χτυπήματα.

3) Καλό είναι, κάθε άρθρο, αν είναι δυνατό, να συνοδεύεται από μία τουλάχιστο σχετική φωτογραφία.

4) Τα άρθρα και οι φωτογραφίες στέλνονται ηλεκτρονικά στο e-mail του εκδότη mkartsioti@gmail και καλό είναι να ζητεί ο αποστολέας επιβεβαίωση λήψεως από το τηλέφωνο 2310318840.

5) Τέλος παρακαλούμε οι συνεργασίες κλπ. να αποστέλλονται μέχρι την οριζόμενη ημερομηνία (10 Φεβρουαρίου, 10 Μαΐου, 10 Αυγούστου και 10 Νοεμβρίου), γιατί ακριβώς την επομένη συνέρχεται η συντακτική επιτροπή και «κλείνει» το περιοδικό.

Σημ. θεωρούμε περιττό να υπενθυμίσουμε ότι το περιοδικό απευθύνεται στο ευρύ κοινό.

Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ¹

(Πληροφορίες από ανέκδοτο Έγγραφο της Γενικής Διοικήσεως Θεσσαλονίκης)²

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΚΥΡΟΥ

Φιλολόγος-Θεολόγος-Συγγραφέας

Τόν Σεπτέμβριο του 1924, 12 χρόνια μετά από την Άπελευθέρωση της Χαλκιδικής (και της άλλης Μακεδονίας), ή Χαλκιδική από Έπαρχια - Ύποδιοίκηση, πού ήταν από τό 1912, υπαγόμενη στην Ύποδιοίκηση Θεσσαλονίκης, έγινε Νομαρχία, σύμφωνα με τόν Νόμο 3226 της 30ής Αυγούστου 1924, πού δημοσιεύθηκε στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως (ἀριθμ. 212/2-9-1924, τεύχος Α΄) με τόν τίτλο «Περί συστάσεως Νομού Χαλκιδικής». Ο Νομός Χαλκιδικής αποσπασθείς από τό Νομό Θεσσαλονίκης αποτελείτο από τήν Ύποδιοίκηση Χαλκιδικής, τήν περιφέρεια του Άγίου Όρους και κάποια χωριά αποσπασθέντα από τίς περιφέρειες τών Ύποδιοικήσεων Θεσσαλονίκης και Λαγκαδά. Έδρα του Νομού ορίσθηκε ή κωμόπολη Πολύγυρος.

Ο Νομός διαιρέθηκε σέ δύο Ύποδιοικήσεις: 1) Τήν Ύποδιοίκηση της Χαλκιδικής με έδρα τόν Πολύγυρο, πρωτεύουσα του Νομού, και 2) Τήν Ύποδιοίκηση της Λιαριγκόβης, με έδρα τήν κωμόπολη Λιαρίγκοβα.

Η Κοινότητα Πολυγύρου με σχετικό Διάταγμα αναγνωρίσθηκε σέ Δήμο, ως πρωτεύουσα του Νομού.

Η λειτουργία της Νομαρχίας άρχισε άμέσως, αφού διατάχθηκε άνωτερος υπάλληλος νά αναλάβει προσωπικά τή διεύθυνσή της³ μέχρι νά διορισθεί Νομάρχης⁴. Έννοείται ότι ή λειτουργία της Ύποδιοικήσεως Πολυγύρου άρχισε ταυτόχρονα, ενώ ή λειτουργία της Ύποδιοικήσεως Λιαριγκόβης άρχισε λίγο άργότερα⁵.

Η Ύποδιοίκηση Χαλκιδικής, έχοντας έδρα τόν Πολύγυρο, αποτελέσθηκε από τίς Κοινότητες και τά χωριά της τέως Ύποδιοικήσεως Χαλκιδικής και τά χωριά, πού αποσπάσθηκαν από τήν Ύποδιοίκηση Θεσσαλονίκης, εκτός από τίς Κοινότητες πού υπάγονταν στην Ύποδιοίκηση Λιαριγκόβης. Συγκεκριμένα ή Ύποδιοίκηση Χαλκιδικής αποτελέσθηκε από τούς παρακάτω οικισμούς και συνοικισμούς:

α΄) Της πρώην Ύποδιοικήσεως Χαλκιδικής⁶:

Πολύγυρος, Άγία Παρασκευή, Άγιος Μάμας, Άγιος Νικόλαος, Γαλάτιστα, Ρεσενίγια, Άθυτος, Καγιατζίκ, Βάβδος, Βάλτα, Βραστά, Δουμπιά, Σανά, Καλάνδρα, Καρκάρα, Κασσανδρινό, Καψόχωρα,

Χανιώτη, Μεταγίτσι, Σουφλάρ, Νικήτη, Όρμούλια, Παζαράκι, Παλιούρι, Παρθενών, Ραβνά, Πορταριά, Συκιά, Λόκοβη, Φούρκα, Κρήμη, Τσαπράνι, Πολύχρον, Βρωμόσυρτα, Άβανλή, Τοπλίκι, Σιποτνίκι, Καλύβια, Γερακινή, Πλανά, Μυριόφυτον, Μαριανά, Παναγιά, Πραβίτα, Πόζαλαν, Καρτεπέ, Μπαρκαλή, Παζαρή και Άκ Μπουνάρι και

β΄) Της Ύποδιοικήσεως Θεσσαλονίκης:

Άγία Παρασκευή, Γαλαρινός, Δοβαντζή, Μονή Άγίας Αναστασίας, Ακματζαλή, Ούτς Έλβερ, Σετζελή, Μετόχιον Άγίου Παύλου, Μετόχιον Τσαλή, Κρήνη, Βαρτζιλάρ, Καρά Γιουσουλφάρ, Καρβιά, Καρβουνό, Κουτσιουκλή, Κουλά Όσλή, Νταουντλή, Ντομπορλού, Σελιάδες, Σεζελή, Τελεκελή, Έσιλη ή Τσεγίδες, Τσιγκανάδες, Τσιπιολή, Τσομπαγλή και Μετόχιον Σερβικό.

Η Ύποδιοίκηση Λιαριγκόβης έχοντας έδρα τή Λιαρίγκοβα αποτελέσθηκε:

α΄) Από τήν κωμόπολη Λιαρίγκοβα.

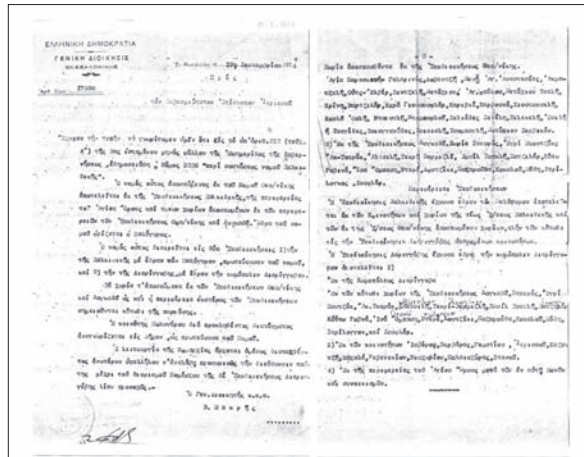
β΄) Από τά παρακάτω

χωριά της Ύποδιοικήσεως Λαγκαδά: **Σταυρός, Έγρί-Μπουτζάκ, Άκ-Τοπράκ, Άλτσιλή, Τεκρί-Βεμιζλή, Χασίλ Τσακλή, Χατζηλάρ, Κάτω Ραβνά, Ίσα Όμπαση, Ντερέ, Λουτζίκι, Παζαρούδα, Κοκκαλού, Μόδι, Στρόλογγος και Σουφλάρ,**

γ΄) Από τίς Κοινότητες **Ίσβόρου, Βαρβάρας, Γοματίου, Έιρισσού, Καζαντζή - Μαχαλά, Ρεβενικίων, Στρατωνίου, Νεοχωρίου, Παλαιοχώρας, Παλαιοχωρίου⁸ και Στανού και**

δ΄) Από τήν περιφέρεια του Άγίου Όρους με **τίς Μονές της και τούς συνοικισμούς της⁹.**

Τό 2010 καταργήθηκε ή όνομασία Νομός (Νομαρχία) Χαλκιδικής (!!!) και αντικαταστάθηκε με τήν όνομασία «Περιφερειακή Ένότητα Χαλκιδικής», υπαγόμενη στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. [Με τό "καλό" νά δούμε και τήν κατάργηση της ένότητας αυτής και τή συγχώνυσή της με τή δημιουργησόμενη "Περιφέρεια Βόρειας Ελλάδας", πού θά συνυπάρχει με τήν επίσης δημιουργησόμενη "Περιφέρεια Νότιας Ελλάδας", με τελική κατάληξη τή δημιουργία της "Περιφέρειας ή Έπαρχιας ή Νομού

Ἑλλάδας», πού θά υπάγεται ἀπ' εὐθείας στήν ἔδρα τοῦ "Θηρίου", τίς Βρυξέλλες, ἔδρα τῆς Παγκόσμιας Κυβέρνησης "κατά τὰς γραφάς" (βλέπε «Τά Πρωτό-

κολλα τῶν Σοφῶν τῆς Σιών», 1897, μέ τήν τροποποίηση τῆς ἔδρα της, πού δέν θά εἶναι τὰ Ἱεροσόλυμα ἀλλά, ὅπως φαίνεται, οἱ Βρυξέλλες!)].

Σημειώσεις:

1. Πιά τή σύσταση τοῦ Νομοῦ Χαλκιδικῆς βλέπε καί: Πέτρου Τσιολάκη, **Ἡ σύσταση τοῦ Νομοῦ Χαλκιδικῆς καί ἡ ἀναγνώριση τοῦ Πολυγύρου, ὡς Δήμου καί πρωτεύουσας τοῦ Νομοῦ**, ΠΟΛΥΤΥΡΟΣ, τχ. 34/Ιουλ.-Αὐγ. 2000, σσ. 3-5, καί Γιάννη Δ. Κανατά, **Ὑποδιοικητές - Νομάρχες Χαλκιδικῆς**, ΠΟΛΥΤΥΡΟΣ, τχ. 76/Ιαν. - Απρ. 2014, σ. 19.

2. Τό ἔγγραφο ἔχει ἀριθμό Πρωτοκόλλου 17980, ἡμερομηνία 19 Σεπτεμβρίου 1924, ὑπογράφεται ἀντί τοῦ Γεν. Διοικητῆ (πού δέν γνωρίζουμε ποιός ἦταν) ἀπό τόν Β. Μακρή, (γιά τόν ὁποῖο δέν ἔχουμε ἄλλες πληροφορίες) καί ἀπευθύνεται «Πρός τόν Σεβασμιώτατον Ἐπίσκοπον Ἱερισσοῦ», πού τότε ἦταν ὁ Σωκράτης Σταυρίδης ὡς Ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καί Ἁγίου Ὁρους ἀπό τήν χειροτονία του τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1911 μέχρι τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1924, ὁπότε ἀναβαθμίσθηκε σέ Μητροπολίτη Ἱερισσοῦ καί Ἁγίου Ὁρους (μέ τήν ταυτόχρονη ἀναβάθμιση τῆς Ἐπισκοπῆς σέ Μητρόπολη) μέχρι τό 1940, ὁπότε ἀναβαθμίσθηκε σέ Μητροπολίτη Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου, ὕστερα ἀπό τήν συγχώνευση τῆς Μητροπόλεως του μέ τή Μητρόπολη Ἀρδαμερίου καί Γαλατίστης, μέχρι τήν κοίμησή του (17-9-1944). (Περαισσότερα γι' αὐτόν βλέπε: Δημ. Θ. Κύρου, **Ὁ Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου Σωκράτης Σταυρίδης (1866 - 1944)**, Ἀρναία 2011, σσ. 350).

Ἀκριβές ἀντίγραφο τοῦ ἔγγραφου βρίσκεται στό Ἀρχεῖο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου. Τό ὑπογράφει "αὐθιμερόν" ὁ «Προϊστάμενος τοῦ Πρωτοκόλλου

Ἀποπερατώσεως καί Ἀρχείου» μέ μή ἀναγνώσιμη ὑπογραφή σφραγίζοντάς το μέ τή σφραγίδα τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἡ ὁποία εἶναι στρογγυλή διαστάσεως 4 ἐκ. μέ τὰ λογότυπα περιφερειακά «ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» καί στό κέντρο «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

3. Δέν γνωρίζουμε ποιός ἦταν ὁ ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Νομαρχίας.

4. Πρώτος Νομάρχης Χαλκιδικῆς ἦταν ὁ Ἀριστείδης Τζανέτος (Σεπτ. 1924 - Σεπτ. 1925) (βλ. Γιάννη Δ. Κανατά, ὁ.π.).

5. Δέν γνωρίζουμε πότε ἀκριβῶς ἄρχισε νά λειτουργεῖ ἡ Ὑποδιοίκηση Λιαριγκόβης. Πάντως τόν Νοέμβριο τοῦ ἐπόμενου ἔτους (1925) ἡ Ὑποδιοίκηση λειτουργοῦσε μέ πρῶτο (ἴσως) Ὑποδιοικητὴ τόν Δ. Σ. Λέκκα (βλ. ἐνδεικτικά: Δημ. Θ. Κύρου, **Ἡ μετονομασία τῆς Λιαριγκόβης σέ Ἀρναία**, ΑΡΝΑΙΑ, τχ. 104/Ἰουλ. - Σεπτ. 2014, σ. 16).

6. Τὰ ὀνόματα τῶν οἰκισμῶν καί συνοικισμῶν αὐτῶν δέν ἀναγράφονται στό παρουσιαζόμενο ἔγγραφο, ἀλλά τὰ πήραμε ἀπό ἄλλη πηγή καί συγκεκριμένα ἀπό ἔγγραφο τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας, γιά τό ὁποῖο βλέπε: Δημ. Θ. Κύρου, **Ἡ Ὑποδιοίκηση τῆς Χαλκιδικῆς τό 1914 (Πληροφορίες ἀπό ἀνέκδοτα ἔγγραφα τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας)**, ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ, τχ. 14/Ιαν. - Μάρ. 2013, σσ. 12 - 13.

7. Δέν καταγράφεται στό ἔγγραφο.

8. Δέν καταγράφεται στό ἔγγραφο.

9. Ἐννοοῦνται οἱ Σκῆτες, τὰ Κελλιά, τὰ Ἡσυχαστήρια, τὰ Καθίσματα καί τὰ ἄλλα Ἐρημητήρια - Ἀσκητήρια.

* * *

ΔΟΥΜΠΙΩΤΕΣ: ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΕΜΜ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Αρχαιολόγος

Στις 20 Νοεμβρίου του 1820 τα Δουμπιά είχαν φορέσει τα καλά τους, ο τρίτος γιος του τοπικού άρχοντα Θεοφίλου ερχόταν εις γάμου κοινωνία με την Τρυγώνα Δημητρίου Κουτρομπή. Ο γάμος πραγματοποιήθηκε στο σπίτι της νύφης, όπως συνηθίζονταν εκείνα τα χρόνια και ευλογήθηκε από τον ιερέα Αντώνιο Δημητρίου. Οι Δουμπιώτες γιόρτασαν με μεγαλοπρέπεια το γεγονός, γλέντησαν, ευχαριστήθηκαν κι ευχήθηκαν στο ζευγάρι να στεριώσει στο χωριό και να δημιουργήσει μια ευτυχισμένη οικογένεια. Λίγους μήνες αργότερα, τον Μάιο του 1821, η φωτιά του πολέμου φούντωσε και στα Ζερβοχώρια τίποτα πια δεν θύμιζε τις ξένοιαστες μέρες των προηγούμενων ετών. Η τουρκική λαίλαπα αφάνισε ολόκληρη τη Χαλκιδική, οδηγώντας ζωές και περιουσίες στην καταστροφή. Μεταξύ των θυμάτων ήταν και αρκετά μέλη της οικογένει-

ας του Θεοφίλου Δουμπιώτη, γυναίκες και παιδιά, που δεν πρόλαβαν να εγκαταλείψουν τον τόπο τους. Πλήρωσαν το τίμημα της οργάνωσης του επαναστατικού κινήματος στην ευρύτερη περιοχή από τον μεγαλύτερο γιο της φαμίλιας Κωνσταντίνο, σούμπαση στα Μαντεμοχώρια και τοπικό οπλαρχηγό. Την παραπάνω μικρή ιστορία διηγήθηκε η Τρυγώνα Δουμπιώτη το 1853 στην Αταλάντη, προκειμένου να λάβει τιμητική σύνταξη από το Ελληνικό κράτος μετά τον θάνατο του συζύγου της Νικολάου το 1851.

Η οικογένεια Δουμπιώτη πρωτοστάτησε στην οργάνωση της εξέγερσης στα Μαντεμοχώρια, προσφέροντας μεγάλα ποσά για τις ανάγκες του Αγώνα. Με πρωτοστάτη τον Κωνσταντίνο (1793-1849), συνεπικουρούμενο από τα μικρότερα αδέρφια του Βασιλικό (1794-1853), Νικόλαο (1796-1851), Πολυχρό-

νη (1804-1832) και Στέργιο, τα μηνύματα της Φιλικής Εταιρείας μεταδόθηκαν σύντομα και κάτω από άκρα μυστικότητα στη βόρεια Χαλκιδική. Παράλληλα λίγο πριν το ξέσπασμα των πολεμικών επιχειρήσεων οργανώθηκαν σε κάθε χωριό ένοπλα σώματα, έχοντας επικεφαλής συνήθως κάποιον τοπικό άρχοντα. Ακολούθησαν τα τραγικά γεγονότα της περιόδου Μάιος-Νοέμβριος 1821, που είχαν σαν αποτέλεσμα η Χαλκιδική να βιώσει ίσως το μεγαλύτερο πλήγμα στην ιστορία της.

Όσοι από τους Δουμπιώτες κατόρθωσαν να γλυτώσουν κατέφυγαν στη Σκόπελο, όπου συνέχισαν τον Αγώνα στο πλευρό του οπλαρχηγού Αν. Καρατάσου, ο οποίος θεωρήθηκε μετά τον Εμμ. Παπά ως ο δεύτερος σημαντικότερος αρχηγός των Μακεδόνων του 1821. Με ορμητήριο τη Σκόπελο ο Κωνσταντίνος Δουμπιώτης έχοντας πάντα στο πλευρό τα αδέρφια του έσπευδε με ιδιόκτητα καράβια και με δικά του στρατιωτικά σώματα, αποτελούμενα κυρίως από Χαλκιδικιώτες, όπου τον καλούσε η κεντρική διοίκηση της επανάστασης. Από το 1821 έως το 1828 συμμετείχε σε πολλές μεγάλες μάχες στη Στερεά, στην Πελοπόννησο και στη Θεσσαλία. Από τα Βρυσάκια της Εύβοιας το 1822, στη Σκιάθο και στο Τρίκερι της Μαγνησίας το 1823, στη διαφύλαξη της Ύδρας το 1824 και το 1825, στο Νεόκαστρο και στον Σχοινόλακκα της Πελοποννήσου επίσης το 1825, στην Αταλάντη το 1826, ξανά στο Τρίκερι το 1827 οι Δουμπιώτες πάντα σε συνεργασία με άλλους αξιόλογους στρατιωτικούς από τη Χαλκιδική έδωσαν το παρόν στον Αγώνα για την απελευθέρωση της Ελλάδας.

Με την έλευση του Ιω. Καποδίστρια τα αδέρφια Δουμπιώτη εντάχθηκαν στον πρώτο τακτικό στρατό του νεοσύστατου ελληνικού κράτους και κατέλαβαν επιτελικές θέσεις στις χιλιαρχίες και στα ελαφρά τάγματα. Επί Όθωνα εξακολούθησαν να υπηρετούν την πατρίδα από το σώμα της Εθνοφυλακής, όπου μετατέθηκαν το 1836, εκτός από τον Κωνσταντίνο, ο οποίος παρέμεινε ως ταγματάρχης στο πεζικό και τον Πολυχρόνη, που σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια των εμφύλιων συγκρούσεων τον Ιανουάριο του 1832 στην Αράχοβα.

Ο Κωνσταντίνος ήταν ίσως μετά τον Αν. Καρατάσο και τον Αγγ. Γάτσο ένας από τους σημαντικότερους Μακεδόνες οπλαρχηγούς της επανάστασης του 1821. Μετά την απελευθέρωση εγκαταστάθηκε στη Χαλκίδα, όπου πέρασε το υπόλοιπο της ζωής του με τη σύζυγό του Σουλτάνα και τις κόρες του. Απεβίωσε μεταξύ των ετών 1848-1849 φέροντας τον βαθμό του αντισυνταγματάρχη. Ο Βασιλικός

το 1828 επέστρεψε για άγνωστο χρονικό διάστημα στη Μακεδονία, προσπαθώντας να απελευθερώσει την αιχμάλωτη από τους Τούρκους σύζυγό του Μαρία. Κατόπιν μετοίκησε από τη Σκόπελο αρχικά στο Βορλοβό Φθιώτιδας και το 1837 στη Νέα Πέλλα Αταλάντης, όπου απεβίωσε το 1853. Ο Νικόλαος ακολούθησε κι αυτός την πορεία των μεγαλύτερων αδελφών του, υπηρέτησε για πολλά χρόνια στην Εθνοφυλακή φθάνοντας έως τον βαθμό του ταγματάρχη. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του τα πέρασε στη Νέα Πέλλα. Απεβίωσε την 1/7/1851 όταν σε μια επιχείρηση καταδίωξης ληστών στη Φθιώτιδα χτυπήθηκε με πέτρα στο κεφάλι.

Θα μπορούσε κανείς να γράψει ολόκληρο βιβλίο εξιστορώντας τα κατορθώματα και γενικά την πορεία των μελών της μεγάλης αυτής οικογένειας, ωστόσο αρκούμαστε σε μια επιγραμματική αναφορά της δράσης τους. Είναι ίσως από τις ελάχιστες περιπτώσεις Μακεδόνων οπλαρχηγών και Αγωνιστών του 1821 με συνεχή παρουσία στα στρατιωτικά πράγματα της Ελλάδας για 100 περίπου χρόνια, καθώς απόγονοί τους συμμετείχαν σε πολλά πολεμικά γεγονότα τόσο του 19ου όσο και του 20ου αιώνα. Ο γιος του Νικολάου Δουμπιώτη Ιωάννης ακολούθησε τον Τσάμη Καρατάσο το 1854 στο δεύτερο κίνημα της Χαλκιδικής. Ο θετός γιος του Στέργιου Δουμπιώτη Κοσμάς (1822-1922) πρωτοστάτησε στην επανάσταση του Ολύμπου το 1878, ενώ αργότερα εξελέγη βουλευτής Σποράδων και για λίγες

μέρες διετέλεσε πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων. Ο στρατιωτικός γιατρός Δημήτριος Δουμπιώτης πρόσφερε τις υπηρεσίες του κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών πολέμων το 1912-1913. Ο εγγονός του Νικολάου Δουμπιώτη Νικόλαος (1866-1951) έδρασε ως Μακεδονομάχος το 1907 στην περιοχή της Νάουσας και αποστρατεύτηκε με τον βαθμό του υποστράτηγου, ενώ ο γιος του Ιωάννης σκοτώθηκε το 1940 στα βουνά της Αλβανίας κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο.

Οι Δουμπιώτες, όπως και πολλοί Χαλκιδικιώτες, τίμησαν την πατρίδα τους και συνεισέφεραν τα μέγιστα προσφέροντας χρήμα και αίμα για την απελευθέρωση της Ελλάδας από τον οθωμανικό ζυγό, ωστόσο η δράση τους παραμένει άγνωστη στον τόπο τους. Είναι καιρός οι σύγχρονοι κάτοικοι της Χαλκιδικής να σκύψουν με σεβασμό και ενδιαφέρον στο ιστορικό παρελθόν και να αναδείξουν τις μεγάλες μορφές που λάμπρυναν με τη δράση τους την ελληνική ιστορία. Είναι το ελάχιστο μνημόσυνο που μπορούμε να προσφέρουμε για τις ψυχές των προγόνων μας.

Νικόλαος Ι. Δουμπιώτης
(καπετάν Αμύντας)

Ο ΓΕΡΟ-ΡΗΓΑΣ, ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ ΒΑΛΤΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

(Η απόπειρα απαγχονισμού του από τους Τούρκους το 1854)

ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΜΑΚΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ομότιμος καθηγητής Α.Π.Θ.

Ο γέρο-Ρήγας ή Ρήγας Ρηγόπουλος (1812-1892) διετέλεσε για πολλά χρόνια Μουχτάρης (πρόεδρος) Βάλτας (σήμερα Κασσάνδρεια). Καταγόταν από τον Συνοικισμό Κρεμμύδι. Θεωρήθηκε σωτήρας της Κασσάνδρας γιατί απέτρεψε αιματοχυσίες μεταξύ επαναστατών από την ελεύθερη Ελλάδα και των Τούρκων κατακτητών τόσο κατά το 1854 όσο και κατά το 1878 και 1885.

Το έτος 1854, παραμονές της επανάστασης του ΤΣΑ-ΜΗ ΚΑΡΑΤΑΣΟΥ στη Χαλκιδική, μία ομάδα 40 περίπου στρατιωτών, σταλμένη από τον Τσάμη Καρατάσο, από την ελεύθερη Ελλάδα, αποβιβάστηκε, μια νύχτα, στο Ποσειδί της Καλάντρας. Οι στρατιώτες αυτοί αφού μπήκαν στο χωριό ζήτησαν να δουν τον πρόεδρο που ήταν ο Δημήτριος Χρυσάφης. Ο πρόεδρος προσήλθε με δύο συμβούλους του και το πρώτο που τους ζήτησε ήταν να μάθει το σκοπό της έλευσής τους. Ο αρχηγός των στρατιωτών αυτών του απήντησε: «Πρόεδρε πολεμάμε για να μεγαλώσουμε την πατρίδα μας την Ελλάδα. Γι αυτό θέλουμε να μας δώσει το χωριό σου 25 παλικάρια τα οποία μαζί με τα δικά μας και με όσα άλλα θα μας δώσουν τα άλλα χωριά της Κασσάνδρας θα αποτελέσουν στρατιωτικό σώμα για να χτυπήσουμε έτσι τους Τούρκους και να τους διώξουμε από τα μέρη μας». Ο πρόεδρος αφού συσκέφθηκε για λίγο με τους συμβούλους του απήντησε: «Καπετάνιε μου και εμείς θέλουμε να μεγαλώσει η Ελλάδα μας αλλά τώρα δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε. Είναι πολύ κοντά η συμφορά, ο χαλασμός της Κασσάνδρας το 1821. Μόλις τώρα κατορθώσαμε να χτίσουμε ένα σπιτάκι να βάλλουμε τα παιδιά μας. Αν μάθουν οι Τούρκοι ότι ετοιμάζουμε νέο κίνημα, θα μας κάψουν και πάλι.» Αφού λοιπόν τους καληνύχτισε έδωσε εντολή στους παρευρισκόμενους χωριανούς του να σφάξουν ένα κριάρι για φαγητό των στρατιωτών και να τους δώσουν επίσης άφθονο κρασί μέχρι και να μεθύσουν. Ο ίδιος έφυγε αμέσως για την Βάλτα, όπου συνάντησε κρυφά τον εκεί πρόεδρο, τον γέρο-Ρήγα Ρηγόπουλο στον οποίο ανέφερε όλα τα συμβάντα στο χωριό του. Οι δύο τους αποφάσισαν να ειδοποιήσουν το ταχύτερο δυνατόν τους άλλους προέδρους των υπολοίπων χωριών της Κασσάνδρας και να τους προτρέψουν, ώστε να μη δεχθούν τους στρατιώτες αλλά να τους παρακαλέσουν να εγκαταλείψουν την Κασσάνδρα.

Το άλλο πρωί οι στρατιώτες αναχώρησαν από την Καλάνδρα με προορισμό το Τσαπράνι, Αγία Παρασκευή και Παλιούρι. Στην Αγία Παρασκευή συνάντησαν πρώτα τον ιερέα Παπανικόλα με τον οποίο πήγαν αμέσως στο σπίτι του προέδρου Γεωργίου Μαυρομάτη.

Οι στρατιώτες αφού έτυχαν και εδώ καλής φιλοξενίας

αναχώρησαν άπρακτοι για το Παλιούρι, όπου και εκεί ο πρόεδρος Δημητράκης Καραλής αρνήθηκε την πρότασή τους για στρατολόγηση λέγοντας, «Το 1821 ο Λουμπούτ Πασάς έσφαξε 1500 ψυχές κάτω στη Χρούσο. Δεν θέλουμε να χυθεί άλλο νέο αίμα». Τελικά οι στρατιώτες επιβιβάστηκαν στο πλοiαριο του Βαρβαρέσου και αναχώρησαν για τα λημέρια τους. Δυστυχώς όμως το πράγμα δεν σταμάτησε έως εδώ. Είχε και συνέχεια η οποία επέφερε μεγάλη ανησυχία και παραλίγο τραγωδία.

Όταν οι στρατιώτες αναχώρησαν από την Καλάνδρα για το Τσαπράνι, συνάντησαν στην τοποθεσία μεταξύ Μόλα καλύβας και Ανέμης έναν Τούρκο χωροφύλακα τον οποίο και φόνευσαν. Ο αρχηγός τους στεναχωρήθηκε για το γεγονός αυτό και διέταξε την τιμωρία των φονιάδων στρατιωτών.

Ο διοικητής του αστυνομικού τμήματος της Βάλτας ανησύχησε για την μη έγκαιρη επιστροφή του χωροφύλακα και γι' αυτό έστειλε δύο άλλους χωροφύλακες μαζί με έναν αγροφύλακα προς διερεύνηση του όλου θέματος. Αυτοί τελικά βρήκαν το πτώμα του άτυχου χωροφύλακα στην άκρη του δρόμου και αφού το φόρτωσαν στο ζώο κάποιου περαστικού διαβάτη το έφεραν στο Διοικητή τους.

Ο Διοικητής οργίστηκε πολύ και κάλεσε αμέσως τον πρόεδρο της Βάλτας και με θυμό του είπε, «Τι είναι αυτά που έκαμαν οι ραγιάδες; Αυτό δεν το περίμενα από τους Κασσανδρινούς. Όταν πρωτοήρθα πριν 10 χρόνια ο Βαλής μου έγραψε να μου στείλει άνδρες για να βάλλω Καρακόλι σε κάθε χωριό γιατί φοβάται την Κασσάνδρα. Εγώ του απήντησα ότι εδώ όλοι οι ραγιάδες είναι χριστιανοί ορθόδοξοι, εργατικοί, κτίζουν το σπιτάκι τους, κυνηγούν τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Κάθε χωριό έχει την εκκλησία του, τον παπά του, το δάσκαλό του και τα παιδιά τους μαθαίνουν τα θρησκευτικά τους γράμματα και είναι πολύ προοδευτικοί και ήσυχοι. Τώρα με το φόνο του χωροφύλακα τι λόγο θα δώσω; Αυτό το επεισόδιο λύπησε πολύ και τα παιδιά των χαρεμιών μου, που έπαιζαν με τα δικά σας και μάθαιναν Τούρκικα και χριστιανικά γράμματα. Λέγε Γέρο Ρήγα με το καλό τι ακριβώς συνέβηκε, γιατί αλλιώς θα το πεις αργότερα με το κακό. Ποιος σκότωσε το χωροφύλακα; Ήρθαν Έλληνες στρατιώτες;». Και ο Πρόεδρος απάντησε, «Δεν ξέρω τίποτε αφέντη. Αν το έγκλημα γινόταν μέσα στο χωριό μου θα έβλεπες τι θα έκανα. Έγινε στην παραλία που περνούν λογής λογής άνθρωποι. Πως λοιπόν να ξέρω εγώ ποιος τον σκότωσε; Και ο Τούρκος Διοικητής συνέχισε. Αφού λοιπόν και εσύ δεν ξέρεις αύριο θα πάω στα χωριά μόνος μου να κάνω ανακρίσεις. Θα υποβάλ-

λω το πόρισμα στον Βαλή και για ότι θα επακολουθήσει να κατηγοράτε τον εαυτό σας. Ο Γέρο Ρήγας, που ήξερε όλη την αλήθεια, έσπευσε να ειδοποιήσει όλους τους προέδρους των χωριών της Κασσάνδρας να δηλώσουν στον Διοικητή που θα πάει για ενόρκους ανακρίσεις, ότι δεν ξέρουν τίποτε, για να αποφύγουν τα αντίποινα. Ο Διοικητής πράγματι πήγε την επόμενη μέρα στα χωριά έκανε τις ανακρίσεις αλλά παντού συνάντησε άγνοια. Όλοι απαντούσαν, δεν ξέρουμε τίποτε, δεν είδαμε κανέναν. Ο Διοικητής επανήλθε στη Βάλτα και υπέβαλε αναφορά στον Βαλή περί του φόνου του χωροφύλακα από αγνώστους και ότι οι κάτοικοι της Κασσάνδρας είναι φιλήσυχoi και φιλόνομοι ραγιάδες. Υπάρχουν, ανέφερε, φήμες ότι ήλθαν Έλληνες στρατιώτες στον τόπο αυτό.

Ο Βαλής αφού έλαβε αυτήν την αναφορά διέταξε αμέσως έναν Χιλίαρχο (Γιούσμπαση) να πάρει 100 άνδρες και να μεταβεί στην Κασσάνδρα για να ανακαλύψει τους δράστες αυτού του φόνου και τους οποίους να θανατώσει με απαγχονισμό. Στην περίπτωση δε της μη ανακάλυψης των δραστών να τιμωρήσει τους προέδρους προς εκφοβισμό. Επίσης να εξακριβώσει αν ήλθαν Έλληνες στρατιώτες. Ο Γιούσμπασης πράγματι ήλθε στην Κασσάνδρα έκανε ανακρίσεις, εκφόβισε τους κατοίκους με διάφορους τρόπους αλλά τελικά δεν κατόρθωσε να μάθει την αλήθεια. Στο τέλος έστειλε τους στρατιώτες του στα χωριά και έφεραν τους προέδρους με χειροπέδες στη Βάλτα. Την επόμενη μέρα έφερε τους προέδρους δέσμιους στην πλατεία του χωριού και απευθυνόμενος στο πλήθος των κατοίκων που είχαν συγκεντρωθεί είπε. «Σύμφωνα με διαταγή ανωτέρου θα κρεμαστούν οι Μουχτάρηδες (πρόεδροι) στον πλάτανο αυτόν ως χοίροι. Και αρχίζουμε πρώτα από τον Μουχτάρη της Βάλτας. Ποιος είναι; Να έλθει εδώ. Προσήλθε ο Γέρο Ρήγας και του πέρασαν το σχοινί στο λαιμό προ του φοβισμένου πλήθους. Τότε ο Γέρο Ρήγας ψύχραιμα είπε. «Μια χάρη αφέντη Γιούσμπαση, δύο λέξεις να πω και μετά κρέμασέ με. Καλά λέγε ελεύθερα ραγιά του απαντά εκείνος. Σου ορκίζομαι, λέγει ο γέρο-Ρήγας, σε ότι προσκυνάμε, εις τον μέγα Προφήτη Μωάμεθ, Θεό των Μωαμεθανών και τον μέγα προφήτη Χριστό, Θεό των χριστιανών, ότι θα πω άπασαν την αλήθεια. Πράγματι λοιπόν κατέπλευσαν στην Καλάνδρα ένοπλοι Έλληνες για να προκαλέσουν ταραχές. Έμειναν σε ένα σπίτι. Μπορούσαν να μη τους δεχθούν αφού ήταν οπλισμένοι; Έφαγαν και το πρωί έφυγαν διότι καμία ενίσχυση δεν έλαβαν και τους είπαν αν δεν φύγετε θα σας αναφέρουμε στις αρχές. Φεύγοντας, στο δρόμο όπως ήταν μεθυσμένοι φόνευσαν δυστυχώς τον Τζαντερμά (χωροφύλακα), χωρίς να ξέρει ο αρχηγός τους, ο οποίος όταν το έμαθε τιμώρησε τους φονιάδες. Επήγαν και σε άλλα χωριά. Και εκεί κανείς δεν τους δέχθηκε. Όλοι οι ραγιάδες πιστοί στο Δουβλέτι τους είπαν να φύγουν. Τέλος μπήκαν σε ένα πλοίο στο Παλιούρι και έφυγαν δυσανεστημένοι. Αυτή είναι Γιούσμπαση αφέντη, η όλη και γυμνή αλήθεια. Δεν ειδοποιήσαμε τις αρχές όταν τους είδαμε για να μη προκληθεί ανησυχία και χυθεί αίμα. Διότι θα γινόταν συμπλοκή Ελλήνων και Μωαμεθανών

με αποτέλεσμα να έχουμε φόνους και αιματοχυσίες, που είναι κακό, αφού όλοι οι άνθρωποι παιδιά του Θεού είναι. Νομίζω ότι κάναμε το καθήκον μας στον πολυχρονεμένο Πατισάχ, αφού τους διώξαμε από εδώ χωρίς αιματοχυσίες. Π' αυτό πιστεύω πως θα κρεμάσεις αθώους και πιστούς ραγιάδες, που είναι μεγάλη αδικία. Και την αδικία δεν την θέλει ούτε ο Αλάχ ούτε ο Πατισάχ. Τώρα Γιούμπαση αφέντη κρέμασε με και το κρίμα στο λαιμό σου και τα παιδιά σου, αφού υπάρχει Θεός».

Ο Γιούμπασης όταν άκουσε αυτά τα λόγια στάθηκε λίγο σκεπτικός και έπειτα είπε. «Όχι δεν θα σας κρεμάσω, γιατί δεν μπορώ να παραβώ την εντολή του Βαλή που λέγει ότι πρώτα θα πρέπει να εξετάσω καλά και μετά να προβώ σε τιμωρία των ενόχων. Θα μείνετε στη φυλακή μέχρι νεωτέρας διαταγής, την οποία θα ζητήσω από τον Βαλή». Και έμειναν στη φυλακή στη Βάλτα περίπου 20 μέρες μέχρι να έλθει η απάντηση του Βαλή που έλεγε τα εξής: «Από την αναφορά του Διοικητή της Κασσάνδρας προκύπτει ότι οι κάτοικοι αυτής της περιοχής είναι εργατικοί, φιλοπρόοδοι και πειθαρχικοί ραγιάδες που ασχολούνται ειρηνικά με τη γεωργία, ελαιοκομία, αμπελουργία και αυξάνουν έτσι τα έσοδα του κράτους. Στην περιοχή αυτή επί μία δεκαετία δεν συνέβη το παραμικρό έγκλημα. Δεν βοήθησαν τους Έλληνες αντάρτες αλλά τους έδιωξαν. Π' αυτό πιστεύω ότι οι Μουχτάρηδες (Πρόεδροι) είναι αθώοι του φόνου του Τζαντερμά και αποφασίζω να αφεθούν ελεύθεροι αφού τους συσταθεί εις το εξής να βλέπουν μόνο τις εργασίες τους, να αποφεύγουν τα καπετανάτα και να αναφέρουν στις Αρχές ό,τι συμβαίνει».

Έτσι τελικά απελύθησαν οι πρόεδροι, προς χαροποίηση όλων των κατοίκων και αποφεύχθηκε νέα τραγωδία.

Τον Φεβρουάριο του 1878 ο Λεωνίδας Πασχάλης, εγγονός του γνωστού «μεγάλου Γιαννιού», έφθασε στη Βάλτα, με ικανό αριθμό Ελλήνων επαναστατών, με στόχο να δημιουργήσει σώμα επαναστατών. Οι πρόκριτοι όμως της Βάλτας με αρχηγό τον γέρο-Ρήγα τον παρεκάλεσαν να απόσχει του εγχειρήματος αυτού για να μην κάψει για δεύτερη φορά την Κασσάνδρα.

Το 1885 μια ομάδα επαναστατών από την ελεύθερη Ελλάδα, με αρχηγό τον Αριστείδη Λάσκαρη, από τη Βάλτα, έφθασε στη Βάλτα και στρατοπέδευσε στην τοποθεσία «Χασάπικα Αλώνια». Τότε ο γέρο-Ρήγας πήγε στους Έλληνες επαναστάτες και τους συνέστησε να φύγουν γιατί είχε την πληροφορία ότι σε λίγο θα καταφθάσει στη Βάλτα Τούρκικος στρατός και θα καταστραφεί έτσι, για τρίτη φορά η όμορφη Κασσάνδρα. Έτσι οι επαναστάτες αποχώρησαν από τη Βάλτα. Ο γέρο-Ρήγας πήγε μετά, μαζί με άλλους προκρίτους, στην περιοχή «Χατζή Λάκκος», όπου υποδέχθηκε τους Τούρκους στρατιώτες και αφού τους φιλοξένησε πλουσιοπάροχα τους έπεισε να αποχωρήσουν από την Κασσάνδρα.

Για όλες αυτές τις ενέργειες του Μουχτάρη γέρο-Ρήγα, οι Κασσανδρινοί τον αποκαλούσαν σωτήρα τους.

(Βιβλιογραφική αναφορά: Π. Γ. ΣΤΑΜΟΥ «Θρύλοι και παραδόσεις της Κασσάνδρας»)

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΤΩΝ ΠΑΝΣΛΑΒΙΣΤΩΝ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 19^{ου} ΑΙΩΝΑ ΝΑ ΑΠΛΩΣΟΥΝ ΤΑ ΠΛΟΚΑΜΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΓΓ. ΣΜΑΓΑΣ

τ. Εκπαιδευτικός-Συγγραφέας

Με τον όρο «*Πανσλαβισμός*» εννοούμε την οργανωμένη προσπάθεια των Σλάβων κατά τα τέλη του 19ου αιώνα να διεισδύσουν στον ελλαδικό χώρο και ιδιαίτερα στη Μακεδονία, μετερχόμενοι μεθόδους όπως η βία, ο εκφοβισμός, η προπαγάνδα, η διπλωματία, ο χρηματισμός και οι υποσχέσεις.

Οι Ρώσοι που την περίοδο αυτή διεξήγαγαν πολέμους κατά των Τούρκων, διακήρυτταν ότι αγωνίζονται για την προστασία και τα δικαιώματα των ορθοδόξων χριστιανών υπηκόων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Μετά τον Κριμαϊκό πόλεμο αφαιρούν το μανδύα της Ορθοδοξίας και επιδίδονται σε μια εθνικιστική πολιτική. Με τη λήξη του Ρωσοτουρκικού πολέμου το 1877 και την υπογραφή της συνθήκης του Αγίου Στεφάνου το 1878 δημιουργείται μια απέραντη Βουλγαρία που περιλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα της Μακεδονίας, εκτός Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κοζάνης και Σερβίων.

Για στήριξη και εφαρμογή των αποφάσεων της συνθήκης ιδρύεται η «*Πανσλαβική Εταιρεία*», που φροντίζει ξοδεύοντας μεγάλα χρηματικά ποσά να εξαγοράσει συνειδήσεις, εκβουλαγίζοντας τη Μακεδονία. Πρόεδρος της εταιρείας ήταν ο Ρώσος πρεσβευτής στην Κωνσταντινούπολη, πρίγκηπας Ιγνάτιεφ.

Ήδη από το 1867 επανδρώνουν τη Μονή του Αγίου Παντελεήμονος στο Άγιον Όρος με 1500 Ρώσους μοναχούς, που χρηματοδοτούν και δανείζουν τις υπόλοιπες μονές που έχουν περιέλθει σε οικονομικό αδιέξοδο, με αντάλλαγμα την παραχώρηση εδαφών εντός και εκτός Αγίου Όρους. Φαινομενικός σκοπός είναι η ίδρυση μετοχίων και μονών νέοαποκτηθείσες περιοχές. Στην πραγματικότητα όμως αποσκοπούν στην απόκτηση στρατηγικών θέσεων στο Αιγαίο. Στην «*Ιστορία της Χαλκιδικής*» γίνεται αναφορά στην άρνηση των κατοίκων της Αρναίας να δεχτούν χρήματα από Ρώσους μοναχούς για αποπεράτωση του σχολείου τους και πληρωμή μισθών των δασκάλων, με μοναδική απαίτηση των Ρώσων να διδάσκεται και η βουλγαρική γλώσσα στο σχολείο. Αργότερα κάνουν απόπειρα να αγοράσουν το ναό της Μ. Παναγίας με τη θαυματουργή εικόνα αντί πολλών χιλιάδων λιρών, αλλά συναντούν και εδώ την ίδια άρνηση. Παρόμοιες προσπάθειες των πανσλαβιστών γίνονται και σε άλλα χωριά της Χαλκιδικής αλλά αποτυγχάνουν (Ερατώ Ζέλλιου-Μαστροκώστα «*Η Ιστορία της Χαλκιδικής*», 1998, σελ.130).

Η πιο καλά ενορχηστρωμένη προσπάθεια των πανσλαβιστών για απόκτηση εκτάσεων έγινε για τη φύσει στρατηγική θέση της Βουρβουρούς και των νησιών της. Η αντίδραση των Αγιονικολατών ήταν άμεση και παρά τις περιπέτειες, στις οποίες περιέπεσαν, δεν παραιτήθηκαν πριν αποσοβήσουν τον κίνδυνο. Διεκδικητής της περιοχής την περίοδο αυτή ήταν η Μονή Σίμωνος Πέτρα. Επειδή η μονή αυτή είχε καταστραφεί ολοσχερώς από πυρκαγιά, ο ηγούμενός της συμφώνησε με τους Ρώσους μοναχούς της ρωσικής σκήτης του Αγίου Ανδρέα να τους μεταβιβάσει τις αμφισβητούμενες κτήσεις τους στη Βουρβουρού και τη νήσο Διάπορο, με αντάλλαγμα τη χρηματοδότηση για την αποκατάσταση των ζημιών της μονής. Οι διατυπώσεις μεταβίβασης του ακινήτου αυτού έγιναν στην Κωνσταντινούπολη στο Γενικό Κρατικό Κτηματολόγιο, για να είναι νομότυπες και για να γίνει μεταγραφή στο κτηματολόγιο που τηρούσαν εκεί οι Τούρκοι.

Οι Ρώσοι, μόλις έγιναν νόμιμοι κύριοι της έκτασης αυτής, άρχισαν να μεταφέρουν υλικά δόμησης στην περιοχή, φαινομενικά, για να κτίσουν γυναικείο μοναστήρι, στην πραγματικότητα όμως, για να οχυρώσουν τη στρατηγικής σημασίας θέση της Βουρβουρούς και να τη χρησιμοποιήσουν για τα πανσλαβικά τους σχέδια.

Οι Αγιονικολάτες, επειδή διεκδικούσαν την περιοχή αλλά και επειδή διέβλεπαν τον εθνικό κίνδυνο, προσπάθησαν χειροδικώντας και χρησιμοποιώντας βία να αποτρέψουν την εγκατάσταση των Ρώσων στην περιοχή. Όπως αφηγούνται οι γεροντότεροι, που τα άκουσαν απ' τους παππούδες τους, πρωταρχικό ρόλο σ' αυτόν τον αγώνα εθνικής επιβίωσης έπαιξαν οι γυναίκες που έβαλαν φωτιά με τα λυχνάρια στα μουλάρια των Ρώσων που μετέφεραν ξερό χόρτο. Στη συνέχεια πήγαν στη Βουρβουρού και πέταξαν όλα τα υλικά στη θάλασσα. Ακόμα και σήμερα σώζεται ο σωρός των κεραμιδιών στα αβαθή νερά της Βουρβουρούς.

Κατά τους αυτούς χρόνους οι εν τη Σκήτη του αγίου Ανδρέου, τη υποτελεί εις την κυρίαρχον Μονήν του Βατοπεδίου, επεχείρησαν δι αφθόνου χρυσίου την εξαγοράν γαιών εν τη χερσονήσῳ Σιθωνία (Λογγώ) παρά το χωρίον άγιος Νικόλαος και τον ευρύτατον και ασφαλέστατον λιμένα της Βορβορούς, ένθα υπάρχουσι καλύβαι του ειρηνένου χωρίου. Συνεκέντρωσαν δ' ενταύθα άφθονα υλικά πρός συγκρότησιν νυν μεν πελωρίων οικοδομών, βραδύτερον δέ καί σταθμού τι-

νος ίσως πολεμικού ρωσικού. Αλλ' οι κάτοικοι του αγίου Νικολάου μετά των γυναικοπαίδων επιπεσόντες κατέστρεψαν τα πάντα... (Γεράσιμος Σμυρνάκης «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ» 1903, σελ. 228)

Όταν οι Αγιονικολάτες διαπίστωσαν ότι δεν αρκούσαν μόνο οι βίαιες και δυναμικές κινητοποιήσεις για να απομακρύνουν τον κίνδυνο δεν παραιτήθηκαν αλλά άλλαξαν τακτική. Χρησιμοποίησαν λίαν επιτυχώς τη διπλωματία. Στη θεσσαλονίκη γενικός πρόξενος της Ελλάδας ήταν τότε ο Βατικιώτης. Οι Αγιονικολάτες ζήτησαν τη συνδρομή του και αυτός ενήργησε έξυπνα και δραστήρια. Γνωστοποίησε στον Άγγλο συνάδελφό του τις επιδιώξεις των Ρώσων, με έκθεση που συνοδευόταν από τοπογραφικό σχεδιάγραμμα της περιοχής, τονίζοντας ότι την προορίζουν για ναυτική βάση. Ο Άγγλος πρόξενος μετέφερε τις πληροφορίες, όπως του διαβιβάστηκαν, στο Μέγα Βεζίρη και αυτός στο Σουλτάνο, που εξοργισμένος διέταξε την ακύρωση του συμβολαίου. Είναι η πρώτη φορά που οι Τούρκοι παύουν να ενισχύουν τα σχέδια των Ρώσων σε βάρος των Ελλήνων.

Η τουρκική κυβέρνηση μη αντιληφθείσα τους Ρωσικούς σκοπούς ή μη φοβούμενη την εξάπλωση των Ρώσων δια των μοναχών εις Άγιον Όρος, υπεβοήθει τούτους εις βάρος των Ελλήνων μοναχών, την εξασθένεισιν των οποίων επεζήτη. (Δημητρίου Δ. Ζάγκλη «ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ», 1956, σελ. 151)

Η αιτιολογία της ακύρωσης του συμβολαίου μεταξύ της Σίμωνος Πέτρας και των Ρώσων μοναχών ήταν ότι οι τίτλοι της μονής ήταν αμφισβητούμενοι και έτσι το ακυρωτικό δικαστήριο κήρυξε παράνομη τη σύμβαση. Το δικαστήριο για να στηρίξει νομότυπα την απόφασή του, εκλήτευσε μάρτυρες από τον Άγιο Νικόλαο. Εστάλησαν λοιπόν δύο προύχοντες από την τάξη των «Αφεντάδων» στην Κωνσταντινούπολη. Οι μάρτυρες ισχυρίστηκαν ότι το κτήμα ανήκε σε κάτοικο του χωριού που πέθανε και δεν άφησε κληρονόμους. Έτσι η περιοχή σύμφωνα με το τουρκικό δίκαιο περιήλθε στο τουρκικό δημόσιο. Έγινε δηλαδή «Βακουφλεμέ». (Διαταγή αριθ. 200 30 -8-1874).

Αξιωματηνότητα είναι η έκθεση του προξένου της Θεσ/νίκης Γ. Δοκού προς το βασιλιά Γεώργιο μερικά χρόνια αργότερα.

«Περί του Αγίου Όρους, 1887....

Γινώσκει η Υμ. Εξοχότης εκ της υπ' αριθ. 7 και από 3 Ιανουαρίου 1884 αναφοράς του Γεν. τούτου Προξενείου τας ενεργείας των Ρώσων προς απόκτησιν του σπουδαίου λιμένος της Βουρβουρούς και την αποτυχίαν της αποπείρας εκείνης. Προ πέντε περίπου μηνών αντιπρόσωπος της Μονής Σίμωνος Πέτρας υπέβαλεν αναφοράν εις το Διοικητικόν Συμβούλιον του Βιλαετίου Θεσσαλονίκης δι' ης προβάλλων αρχαία δικαιώματα κυριότητος της Μονής επί μέρους του παρά τον ρηθέντα λιμένα δάσους εξήτησε να τη παραχωρηθή η άδεια ξυλεύσεως επί όλων των αυτόθι δασών.

Αι ενέργειαι αυτού υπεστηρίχθησαν παρά του Γεν. Προξενείου της Ρωσσίας, εγένοντο δε προτάσεις

παρά του εν λόγω αντιπροσώπου προς τους κατοίκους του χωρίου «Άγιος Νικόλαος» εις δώρον προς βορράν από του λιμένος απόστασιν κειμένου όπως ούτοι πωλήσωσιν εις την Μονήν αντί μεγάλου ποσού τα εν λόγω δάση, άτινα προ αμνημονεύτων χρόνων νέμονται, / καίτοι μη έχοντες τακτικούς τίτλους ιδιοκτησίας. Εύκολον είναι να λάβωσι τοιούτους, αλλά προς τούτο απαιτούνται 200 λιρ. οθ. οι δε ρηθέντες χωρικοί πτωχοί και κατάχρεοι όντες αδυνατούσι να δαπανήσωσι το ποσόν αυτό. Και οι μεν πρόκριτοι του Αγ. Νικολάου απέκρουσαν τας περί εκποίησης των δασών προτάσεις της Σιμόπετρας, υπέβαλον δε εις το ενταύθα Διοικητικό Συμβούλιον του Βιλαετίου διαμαρτύρησιν εις απάντησιν της ανακοινωθείσης αυτοίς αναφοράς του μνησθέντος αντιπροσώπου, δι' ης εξητείτο η ξύλευσις των δασών, ο δε Γεν. Διοικητής διαφωτισθείς καταλλήλως περί των σκοπών των όπισθεν των μοναχών κρυπτομένων και παρεχόντων αυτοίς το χρήμα Ρώσων, έχων δε υπ' όψιν του την υπ' αριθ. 200 και από 30 Αυγούστου 1874 διαταγήν της Υψ. Πύλης, δι' ης απηγορεύθη η πώλησις της Βορβουρούς απέρριψε μετά του παρ' αυτώ Διοικ. Συμβουλίου την αίτησιν της Μονής Επειδή οι κάτοικοι του Αγ.Νικολάου πατριωτικώς προσηνέχθησαν μέχρι τούδε επί της προκειμένης υποθέσεως, φαίνονται δε οι νόμιμοι κάτοικοι της σπουδαίας εκείνης θέσεως ευχής έργον είναι να εξευρεθώσιν υπέρ αυτών 200 λιρ. οθωμ. όπως εκδοθώσιν επ' ονόματί των οι τίτλοι (τατιά) της ιδιοκτησίας των από του λιμένος μέχρι του χωρίου των δασών και γαιών. Έκθεσις του προξένου Δοκού (Περί του Αγίου Όρους 1887), Επιμέλεια Ι. Αθ. Παπάγγελος, σελ. 162

Από το κείμενο αυτό έχω να επισημάνω μόνο τα υπογραμμισμένα σημεία:

1... όπως ούτοι πωλήσωσιν εις την Μονήν αντί μεγάλου ποσού...

2...οι δε ρηθέντες χωρικοί πτωχοί και κατάχρεοι όντες αδυνατούσι...

3...οι κάτοικοι του Αγ. Νικολάου πατριωτικώς προσηνέχθησαν μέχρι τούδε...

και να τονίσω ότι η οικονομική ένδεια των προγόνων μας δε μπόρεσε να τους απογυμνώσει από το εθνικό τους φρόνημα. Ενώ οι Ρώσοι είχαν ένα ισχυρό όπλο, το χρήμα, που μ' αυτό εξαγόραζαν την πίστη και τον πατριωτισμό των Ελλήνων, στην περίπτωση των Αγιονικολατών αποδείχτηκε αναποτελεσματικό. Αυτό έκανε τον Έλληνα πρόξενο να ομολογήσει ότι οι κάτοικοι του Αγίου Νικολάου συμπεριφέρθηκαν μέχρι στιγμής πατριωτικά.

Βέβαιον είναι ότι δεν εξευρέθησαν οι διακόσιες οθωμανικές λίρες, (γιατί ποιος θα νοιάζονταν για μερικούς ασήμαντους χωριάτες), με αποτέλεσμα να ταλανίζονται οι κάτοικοι του Αγίου Νικολάου μέχρι και σήμερα από τις αρπακτικές και υποβολιμαίες διεκδικήσεις των μοναχών και τα συμφέροντα μεγάλων οικονομικών ομίλων.

Στις μέρες μας, που η υλική ευδαιμονία χαλάρωσε την πατριωτική επαγρύπνηση και άμβλυσε την ομαδική και μαχητική διεκδικητικότητα, που χαρακτήριζε τους προγόνους μας, επιχειρείται νέα απόπειρα **εξαγοράς γαιών** στην ίδια περιοχή **δι' αφθόνου χρυσίου** και μάλιστα - τι τραγική ειρωνία! - από πολλούς ξένους, αλλά και από Ρώσους. Αυτό που με θυσίες εμποδίστηκε πριν 140 περίπου χρόνια από τους **φτωχούς** και **κατάχρεους** προγόνους μας, απεμπολείται στις μέρες μας στο όνομα της οικονομικής και τουριστικής ανάπτυξης. Μιας ανάπτυξης που εύχομαι να πραγματοποιηθεί γρήγορα, ώστε να μη μετανιώσουμε που αβασάνιστα ξεπουλάμε τη γη των προγόνων μας.

Γράφοντας τα παραπάνω δεν καταφέρομαι κατά των Ρώσων επενδυτών, αφού κάθε μορφής συνάλλαγμα που εισρέει σε ευρώ, λίρες, δολάρια, ρούβλια, ή ό,τι άλλο, είναι καλοδεχούμενο. Γιατί όμως τόση φρενίτιδα με την εκποίηση ιδιοκτησίας; Μήπως οι ιδιοκτήτες έχουν για πρότυπό τους το κράτος που βγάζει στο σφυρί νησιά και παραλίες; Μήπως τελικά το έθνος μας χάσει την κρατική του υπόσταση, αφού ένα από τα βασικά στοιχεία του κράτους είναι ο γεωγραφικός χώρος; Θα μπορούσαν λοιπόν πριν φτάσουν στην έσχατη λύση, την πώληση, να αποτολμήσουν τη δημιουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων ή να τα κληροδοτήσουν στους απογόνους τους, για να μην αισθάνονται αργότερα ξένοι στον ίδιο τους τον τόπο.

* * *

ΧΑΙΡΟΙΣ, ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΣΤΡΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ΧΑΙΡΟΙΣ, ΠΑΤΕΡ ΠΑΪΣΙΕ!

Ἀξέχαστο θά μείνει στίς καρδιές όλων μας εκείνο τό ήλιόλουστο πρωινό τῆς 14ης Ἰανουαρίου 2015, ὅταν οἱ καμπάνες τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Πολυγύρου καί ὅλων τῶν ἐνοριῶν καί τῶν μονῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κασσανδρείας ἤχησαν πανηγυρικά, διαλαλώντας χαρμόσυνα μέ τούς γλυκεῖς ἤχους τό μεγάλο γεγονός τῆς προηγούμενης ἡμέρας: Ὁ ἁγιορείτης Γέροντας Παῖσιος ἐνεράφη στό ἁγιολόγιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔπειτα ἀπό σχετική πράξη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ σептoῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τήν Τρίτη 13 Ἰανουαρίου 2015. Θά μνημονεύεται στό ἐξῆς ὡς Ἅγιος, θά ψάλλεται ἀκολουθία στή μνήμη του (12 Ἰουλίου), θά φιλοτεχνοῦνται εἰκόνες του καί γενικά θά ἀποδίδεται μέ πολλή εὐλάβεια στόν νέο Ἅγιο τῆς Ἐκκλησίας μας κάθε ὀφειλομένη τιμητική προσκύνηση. Μεγάλο τό γεγονός, εὐφρόσυνη ἢ εἶδηση, εὐχάριστη ἀλλά καί ἀναμενόμενη ἢ ἐκπληξη, πού ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐπεφύλαξε στήν ἀρχή τοῦ νέου ἔτους. Χαρά ἀναστάσιμη στήν καρδιά τοῦ χειμῶνα, χαρά καί ἀγαλλίαση καί ἀπερίγραπτα συναισθήματα στίς καρδιές μας, δακρύβρεκτα ἀπό συγκίνηση τά πρόσωπά μας, γιά τόν Γέροντα, πού γνωρίσαμε, πού ἀγαπήσαμε, πού πονέσαμε καί στόν ὁποῖο ἐμπιστευθήκαμε, μετά Θεόν, τήν ἐλπίδα μας.

Βάλσαμο ψυχῶν, ἀληθινή εὐλογία γιά τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀκόμα καί γιά τήν ἀπομακρυσμένη

γωνιά τοῦ πλανήτη μας, χαρακτηρίστηκε τό γεγονός ἀπό Μητροπολίτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀτίμητη καί οὐράνια εὐλογία θεωρεῖ τήν ἁγιοκατάταξη ἡ 44η ἐγκύκλιος (15.01.2015) τοῦ σептoῦ ποιμενάρχου ας, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κασσανδρείας κ.κ.

Ὁ Ὁσιος Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης

Νικοδήμου, ἐκφράζουσα τήν εὐγνωμοσύνη ὅλων μας πρὸς τόν Παναγιώτατον Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖον καί τήν περί Αὐτόν Ἁγίαν καί Ἱεράν Σύνοδον.

Τί ἰδιαίτερη τιμή γιά τή Μητρόπολή μας, καθώς τό σептoῦ σκῆνωμα τοῦ ὁσίου καί θεοφόρου πατρός ἡμῶν Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου ἀναπαύεται μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως τό ἐντός τῶν ὁρίων τῆς μητροπολιτικῆς μας περιφέρειας Ἱερόν Ἡσυχαστήριο τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καί εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στή Σουρωτή!

Ἄν ὁ ἅγιος Νεκτάριος θεωρεῖται καί εἶναι ὁ Ἅγιος τοῦ αἵωνα μας (τοῦ 20οῦ), ὁ Γέροντας Παῖσιος εἶναι ἀναμφισβήτητα ὁ Ἅγιος τῶν ἡμερῶν μας, ὁ ὁποῖος «ἔπιασε» ὅσο κανεῖς ἄλλος τόν

παλμό, τά προβλήματα, τίς ἰδιατερότητες τοῦ καιροῦ μας. Φορέας τοῦ πνεύματος τῆς παρακλήσεως (παρηγορίας), διδάσκαλος τοῦ φιλοτίμου, προφήτης τοῦ Γένους, ὅπως ὁ Πατροκοσμᾶς, καί παγκόσμιος Ἅγιος. Συμπάσχων τοῖς πᾶσι, ὅπως ὁ ἀπόστολος Παῦλος, καρδιά φλεγόμενη ἀπό ἀγάπη πρὸς τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο, ὅπως ὁ πολυαγαπημένος του ὁσιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος. Καταφύγιο ψυχῶν ἀσφαλέστατο, ἰδίως τῶν ἀσθενῶν, τῶν

ἀδικημένων, τῶν κατατρεγμένων, τῶν ὀχλουμένων ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, τῶν ἀπηλπισμένων καὶ τῶν καρκινοπαθῶν. Αὐτοὺς τοὺς τελευταίους εἰδικά εἰς τέλος ἠγάπησεν», κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν ῥῆσιν, καὶ ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ συμμετάσχει πραγματικά στοὺς πόνους τοὺς, δεχόμενος σὰν ἀνεκτίμητη εὐλογία στὸν ἴδιο τὴν ἀσθένεια τοῦ καρκίνου.

Ταπεινά φορνοῦμε ὅτι τὰ γραφόμενα εἶναι πολὺ φτωχὰ γιὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ Γέροντος. Γρωρίζουμε ὅμως ἀπὸ προσωπικὲς μας ἐμπειρίες καὶ ἀπὸ μαρτυρίες ἄλλων τὴ μεγάλη ταπείνωση, τὴν ἀπλότητα, τὴ διάκριση καὶ τὴ θυσιαστικὴ του ἀγάπη, ἐλπίζουμε ὅτι ὁ «Παππούλης» δὲν θὰ παρεξηγήσει τὰ ἄτεχνα αὐτὰ λόγια, τὰ δοσμένα ὅμως μὲ ἀπέραντο σεβασμὸ, ἀγάπη, εὐλάβεια, ὀφειλὴ πνευματικὰ καὶ εὐγνώμονα διάθεση πρὸς τὸ πάνσεπτο πρόσωπό του.

Ἀπὸ τὴν ὁσιακὴν κοίμησή του (12.07.1994) καὶ ἐξῆς ἔχουν τόσα γραφεῖ γιὰ τὸν ἅγιο Γέροντα! Ἰδιαίτερα ὅμως συγκινοῦν καὶ βοηθοῦν σωστικά τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο ὅσα ἐγράψαν ἀπὸ ἀνθρώπους, πού τὸν ἔζησαν καὶ διδάχθηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὴν πνευματικὴν ζωὴ. Αὐτοὶ ἔδωσαν στὸν κόσμον τὴν καλὴ μαρτυρία καὶ σκιαγράφησαν μὲ τὴ χάριν τοῦ Θεοῦ τὸ μεγάλο ἀγωνιστὴ, τὸν ἀσυρματιστὴ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ, τὸν πάμ-πτωχο ἀπὸ ὑλικά ἀγαθὰ καλόγερο καὶ τὸν πάμπλουτο σὲ ἀγάπη μοναχὸ ἐρημοπολίτη, τὸν αὐστηρὸ στὸν ἑαυτό του ἀσκητὴ καὶ τὸ φιλόανθρωπο μέχρις αὐτοθυσίας ὑπερασπιστὴ τῶν συστρατιωτῶν καὶ συμπολεμιστῶν του, τῶν ἀδυνάτων, τῶν ἀδικημένων σ' αὐτὴν τὴ ζωὴ, τὸν πάσχοντα δούλο τοῦ Θεοῦ.

Φάρασα (1924), Κόνιτσα, Ἑλληνικὸς Στατός, Ἅγιον Ὅρος, Στόμιο, Σινᾶ, Σουρωτὴ (1994): Σημαντικοὶ σταθμοὶ τῆς ἐπίγειας πορείας του, πού συνδέονται μὲ πλῆθος θαυμαστῶν γεγονότων. Ἀλλὰ, ὅπως χαρακτηριστικὰ σημειώνει ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητὲς καὶ βιογράφους του, ὁ μακαριστὸς Ἀγιορείτης ἱερομόναχος Ἰσαάκ τῆς Καψάλας, «πὸ πολὺ ἀπὸ τὰ θαύματά του μᾶς ἔχουν συγκινήσει ἢ μεγάλῃ του αὐταπάρνηση, οἱ φιλότιμοι ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ, ἡ μοναχικὴ του ἀκρίβεια καὶ ἡ λεπτὴ του ἀγάπῃ γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο καὶ τὸ πατερικὸ του φρόνημα πού ἀνέπνευε».

Ὁ Γέροντας Παῖσιος ἦταν, κατὰ κοινὴ ὁμολογία, ἥδη ἐν ζωῇ Ἅγιος στὴ συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Π' αὐτὸ καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ σέ ὅλα τὰ μήκη καὶ πλάτη τῆς γῆς τὸν επικαλοῦνταν ὡς Ἅγιο πολὺ πρὶν τὴν κοίμησή του.

Στίς κρίσιμες αὐτές στιγμὲς γιὰ τὴν πατρίδα μας καὶ γιὰ τὸν κόσμον ὁλόκληρο, ἡ ἀγιοκατάταξή του ἔρχεται νὰ ἀναπτέρῳσιν τὴν πεποίθησιν ὅλων μας ὅτι ὁ Θεὸς ἐγγὺς ἐστὶν καὶ ἰσχυράν παράκλησιν ἀπέστειλε τῷ δοκιμαζομένῳ λαῷ Αὐτοῦ.

Ὁ Ἀγιορείτης ὁσιος Παῖσιος! Ὁ μύστης τῆς ἡσυχίας, τὸ δοχεῖον τῆς θείας ἀγάπης, ὁ εὐεργέτης τοῦ κόσμου, ὁ ὑπέρμαχος τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ ὁ ἀντίπαλος τῆς κακοδοξίας, ἡ αἴγλη τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ τὸ καύχημα τῆς οἰκουμένης! Ἄς ἔχουμε τίς εὐχές καὶ τίς πρεσβείες του. Ἀμήν!

Μοναχὸς Ἀρσένιος

Γερόν Ἀνδρῶν Ἠσυχαστήριον «Ὁσιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης»

Βατοπέδιον Χαλκιδικῆς, Ἰανουαρίος 2015

Δυο χαρακτηριστικὲς εἰσφορές

1.- Ο κ. **Βασίλειος Γραμμενᾶς**, παλαιὸ μέλος του Συλλόγου μας (Α.Μ.518), χορηγὸς του 9ου τεύχους του περιοδικοῦ μας, με γραμμένα στα Μητρώα μας, ὡς τακτικὰ μέλη, ὅλα τα μέλη τῆς οικογενείας του (σύζυγος καὶ δυο θυγατέρες), πάντοτε παρὼν στις ἐκκλήσεις γιὰ βοήθεια καὶ συμπαράσταση, προσήλθε στα γραφεῖα του Συλλόγου καὶ κατέθεσε 30 ευρώ λέγοντας «*ζητῶ συγγνώμῃ που γιὰ κάποιους οικογενειακοὺς λόγους δὲν ἤρθαμε στὸν ἀποκριάτικο χορὸ πάρτε ὅμως 30 ευρώ γιὰ νὰ μὴ ζημιώσῃ το ταμεῖο*».

Ἀξίζει νομίζουμε ἓνα εὐχαριστῶ καὶ μαζί νὰ πούμε ὅτι ὅσο υπάρχουν τέτοια ἐνσυνείδητα μέλη ὁ Παγγαλκιδικὸς θὰ ζεῖ καὶ θὰ προοδεύει. Μπράβο Βασίλη. Μακάρι ἡ χειρονομία σου νὰ βρεῖ μιμητὲς.

2.- Ἡ **ἱερὰ Μονὴ Σιμωνόπετρας τοῦ Αγ. Ὁρους** ἐστείλε καὶ πάλι ἐφέτος γιὰ τὸ ταμεῖο μας, 30 ευρώ, με τὴν ἐνδειξη στὸ ἀπόκομμα τῆς ἐπιταγῆς «*Εὐλογία τῆς ἱ. Μονῆς Σιμωνόπετρας*». Σημειώνουμε, ὅμως ἄλλα σχόλια, ὅτι τὸ περιοδικὸ στέλνεται ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια συνεχῶς σὲ ὅλα τα Μοναστήρια τοῦ Αγ. Ὁρους καὶ τῆς Χαλκιδικῆς ὡς προσφορά. Ἐπίσης ὡς προσφορά στέλνεται καὶ σὲ 400 ἄλλους φορεῖς (Σχολεῖα ὅλων των βαθμίδων, Συλλόγους, Βιβλιοθῆκες, ποικίλους κοινωνικοὺς φορεῖς καὶ σὲ ὅλες τις δημόσιες υπηρεσίες το Νομοῦ).

Εὐχαριστοῦμε τὴ Μονὴ γιὰ τὴν «*εὐλογία*» καὶ ἐπιζητοῦμε νὰ ἔχουμε πάντοτε τὴν εὐλογία τοῦ ἡγουμένου καὶ των Πατέρων που ἀσκοῦνται σ' αὐτήν.

Με πολὺ σεβασμὸ. Το Δ.Σ.

ΒΡΟΧΗ ΛΕΟΝΤΙΔΩΝ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 1885

ΙΩΑΚΕΙΜ ΑΘ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΣ
Δρ. Αρχαιολόγος

«**Ενθύμησις**» ονομάζεται μία πρόχειρη σημείωση σὲ βιβλίο, χειρόγραφο ἢ ἔντυπο, ἢ ὅποια ἀποσκοπεῖ στὴν καταγραφή ἑνὸς γεγονότος ἢ μιᾶς εἰδικότερης πληροφορίας, καὶ δὲν σχετίζεται ἀπαραιτήτως μὲ τὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου.

Τὸν περασμένο Νοέμβριο μελετοῦσα τὸν κώδικα 708 τοῦ Ζ' τετραγώνου τοῦ ἀρχείου τῆς Μονῆς Βατοπεδίου καί, στὸ φ. 269α, ἐντόπισα μία ἐνθύμησις τοῦ 1885, μὲ παράξενο καὶ ἐνδιαφέρον περιεχόμενο. Ὁ γραφικὸς χαρακτήρας δείχνει ἄνθρωπο μέσης παιδείας (γιὰ τὴν ἐποχὴ του), συνηθισμένον στὴν γραφή, ἀλλὰ κάπως ἀνορθόγραφο καὶ μὲ προβληματικὴ σύνταξη.

Παραθέτω φωτογραφία τῆς ἐνθυμήσεως, μεταγραφή καὶ ἐρμηνεία τοῦ περιεχομένου της, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ ἡμερομηνία εἶναι τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου καὶ οἱ ἀναφερόμενες ὥρες ἀνταποκρίνονται στὴν παραδοσιακὴ ἀγιορειτικὴ ἀρίθμηση τῶν ὥρων, ἢ ὅποια ἀρχίζει στὶς 6 τὸ ἀπόγευμα, δηλαδή: 17.00' = 01.00'.

Σπουδαῖον καὶ παράδοξον συμβάν!

Τῇ 15. Νοεμ. τῷ 1885. ἡμέρα παρασκευὴ πρώτη / τῆς τεσσαρακοστῆς διὰ τὸν Χριστοῦ γεννόν. περὶ τοῦ / ἑσπέρας κατὰ τὴν ὥραν δοδεκάτην 3/4= τῆς μιᾶς (1), ἐγένετο / μετατοπισμὸς τῶν Ἀστέρων. ἀπὸ μίαν θέσιν εἰς ἄλλην. / μέχρι τῆς .6. ὥρας τῆς Νυκ(τός)

(Σὲ ἀπλούστερα ἑλληνικά: Τὴν Παρασκευὴ 15 Νοεμβρίου τοῦ 1885, πρώτη ἡμέρα τῆς Τεσσαρακοστῆς τῶν

Χριστουγέννων, τὸ βράδυ, κατὰ τὴν ὥρα ±18 καὶ 45', ἐγίνε μετατόπιση τῶν ἀστέρων ἀπὸ τὴν μία θέσιν στὴν ἄλλη, μέχρι τῆς ±12.00' τὰ μεσάνυκτα).

Μὴ μπορῶντας νὰ ἐρμηνεύσω τὸ ἀναφερόμενο γεγονός, προσέφυγα στὰ φῶτα τοῦ συμπατριώτου μας καθηγητοῦ τῆς Ἀστρονομίας στὸ Α.Π.Θ. κ. Σταύρου Αὐγολοῦπη (ἀπὸ τὴν Μεγ. Παναγία), ὁ ὅποιος εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ ἀποστείλει τὸ ἀκόλουθο ἐρμηνευτικὸ σημείωμα:

Αγαπητέ Ιωακείμ,

Για μερικές ἡμέρεςπριν καὶ μετὰ τὴν 17ην Νοεμβρίου κάθε χρόνο ἔχουμε τὴ βροχὴ τῶν Λεοντιδῶν. Το θεαματικότερο αὐτὸ φαινόμενο τῆς βροχῆς τῶν διαττόντων ἀστέρων οφείλεται στα απομεινάρια τῆς ουράς τοῦ κομήτη Tempel - Tuttle, που περνάει ἀπὸ τὴν γειτονιά μας κάθε περίπου 32 χρόνια. Ἡ Γη κάθε χρόνο, περί τὴν 17ην Νοεμβρίου, κατὰ τὴν περιφορὰ τῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο με τὴν γνωστὴ ταχύτητα τῶν 108.000 χιλιομέτρων τὴν ὥρα, συναντᾷ τὸ μετεωρικὸ αὐτὸ ρεῦμα καὶ τότε αὐτοὶ οἱ μικροὶ κόκκοι σκόνης καθὼς εἰσέρχονται στὴ γήινη ατμόσφαιρα καίγονται, λόγω τριβῆς με τὰ μόρια τῆς ατμόσφαιρας καὶ εξαερῶνεται, με ἀποτέλεσμα νὰ αφήνουν φωτεινὰ ἴχνη.

Ἔτσι δίνουν τὴν ἐντύπωση τῆς ἀλλαγῆς τῆς θέσεως τῶν ἀστεριῶν με σημείο ἀφετηρίας τὸν ἀστερισμὸ τοῦ Λέοντα καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν λέγονται Λεοντίδες.

Σταύρος Αὐγολοῦπης

* * *

Ο Γεροπλάτανος με τὸν γεροπλάτανό του

Δυο λόγια γιὰ τὸ πωτοσέλιδό μας

Το χωριό Γεροπλάτανος βρίσκεται στὴν Βόρεια Χαλκιδικὴ σὲ ἀπόσταση 55χλμ ἀπὸ τὴν Θεσ/νίκη καὶ 23χλμ ἀπὸ τὸν Πολύγυρο σὲ υψόμετρο 360μ.. Ἀνήκει σήμερα στὸν Δήμο Πολυγύρου καὶ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ Ζερβοχώρια.

Στὴν πλατεία δεσπόζει ὁ αἰωνόβιος πλάτανος ἀπ' τὸν ὁποῖο πήρε καὶ τὴν ὀνομασία του τὸ χωριὸ καὶ πού ἀπὸ τὶς ρίζες του πηγάζει ἀρκετὸ νερὸ πού τὸν χεიმῶνα εἶναι ζεστὸ καὶ τὸ καλοκαίρι δροσερό.

Εξαιτίας αὐτοῦ τοῦ φαινομένου ἡ πρώτη ὀνομασία τοῦ χωριοῦ ἦταν «Τοπλίκια», πού σημαίνει ζεστὸ νερὸ.

Τὸ 1974 με ἀπόφαση τοῦ Υπ. Γεωργίας ὁ «ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΥ» κηρύχθηκε ἱστορικὸ μνημεῖο τῆς φύσης.

Ἡ ηλικία τοῦ χρονολογεῖται ἄνω τῶν 800 ἐτῶν. Ἐχει ὕψος 30 μέτρα καὶ περιφέρεια 18 μέτρα.

Τὸ νερὸ πού βγαίνει ἀπὸ τὶς ρίζες τοῦ, διασχίζοντας τὸ χωριὸ, ποτίζει τοὺς μπαχτσέδες καὶ τὰ δέντρα τῶν χωριανῶν καὶ μέχρι πρὶν λίγα χρόνια, χρησιμοποιούταν καὶ γιὰ τὴν λειτουργία νερόμυλου.

Με τὸν σεισμὸ τῆς Ἱερισσοῦ τὸ 1932 χάθηκε προσωρινὰ τὸ νερὸ τοῦ πλατάνου ἀλλὰ μόνο γιὰ 8 ἡμέρες.

Κάτω ἀπ' τὴν δροσερὴ σκιά τοῦ πλατάνου, στὴν πλατεία πού τὸν περιβάλλει, γίνονται ὅλες οἱ πολιτιστικὲς καὶ κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ χωριοῦ.

Αθανάσιος Παπαγρηγορίου
τ. Γραμματέας τῆς Κοινότητος

Η ΑΡΕΤΗ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΣ

Από τη σοφία των προγόνων μας και την πίστη των πατέρων μας

ΜΙΧΑΛΗΣ Θ. ΚΟΥΤΣΟΣ

Φιλόλογος

Α. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Στόχος της κατάκτησης των αρετών είναι η κατάκτηση της ευτυχίας για τους αρχαίους και του Παραδείσου για τους χριστιανούς.

Η πρώτη σημασία της αρετής ήταν ικανότητα προσαρμογής και γενικότερα ικανότητα σωματική, ψυχική, πνευματική. Στην αρετή έδωσαν κατά καιρούς διαφορετικό περιεχόμενο, ανάλογα με τα ιδανικά της εποχής π.χ. ανδρεία, τιμή. Γενικότερα την έβλεπαν σαν καρπό προσωπικού αγώνα και καθημερινής, αδιάκοπης προσπάθειας. «Μπροστά στην αρετή οι θεοί βάλανε τον ιδρώτα», ανέφερε ο Ησίοδος, ενώ η αρετή χαρακτηρίζεται ως «πολύμοχθος».

Οι Πυθαγόρειοι επεδίωκαν τον ενάρετο βίο με την εξουσία της βούλησης. Περίφημος και ο καθημερινός βραδινός έλεγχος των Πυθαγορείων: «Τι παρέβην; Τι δ' έρεξα; Τι μοι δέον ουκ ετελέσθη;» δηλ. τι έπραξα που δεν έπρεπε; Τι έπραξα που έπρεπε; Τι δεν έπραξα που έπρεπε;

Ο Σωκράτης έβαλε θεμέλιο της διδασκαλίας του το Δελφικό ρητό το «γνώθι σαυτόν». Κατά τον Σωκράτη δεν μπορεί κανείς να είναι ενάρετος, αν δεν γνωρίζει «τι είναι αρετή». Επομένως η αρετή κατά τον Σωκράτη είναι γνώση και η κακία είναι αμάθεια, γι αυτό και υποστηρίζει ότι κανένας δεν είναι κακός με τη θέληση του, αλλά γιατί δεν γνωρίζει το καλό.

Η αρετή **κατά τον Πλάτωνα** είναι εσωτερική τάξη, αρμονία ψυχής, η δε κακία το αντίθετο. Μόνο ο ενάρετος είναι ελεύθερος, γιατί κυριαρχεί σ' αυτόν ο νους. Οι θεμελιώδεις αρετές κατά Πλάτωνα είναι: **Η Σοφία** με έδρα τον εγκέφαλο, είναι αρετή του λογιστικού (διανόησης) και την οποία κατέχουν οι άρχοντες (βασιλείς) της πόλης και συνίσταται στη δυνατότητα της ορθής κρίσης, δηλαδή στην αληθινή σοφία. **Η Ανδρεία**, με έδρα την καρδιά, είναι αρετή του θυμοειδούς, την οποία κατέχουν οι φύλακες. **Η Σωφροσύνη**, με έδρα το στομάχι, είναι αρετή του επιθυμητού και συνίσταται στην αυτοκυριαρχία και στην χαλιναγωγήση ορισμένων απολαύσεων και επιθυμιών και τέλος **η Δικαιοσύνη**, που προσδίδει αρμονία και ισορροπία στις άλλες τρεις.

Ο Πλάτων δίνει πολιτική σημασία στην αρετή της σοφίας. «Σοφία, σημαίνει σύνεση και φρονιμάδα που είναι απαραίτητη όχι μόνο για τη διαχείριση των ιδιωτικών υποθέσεων αλλά και το χειρισμό των δημοσίων».

Ο Αριστοτέλης παραδέχεται ότι οι αρετές μπορούν να αποκτηθούν με την έξη και την πράξη. Έκανε τη διαπίστωση ότι οι αρετές αυτές βρίσκονται ανάμε-

σα στην έλλειψη και την υπερβολή, είναι μεσότητες. Είναι πράξεις που δεν ξεφεύγουν από το μέτρο που έχει ορίσει ο σώφρων άνθρωπος. Η σωφροσύνη για παράδειγμα είναι μια μετρημένη απόλαυση των πραγμάτων και είναι μεσότητα ανάμεσα στην αναισθησία και την ακολασία.

Η «αρετή» για να εμπεδωθεί χρειάζεται αγώνας και προσπάθεια. Είναι επομένως θέμα ηθικού αγώνα και άσκησης, όχι απλής γνώσης, όπως υποστήριζε ο Σωκράτης. Με την επαναλαμβανόμενη εκτέλεση ενάρετων πράξεων διαπλάθουμε σταδιακά το ήθος μας.

Β. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΟΦΙΑ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

Πριν αποκτήσω τη Θεία σοφία, εξομολογείται, δεν γνώριζα ότι αυτή είναι η πηγή όλων των αγαθών. Αυτή διδάσκει όλες τις αρετές, σωφροσύνη, σύνεση, δικαιοσύνη και είναι το χρησιμότερο πράγμα που υπάρχει στη ζωή.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ

Και κατά τη Σοφία Σειράχ κάθε σοφία προέρχεται από τον Κύριο. Αρχή σοφίας είναι ο σεβασμός του Θεού. Να σκέπτεσαι τα προστάγματα του Κυρίου και να τα μελετάς πάντοτε και η σοφία, η πίστη, η πραότητα που είναι χαρίσματα της δικής του καλοσύνης, θα σου δοθούν Για να αποκτήσει κανείς τη Θεία σοφία θα πρέπει να περάσει από πολλές δυσκολίες και δοκιμασίες, προσπαθώντας να τηρήσει τις εντολές του Θεού, αλλά στο τέλος ο Θεός θα τον επιβραβεύσει και θα τον ευλογήσει.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

«Αρχή και θεμέλιο κάθε σοφίας είναι ο σεβασμός και ο φόβος προς το Θεό.

Για να αποκτήσεις την αληθινή σοφία πρέπει να σέβεσαι το Θεό, να τηρείς τις εντολές Του και Αυτός θα σου χαρίσει την πραγματική σοφία, γιατί σε κάθε περίπτωση θα ενεργείς όπως πρέπει και θα σε κάνει πραγματικά σοφό, πραγματικά ευτυχισμένο.

Στον ασύνετο άνθρωπο, που δεν υπάρχει φρόνηση για να τον συγκρατήσει, έρχονται όλα αντίθετα και ανάποδα. Σκάβει με τα ίδια του τα χέρια τον λάκκο της δυστυχίας του και πέφτει στην παγίδα του θανάτου.

Για τη σοφία του Θεού και τη σοφία του ανθρώπου έγραψε: «Μάθε να έχεις πεποίθηση στο θεό με όλη σου την καρδιά, ενώ για τη δική σου σοφία να μην καυχέσαι αλλά να σκέφτεσαι ότι «η δύναμή μου είναι τιποτένια, το λογικό μου αδύνατο, η θέλησή μου ταλαντεύομενη, Κύριε βοήθησέ με».

Γ. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Στην προς Εφεσίους επιστολή ο Απ Παύλος τους γράφει ότι την χάρη Του ο Θεός μας τη χορήγησε

πλούσια και με το παραπάνω, μαζί με κάθε σοφία, για να γνωρίσουμε τις υψηλές αλήθειες και το άγνωστο θέλημά Του.

Η Θεία αυτή αλήθεια, η πολυποίκιλη σε μορφές και τρόπους ενεργείας σοφία του Θεού, έμεινε άγνωστη και απόκρυφη και παρακαλεί το Θεό οι Εφέσιοι να αποκτήσουν πιο τέλεια γνώση του θελήματος του Θεού.

Στην προς Κορινθίους Α' επιστολή του Απ. Παύλου διαβάζουμε:

Εμείς οι Απόστολοι διδάσκουμε βέβαια σοφία, όχι όμως την σοφία των ανθρώπων του αμαρτωλού τούτου αιώνα ούτε των αρχόντων του κόσμου τούτου, των οποίων η εξουσία είναι προσωρινή και θα καταλυθεί.

Ο κοσμικός άνθρωπος, ο άνθρωπος δηλαδή που δεν έχει αναγεννηθεί, αλλά ζει τη κατώτερη ζωή των ενστίκτων και παθών, δεν δέχεται εκείνα που αποκάλυπτε το Πνεύμα του Θεού. Αντίθετα ο πνευματικός άνθρωπος τα διακρίνει και τα καταλαβαίνει όλα.

Την ανθρώπινη σοφία την χαρακτηρίζει ως μωρία, και τη μωρία του κηρύγματος του σταυρού του Χριστού την οποία χαρακτηρίζει ως πραγματική σοφία. Ο θεός δεν κατέφυγε στους σοφούς αυτού του κόσμου για να κηρύξει το ευαγγέλιό του αλλά κατέφυγε σε απλούς ανθρώπους, σε ψαράδες, που τους έκανε σοφούς με τη θεία σοφία και απέδειξε ότι η σοφία του κόσμου αυτού δεν αξίζει τίποτα μπροστά στη θεία σοφία.

Στο κατά Λουκάν Ευαγγέλιο

Επειδή οι άνθρωποι είχαν πονηρές διαθέσεις, ο θεός θέλησε να στείλει τους προφήτες και τους αποστόλους για να ακούσουν για μια ακόμη φορά την αλήθεια, μήπως και μετανοήσουν. Αλλά αυτοί αμετανόητοι και σκληροί στην καρδιά άλλους καταδίωξαν και άλλους σκότωσαν. Τώρα όμως ο Θεός δίνει το φωτεινό πνεύμα της σοφίας Του με το Άγιο Πνεύμα, για να βρίσκουν οι χριστιανοί το αληθινό νόημα της ύπαρξής τους.

Η έννοια της αρετής κατά τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή

Ο θεός, γράφει, είναι αγαθός και είναι πηγή κάθε αγαθού. Αιτία των αρετών είναι ο Θεός, Σύμφωνα με τον άγιο Μάξιμο, η αρετή αντιστοιχεί στην «κατά φύσιν» κατάσταση του ανθρώπου, στη φυσική κατάσταση του ανθρώπου, έτσι όπως ήταν πριν από την πτώση, δηλαδή στο «κατ' εικόνα», ενώ η θέωση αντιστοιχεί στην «υπέρ φύσιν» κατάσταση του ανθρώπου, δηλαδή στο «καθ' όμοιωσιν» του Θεού, εκεί όπου καλείται να φτάσει ο άνθρωπος. Επομένως δείχνοντας αγάπη στο συνάνθρωπό μας, επειδή ο Θεός είναι αγάπη, παίρνουμε μέσα αυτή τη Θεία ενέργεια και ως προς αυτό γινόμαστε όμοιοι με το Θεό της αγάπης.

Γενικό συμπέρασμα

Η αρχαία φιλοσοφική σκέψη ταυτίζει την αρετή με τη γνώση, την οποία για να την αποκτήσουμε χρειάζεται εθισμός, συχνή επανάληψη. Πάντως η λογική και

το μέτρο είναι το βασικό κριτήριο της σοφής διαγωγής του ανθρώπου σ' αυτή τη γη.

Αντίθετα οι προφύτες και οι απόστολοι της Αγίας Γραφής θεωρούν την ανθρώπινη σοφία πολύ μικρή, για να κατανοήσει το μυστήριο όχι μόνο της άλλης ζωής αλλά και αυτής εδώ στη γη. Η αληθινή σοφία προέρχεται από το Θεό. Καθήκον του ανθρώπου είναι να σέβεται το Θεό όχι θεωρητικά αλλά με το να τηρεί τις εντολές Του.

Στην Καινή Διαθήκη έχει ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο της εν Χριστώ ζωής, της μυστηριακής συμμετοχής της ανθρώπινης ύπαρξης στη θείκη, η οποία του αποκάλυπτε άρρητα ρήματα, μεγάλες αλήθειες. Αυτές τις αλήθειες ήρθε ο Χριστός και τις αποκάλυψε με την σταυρική του θυσία και μας δώρισε το χάρισμα της υιοθεσίας εκ μέρους του θεού, ως υιοί και κληρονόμοι της θείας βασιλείας Του.

Συνοψίζοντας θα λέγαμε ότι στην κατάκτηση των αρετών και γενικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του ανθρώπου συμβάλλουν τρεις παράγοντες: το κληρονομικό στοιχείο, το περιβάλλον και η βούληση του ανθρώπου. Η αγαθή βούληση του ανθρώπου είναι εκείνη που θα περιορίσει το κακό κληρονομικό στοιχείο και θα καλλιεργήσει το καλό, αλλά και θα αποφύγει το κακό περιβάλλον και θα επωφεληθεί από το καλό. Η αγαθή πάλι βούληση αποκτάται από την πεποίθηση ότι το καλό είναι ωφελιμότερο του κακού.

Κλείνοντας είναι καλό να θυμηθούμε αυτό που ο απόστολος Παύλος τονίζει προς τους Εφεσίους αλλά και προς όλους εμάς: «Βλέπετε ουν πως ακριβώς περιπατείτε, μη ως άσοφοι, αλλά ως σοφοί, εξαγοραζόμενοι τον καιρόν, ότι αι ημέραι πονηραί εισίν». Ο πιστός πάλι χριστιανός κάθε πρωί μετά την προσευχή του πρέπει να απευθύνεται στον Κύριο και να λέει: «Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου πνεύμα αργίας, περιεργείας, φιλαρχίας και αργολογίας μη μοι δως, πνεύμα δε σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, υπομονής και αγάπης χάρισαι μοι τω σω δούλω» και να κάνει καθημερινό αγώνα γι αυτά.

Γνωμικά για τη σοφία - σοφούς

1. «Σοφός ουχ ο πολλά ειδώς αλλ' ο χρήσιμ' ειδώς» (Αισχύλος). Μτφρ: σοφός δεν είναι εκείνος που ξέρει πολλά αλλά χρήσιμα.

2. «Εν οίδα ότι ουδέν οίδα» (Σωκράτης). Μτφρ: Ένα πράγμα ξέρω, ότι δεν ξέρω τίποτα (δηλαδή: αυτά που ξέρω μπροστά σ' αυτά που δεν ξέρω είναι ένα τίποτα)

3. Η καλοσύνη είναι πιο σπουδαία απ' τη σοφία, κι η συνειδητοποίηση αυτού του πράγματος είναι η αρχή της σοφίας.

4. Ο έξυπνος άνθρωπος θα βρει διέξοδο από μια δύσκολη κατάσταση. Ο σοφός δεν θα βρεθεί σ' αυτήν την κατάσταση (Richter).

5. Οι σοφοί μιλούν επειδή έχουν κάτι να πουν. Οι ανόητοι μιλούν επειδή πρέπει κάτι να πουν (Πλάτων)

Η ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΗ ΕΓΓΥΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΣΑΜΟΥΡΗΣ

Πολιτικός Μηχανικός

Απώτερος στόχος της Πολιτείας είναι η ευημερεία, η ασφάλεια, η παιδεία, η υγεία και η κοινωνική γαλήνη των πολιτών της.

Θεμελιώδης όμως αρχή, για την διασφάλιση και διατήρηση αυτών των αγαθών, επιβάλλει το πολίτευμα και το είδος του πολιτεύματος να ανταποκρίνονται στο λαό και το είδος του λαού και να εξασφαλίζεται η μακροχρονιότητα και ασφάλεια του πολιτεύματος.

Ειδικότερα για την χώρα μας, επειδή το ελληνικό γένος χαρακτηρίζεται από έντονο θυμικό και οξεία διάνοια, το πολίτευμα, που είναι κατάλληλο, είναι το Δημοκρατικό και από άποψη είδους η Προεδρευόμενη Δημοκρατία με Γερουσία και Κοινοβούλιο όλων των εκλεγμένων κατ ευθείαν από το εκλογικό σώμα και μέχρι εξαντλήσεως της προκαθορισμένης θητείας των.

Ιστορικά η χώρα μας δεν ευτύχησε να έχει το πολίτευμα και το είδος του πολιτεύματος που να ανταποκρίνεται στο λαό και στο είδος του λαού της και για το λόγο αυτό, το πρόβλημα μας είναι και παραμένει πολιτικό, από τη σύσταση της ελληνικής επικράτειας το 1832 μέχρι και σήμερα.

Χωρίς να αποποιούμεθα τις δικές μας ευθύνες, τα αίτια ήταν κυρίως εξωτερικά, διότι κατά την σύσταση της ελληνικής επικράτειας από τις προστάτιδες δυνάμεις της ιερής συμμαχίας επεβλήθη την 07.05.1832 η κληρονομική Βασιλεία του Όθωνος σε αντίθεση με την «Πολιτεία» που είχε αποφασίσει προηγουμένως η πρώτη «Εν Επιδάυρου Εθνική των Ελλήνων συνέλευσις».

Η Βαυαρική Δυναστεία τερματίστηκε με την Οκτωβριανή επανάσταση του 1862 και οι Προστάτιδες δυνάμεις επέβαλαν την Συνταγματική Βασιλεία στις 30.10.1863. η οποία με πολλαπλά διαλλείματα ίσχυσε μέχρι την οριστική κατάργησή της το 1974.

Η ανακυρηχθείσα στην συνέχεια Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία άνευ Γερουσίας και με περιορισμένες αρμοδιότητες του Προέδρου, με αναθεώρηση του Συντάγματος, κατέστη πλέον Κοινοβουλευτική Προεδρευόμενη Δημοκρατία με Πρόεδρο άνευ αρμοδιοτήτων. Ας δούμε όμως τώρα γιατί πρέπει στην προσεχή αναθεώρηση του Συντάγματος να καθιερωθεί η Προεδρευόμενη Δημοκρατία με Γερουσία και Κοινοβούλιο και πώς η μεσαία τάξη εγγυάται την ασφάλεια και μακροχρονιότητα του Πολιτεύματος.

Απόδειξη αυτού αποτελεί το πολίτευμα των ΗΠΑ που παραμένει από το 1787 το ίδιο μέχρι και σήμερα χωρίς κανένα πρόβλημα, ενώ στη χώρα μας, καιτοι

απελευθερωθήκαμε περίπου την ίδια χρονική περίοδο, έχουμε μεταβάλει ατελείωτες φορές το πολίτευμα με τις γνωστές συνέπειες.

Όμως όσο σημαντικό είναι το κατάλληλο πολίτευμα, είναι η ασφάλεια και η μακροχρονιότητά του που την εγγυάται μόνον η μεσαία τάξη.

Ας δούμε όμως τους λόγους.

Σε κάθε κοινωνία υπάρχει η τάξης αυτών που καθ' υπερβολή υπερέχουν σε πλούτο, ισχύ, ωραιότητα και ευγένεια καταγωγής και η αντίθετη τάξης αυτής, δηλαδή η καθ' υπερβολή πτωχοί ανίσχυροι και ταπεινού γένους.

Ενδιάμεσα αυτών των τάξεων υπάρχουν και αυτοί που σε μετριότητα κατέχουν τον πλούτο αυτών των αγαθών, η μεσαία αποκαλούμενη τάξη.

Η μετριότητα όμως του πλούτου ως μέσον δύο αντίθετων ελαττωμάτων της υπερβολής και της ελλείψεως, συνιστά το άριστον, σύμφωνα με το Δελφικό απόφθεγμα «Πάν μέτρον άριστον».

Και αυτό στην προκειμένη περίπτωση είναι προφανές, διότι τόσο η πρώτη όσο και η τρίτη δεν είναι εύκολο να υποταχθούν στις επιταγές του ορθού λόγου για το λόγο ότι η μεν πρώτη είναι αλαζών, η δε τρίτη ρέπει προς την κακία, και τα περισσότερα, αν μη όλα τα αδικήματα, από την αλαζονεία ή κακοποιοί διάθεση προέρχονται.

Καθίσταται δε πλέον προφανές, διότι οι δύο αυτές τάξεις, ως εχθροί δεν είναι δυνατόν να ακολουθήσουν την ίδια πορεία και είναι εχθροί διότι οι μεν καταφρονούν, οι δε φθονούν.

Σε ότι αφορά δε την άσκηση της εξουσίας, η μεν πρώτη δεν ανέχεται οποιαδήποτε αρχή και όταν αρχίσει επιθυμεί την Δεσποτική Αρχή, η δε δεύτερη ούτε γνωρίζει να άρχει, αλλά και όταν άρχεται, επιθυμεί την Δεσποτική Αρχή υπό τύπον Δούλου.

Η μεσαία όμως τάξη, ως κατέχουσα τον πλούτο των Αγαθών (εσωτερικών και εξωτερικών) σε μετριότητα, ούτε υποβλέπει ούτε επιβουλεύεται και διάγει ήρεμον και ήμερον πολιτικό βίο και γα το λόγο αυτό άρχουσα και αρχόμενη παρέχει ασφάλεια και μονιμότητα στο Πολίτευμα. Επί πλέον δε, λόγω της μετριότητας των αγαθών ούτε φθονούν ούτε καταφρονούν και διατηρούν την ισορροπία, εμποδίζοντας τις αντίθετες ακρότητες, μεταξύ των άπορων και των πλουσίων, τους οποίους ούτε υποβλέπουν ούτε επιβουλεύονται.

συνέχεια στη σελίδα 40

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ Ι.Λ.Ε.Χ. – ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΙΛΕΧ

Μετά την παρουσίαση στο προηγούμενο τεύχος του 'ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ' του τόμου 54-55 – αφιέρωμα στα 50 χρόνια από της ιδρύσεως της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής (Ι.Λ.Ε.Χ.), της μόνης επιστημονικής εταιρείας στο

Η Εταιρεία μας, ικανοποιώντας τη σφοδρή επιθυμία των μελών της για τη συμμετοχή στην επέτειο αυτή, προέβη στην έκδοση του παρόντος τόμου και έλαβε μέρος στις επετειακές εκδηλώσεις εορτασμού της Απελευθερώσεως του Αγίου Όρους που πραγμα-

Αναμνηστική πλακέτα των Ελευθερίων Αγίου Όρους Άθω.

*Η Απελευθέρωση του Αγίου Όρους.
Ιεροκοινοτικός πίναξ εκατονταετηρίδος 1912-2012.*

νομό Χαλκιδικής, φέρουμε στη δημοσιότητα τον τόμο 56-57 (έτη 2011-2012) της Εταιρείας μας, που ήδη κυκλοφορεί και είναι αφιερωμένος στα 100 χρόνια από την Απελευθέρωση του Αγίου Όρους.

Στον πρόλογο του καλαίσθητου αυτού τόμου ο Πρόεδρος της Εταιρείας, κ. Βασίλειος Ν. Πάππας, μεταξύ άλλων αναφέρει:

«Η έκδοση του παρόντος επετειακού τόμου της περιοδικής έκδοσης της Εταιρείας μας «ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ» είναι αφιερωμένη στα 100 χρόνια από την Απελευθέρωση του Αγίου Όρους που έγινε στις 2 Νοεμβρίου του 1912 από το Πολεμικό Ναυτικό, λίγες μέρες αργότερα από την Απελευθέρωση της Χαλκιδικής και της Θεσσαλονίκης από τον Ελληνικό Στρατό. Αποτελεί δε συγχρόνως κορυφαία ιστορική στιγμή για την Αγιώνυμη πολιτεία του Άθω, μια και οι Μοναχοί της διαχρονικά συμμετείχαν ενεργά και με πατριωτισμό σε όλα τα εθνικά προσκλητήρια της Ελλάδας.

τοποιήθηκαν στην Αγιώνυμη Πολιτεία με λαμπρότητα και εθνική μεγαλοπρέπεια. Αργότερα, απένειμε Τιμητική Διάκριση εις την Ιωβιλαίαν Ιβηριτικήν Επιστασίαν (2012-2013), δια την προσφορά της Αγιώνυμης Πολιτείας στους Εθνικούς Αγώνες της Ελλάδας.

Πρόσφατα δε, τον Οκτώβριο του 2013, η Εταιρεία μας ανακήρυξε επίτιμο Μέλος της την ΑΘΠ τον Οικουμενικό Πατριάρχη κκ. Βαρθολομαίο, πνευματικό ηγέτη της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας και ταυτόχρονα της Αγιώνυμης Πολιτείας του Άθω, με την ευκαιρία της επίσκεψής Του στη Θεσσαλονίκη.

Είθε, η έσχατη αυτή Κιβωτός των Παραδόσεων και των ηθικών αξιών, με την οποία, ως ύψιστη ευλογία, εμείς οι Χαλκιδικιώτες έχουμε το προνόμιο της γειννίας, να συνεχίζει απερίσπαστα την ιερή αποστολή της, αναδεικνύοντας συνάμα τη λαμπρή πνευματική και πολιτιστική κληρονομιά που διαθέτει».

Ακολουθούν τιμητικές διακρίσεις που εγένοντο 1)

προς την ΑΘΠ τον Οικ. Πατριάρχη κκ. Βαρθολομαίο με την ευκαιρία των 100 χρόνων από την Απελευθέρωση του Αγίου Όρους, του οποίου και προΐσταται, σε συνδυασμό με τα 50 χρόνια της Ι.Λ.Ε.Χ., ανακηρύσσοντας Τον επίτιμον μέλος της Εταιρείας και 2) προς την Ιεράν Κοινότητα του Αγίου Όρους επί τη Απελευθέρωσει του Αγίου Όρους. Στη συνέχεια, καταγράφονται εόρτιοι προσφωνήσεις από τον Πανοσιολογιώτατο Πρωτεπιστάτη Αγ. Όρους Γέροντα Μάξιμο Ιβηρίτη επί τη εκατονταετηρίδι της Απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης, του Πολυγύρου, της Αρναίας, της Ιερισσού, της Ουρανουπόλεως και του Αγ. Όρους. Στη σειρά ακολουθεί Χρονικόν του Γέροντος Μαξίμου Ιβηρίτου (Νικολόπουλου) περί της Μετακομιδής του Ιερού Λειψάνου της Αγίας Νεοπαρθενομάρτυρος Ακυλίνης της Ζαγκλιβερινής εξ Όσσης Λαγκαδά έως Ζαγκλιβέριον (την 26/9/2013).

Στη συνέχεια δε, στο β' μέρος του παρόντος τόμου παρατίθενται οι ενδιαφέρουσες εισηγήσεις των παρακάτω αξιολόγων αντίστοιχα εισηγητών:

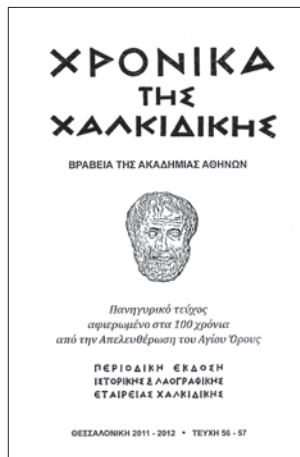
- Το Άγιον Όρος, φορέας και εκφραστής της Ορθόδοξου Παραδόσεως, του π. Γεωργίου Δ. Μεταλληνού • Τα τοιχογραφημένα παρεκκλήσια της Σκήτης Κauso-

καλυβίων (19ος – αρχές 20ου αι.), Παταπίου μοναχού Κausoκαλυβίτου • Κώδικας της Μονής Καρακάλλου της περιόδου 1864 – 1895 περιέχων ονόματα μοναχών της, Αθανασίου Ε. Καραθανάση • Το νομικό καθεστώς της ακίνητης ιδιοκτησίας των αγιορειτικών μονών επί

τουρκοκρατίας και ο μεταβολισμός του μετά την απελευθέρωση, Σοφίας Τζωρτζακάκη – Τζαρίδου • Το Άγιον Όρος στους Εθνικούς Αγώνες με κύρια αναφορά στο Μακεδονικό Αγώνα, Βασιλείου Ν. Πάππα • ...Εις τας 5 του μηνός ήλθαν τα εληνόπεδα ... Πληροφορίες για την απελευθέρωση της Συκιάς Χαλκιδικής (1912), Ν.Α. Μερτζιμέκη • Η απελευθέρωση της Χαλκιδικής από τον τουρκικό ζυγό, Δρος Ερατούς Ζέλλιου – Μαστοροκώστα • Αγιορείτικα κειμήλια στη Χαλκιδική: Η περίπτωση της Αγίας Ζώνης, Κωνσταντίνου Θ. Χιούτη • Η απελευθέρωση του Αγίου Όρους από τον

τουρκικό ζυγό το 1912 και οι πρώτες ημέρες ελεύθερης αγιορείτικης ζωής, Δημητρίου Θ. Κύρου.

Στοιχεία επικοινωνίας: Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Αλ. Σβώλου 10, Θεσσαλονίκη (54622), τηλ./fax: 2310-226170. Ιστοσελίδα: www.ilechalkidiki.gr, e-mail: istolaohal@gmail.com.

Συγχαρητήρια

Ο συμπατριώτης μας δικηγόρος, Πρόεδρος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής και επίλεκτο μέλος του Συλλόγου μας κ. **Βασίλειος Ν. Πάππας** από την Ιερισσό, μετά την επιτυχή παρουσία του στα έδρανα του Ελληνικού Κοινοβουλίου επί 4 συνεχείς θητείες (1996, 2000, 2004, 2007) συνεχίζει τη δράση του με ένα αξιόλογο πνευματικό, πολιτιστικό και συγγραφικό έργο.

Πρόσφατα αναγορεύθηκε διδάκτωρ ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

(Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών), αφού εκπόνησε διδακτορική διατριβή (730 σελίδων) με θέμα: «Ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία στο Άγ. Όρος και την ευρύτερη περιοχή. Η δράση μοναχών και λαϊκών κατά το Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους», βασισμένη σε αρχειακό υλικό των Ι. Μονών του Αγ. Όρους.

Με την ευκαιρία αναφέρουμε την επί σειρά ετών θητεία του στην προεδρία του Δ.Σ. της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής, του μόνου επιστημονικού σωματείου στο νομό Χαλκιδικής, αδελφού του Παγχαλκιδικού Συλλόγου, καθώς και την επί 25ετία συμμετοχή του ως μέλους στο Δ.Σ. της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Τέλος κρίνουμε σκόπιμο να υπενθυμίσουμε ότι ο ανακηρυχθείς διδάκτωρ έχει συγγράψει και έχει κυκλοφορήσει προ διετίας και ένα άλλο πολύ σημαντικό πολυσέλιδο βιβλίο για τον Χαλκιδικιώτη Μακεδονομάχο καπετάν Γιαγλή και το ηρωικό του σώμα, στο οποίο φωτίζονται πολλές άγνωστες σελίδες της ιστορίας μας.

Ο Παγχαλκιδικός Σύλλογος συγχαίρει και επαινεί τον κ. Βασίλειο Ν. Πάππα για τον διακεκριμένο τίτλο του Διδάκτορος που έλαβε και του εύχεται υγεία και δύναμη για τη συνέχιση της προσπάθειάς του για την ανάδειξη της ιστορίας της Χαλκιδικής μας και τη διακονία της κοινωνίας μας.

Ο ΝΙΚΟΣ Ο “ΓΑΝΩΤΖΗΣ”

ΑΓΓΕΛΟΣ ΦΙΛ. ΜΑΝΤΣΙΟΣ

Οι περισσότεροι έτσι τον γνωρίζαμε, έτσι τον αποκαλούσαμε. “Γανωτζής” ήταν το παραγκώμι-παρανόμι του. Το επίθετό του ελάχιστοι το γνώριζαν. Το παραγκώμι αυτό το κληρονόμησε από τον πατέρα του, τον Μήτσιο τον “Γανωτζή” [Δημήτριος Κατσίμερος (1895–1963)], τον Νικητιανό, επαγγελματία γανωτζή.

Ο μπάρμπα - Μήτσιος, εκείνος ο σχετικά υψηλόσωμος, εντυπωσιακός, μελαμψός, μυστακοφόρος, γκριζομάλλης γανωτζής, με το κασκέτο, καθισμένος καταγής, άλλοτε οκλαδόν, άλλοτε γονυπετής κι άλλοτε «ανακούκουρδα», γάνωνε και κάπου-κάπου μπάλωνε, ένα - ένα, όλα της γειτονιάς μας τα χαλκώματα. Καζάνια, γκιούμια, μπακράτσες, μπακρατσούδια, τηγάνια, γκιουβέτσια, ταψιά, ταβάδες, σινιά, μπρίκια, κουτάλες μικρές και μεγάλες και τρυπητές, ακόμα και κουτάλια

και πιρούνια -πιρόνια τα λέγαμε- όλα... όλα τα... «τσιρέμπουλα» τέλος πάντων. Ήταν η δεκαετία του '50, η δεκαετία της ανέχειας και δεν είχαμε την πολυτέλεια ν' αλλάζουμε κάθε λίγο και λιγάκι με καινούρια, τα οξειδωμένα, τα φθαρμένα ή και τρύπια ακόμα σκεύη της... οικοσκευής μας. Έτσι το γάνωμα, η επικασιτιέρωση, δηλαδή η επάλειψη, της εσωτερικής και εξωτερικής επιφάνειας των χάλκινων και ορειχάλκινων σκευών με λειωμένο κράμα κασσίτερου(Sn) και με μικρό ποσοστό 4-10% μολύβδου(Pb), το «καλάι», όπως το λέμε, απέτρεπε την οξείδωση και επομένως την φθορά τους και κυρίως, τα έκανε σχεδόν καινούρια, λαμπερά, αστραφτερά. [ρ.γανάω(-ω) = λάμπω, αστράφτω, απαντάται στον Όμηρο (Ιλιάδα Ν, 265 Τ, 359) και ρ. γανόω(-ω) = κάνω κάτι λαμπερό, αστραφτερό. Απαντάται στον Ανακρέοντα(48, ΙΙ)]

Πριν το γάνωμα γινόταν ο καθαρισμός του σκεύους, εσωτερικός και εξωτερικός -αφού πρώτα είχε προ-

θερμανθεί-, με ένα άσπρο στερεό σαπωνοειδές υλικό (χλωριούχο αμμώνιο που εξαχνώνεται στους 350ο C), το «νισαντήρι».

Πρωταρχικός σκοπός του γανώματος ήταν η αποτροπή της επαφής των τροφών, κατά το μαγείρεμα, με τον χαλκό του σκεύους, διότι ο χαλκός κυρίως με τα όξινα τρόφιμα, παρέχει δηλητηριώδεις ουσίες. Πέραν τούτου, ο χρησιμοποιούμενος κασσίτερος έχει και μικροβιοκτόνους δράσεις.

Για τις συγκολλήσεις των μετάλλων και επομένως για το «μπάλωμα» των τρύπων σκευών το χρησιμοποιούμενο καλάι είναι κράμα κασσίτερου και με μεγάλο ποσοστό(30-50%) μολύβδου.

Εύρισκε ο μπάρμπα - Μήτσιος ο Γανωτζής, προσωρινά... επαγγελματική στέγη στην καλύβα, (την «Καζάρμα»), του Γκέτσου, και

έστηνε εκεί, στο πάτωμά της το χωματένιο, το υποτυπώδες, πρόχειρο... εργαστήριό του. Όλο κι όλο μια μικρή εστία με λίγα ξυλαράκια, άντε και λίγα κάρβουνα, μια πυροστιά μεγάλη, ένα μικρό φορητό φυσερότο «μουχάνι» -, ένα μικρό καμινέτο, δυό-τρεις μακριές τσιμπίδες και κουρέλια, μην καίει τα χέρια του, λιγοστό βαμβάκι για την επάλειψη, εκείνο το κύριο εργαλείο, το σιδερένιο, που έμοιαζε με σφυράκι, με την μιά του, όμως, άκρη πεπλατυσμένη σε ακμή οξεία, με το μακρύ κοτσάνι και την ξύλινη χειρολαβή, πάλι μην καίει τα χέρια του, το κολλητήρι ή «χαβιά» όπως το έλεγε, ένα μικρό αμόνι και ένα σφυρί για τις σφυρηλατήσεις, και τέλος τα υλικά του, τα... αναλώσιμα: τα πιρτσίνια, το καλάι, και το νισαντήρι. Είχε μαζί του και δυό-τρία τσουβάλια τρίχινα, να κουβαλάει στην πλάτη του τα μπακίρια, κι έπαιρνε σβάρνα τις γειτονιές τις κοντινές,

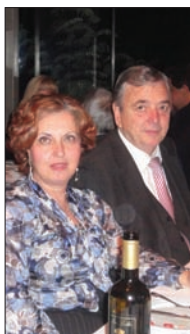
Η εστία, η μπακράτσα, το μικρό «μουχάνι», η τσιμπίδα, ο άγνωστος μελαμψός γκριζομάλλης μυστακοφόρος γανωτζής. Φωτογραφία του 1980.

συνέχεια στη σελίδα 29

Από τις εκδηλώσεις & τις εκδρομές του Συλλόγου μας

Από το δείπνο προς τιμήν των χορηγών και των αρθρογράφων

Από την ομιλία του ενδοκρινολόγου ιατρού κ. Θεμιστοκλή Καλτσά (3-12-2014)

Η χορωδία μας μπροστά στον ανδρ

Η χορωδία του Παγχαλκιδικού Συλλόγου, μετά την επιτυχή εμφάνισή της στο 30ό Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, που διοργάνωσε ο Σύλλογός μας, που ανεγέρθηκε, στον αύλειο χώρο του ΑΠΘ, με πρωτοβουλία και δαπάνη του Συλλόγου μας (αποκαλυπτήρια 25-8-2010), για να κοσμήσει το α

ανδριάντα του Αριστοτέλη (14-12-2014)

ωσε η Λέσχη Προσωπικού ΟΤΕ (13-14 Δεκεμβρίου 2014), φωτογραφίζεται με το Δ.Σ. μπροστά στον ανδριάντα του Αριστοτέλη, νώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της πόλης μας και να εμπνέει διδάσκοντες και διδασκόμενους. (Αρχείο Μιχαήλ Καρτσιώτη).

Από τη Χριστουγεννιάτικη γιορτή που ετοίμασε και παρουσίασε το Δ.Σ. του Συλλόγου Πολυγυρινών Θεσσαλονίκης (18-12-2014)

Ο κ. Γ. Κοτσάνης καλωσορίζει

Άποψη της αίθουσας

Η αρχή έγινε με τα κάλαντα

κα. Μαρία Μπουλάκη

κ. Πάνος Βερρειώτης

κ. Απόστολος Κελιαφάνος

κ. Ιωάννης Τσίκουλας

κ. Κώστας Τσολοδήμος

κ. Χρ. Παπαγιάννης
κ. Στ. Αυγολούπης

Από τη Γενική Συνέλευση και τις αρχαιρεσίες (18-1-2015)

Η ταμειακή τακτοποίηση

Το προεδρείο της Γεν. Συνελεύσεως

Άποψη της Γεν. Συνελεύσεως

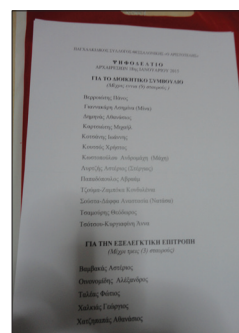
Ο Πρόεδρος
κ. Μιχαήλ Καρτσιώτης

Ο Ταμίας
κ. Αβραάμ Παπαδόπουλος

Ο Πρόεδρος της Ε.Ε.
κ. Φώτης Ταλέας

συνέχεια από τη σελίδα 24

να... παραλάβει τις παραγγελίες. Περνούσε και έπαιρνε και από εμάς τους «Καψαλαίους», τους χασάπηδες, τους με ιδιαίτερα υψηλές... βουλιμικές επιδόσεις, με πρωταθλητή τον μπάρμπα μου τον Ξενοφώντα, - τον Ξενοφό, όπως με την δικιά μας γραμματική τον λέγαμε -, που είχαμε τον «χαρκόλακκά» μας πάντα αναμμένο, τα καζάνια, τις μπακράτσες, τα τηγάνια μας, όλα... «σούζα» και μονίμως καμένα.

Εξαιτίας και της μόνιμης παρουσίας του μπάρμπα Μήτσιου του Γανωτζή στο χωριό μας, στη Νικήτη, δεν είχαμε τακτικές επισκέψεις των περιφερόμενων στα χωριά μας γανωτζήδων. Πάντως στις λίγες αυτές περιπτώσεις, εμείς η «πιτσιρικάριά», τους υποδεχόμασταν με ιδιαίτερη χαρά, ειδοποιημένοι από τις στεντόρειες και αρκετά μελωδικές φωνές τους:

«Ο γανωτζή η ης... Μπακίρια α α, γανώνω ω ω....
Ο γανωτζή η ης...»

Και τρέχαμε πίσω από τον συμπαθή μελαμψό, κατά κανόνα, γανωτζή-καλαϊτζή, μη χάσουμε την ευκαιρία να... «χαζέψουμε», να παρακολουθήσουμε δηλαδή την διαδικασία του γανώματος. Πίσω μας ακολουθούσαν και οι σκύλοι, οι αδέσποτοι, οι «κοπρίτες», μη χάσουν κι αυτοί, ποιός ξέρει τι.

Ο Νίκος Κατσίμερος γεννήθηκε τον Νοέμβριο του 1920 στη Νικήτη. Ο Νίκος, δεν ασχολήθηκε, για πολλά χρόνια, με την τέχνη του γανωτζή. Ως παιδί, κι ως έφηβος εργάστηκε στο πλάϊ πάντα του πατέρα του. Εγκατέλειψε σχετικά νωρίς το επάγγελμα του πατέρα του, δεν έμεινε γανωτζής ο Νίκος, ίσως γιατί και το επάγγελμα πήρε την κάτω βόλτα, εξαιτίας αυτού του ανεξέλεγκτου υπερκαταναλωτισμού και του ακάθεκτου... εκσυγχρονισμού, που μας προέκυψαν... με δανεικά, και που αντικατέστησαν τα μπακίρια με σκεύη από ανοξείδωτα κράματα, με σκεύη από ανθεκτικά κράματα αλουμινίου, με εμαγιέ, με πυρίμαχα, με γυάλινα πυρίμαχα(ΠΥΡΕΞ) και με... αντικολλητικά.

Ανήσυχο πνεύμα ο Νίκος, άλλαξε ταχύτατα επαγγελματικό προσανατολισμό. Πέραν από τις όποιες γεωργικές ασχολίες του, συμπλήρωνε το εισόδημά του και ως εργάτης σε διάφορες δραστηριότητες, ακόμα και ναυτεργάτης. Τέλος βρήκε το επάγγελμα που του ταίριαζε, τον ικανοποιούσε και το εξάσκησε για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι και «εις τας δυσμάς» του βίου του. Πλανόδιος μανάβης (ωπορο-λαχανοπώλης) και έμπορος λαδιού και βρώσιμων ελαίων, εποχούμενος, με εκείνο το

χαρακτηριστικό, ιδιαίτερα μογογιατισμένο, DATSUN του.

Κοινωνικός ο Νίκος, άνθρωπος της πιάτσας, των καφενείων, ήταν περιζήτητος στις παρέες. Με Ιδιαίτερη αντίληψη του χιούμορ, χωρατατζής, δεν άργησε να βρει τον όμοιό του, τον Μαυρουδή τον ναυτικό, τον «καπετάνιο». «Όμοιος, ομοίω αεί πελάζει»... Είχαν και μια βραχυχρόνια συνεργασία στο καϊκι του Μαυρουδή την μικρή «Σιθωνία» με ναύτη τον Νίκο και περιστατικά... ιλαροτραγικά. «Ήταν του Πεζικού», μας έλεγε ο Μαυρουδής. Στα ευφυολογήματα, όμως, αυθεντία.

Μια από τις πρώτες παραθερίστριες, μια «Σαλουν'κιά», όπως το λέμε κι εμείς, μιά καλοβαλμένη κυρία, σεβάσμια, είδε στην Παραλία μας τον Νίκο να είναι κάπως βαριά ντυμένος, παρότι κατακαλόκαιρο και ντάλα-μεσημέρι και τον ρώτησε ευγενικά:

- Καλέ, ...καλά, εσύ δεν ζεσταίνεσαι; Δεν ιδρώνεις;

- Ιγώ να ιδρώσου; Μπα, ...να, βγάλι απ' του φούρνου τα «κλίκια» κι τ'ς «προφταστήρις»... κι ρίξιμι μέσα!... της απάντησε ο Νίκος.

Πνευματώδης, ετοιμόλογος, ευφυολόγος, καλοπροαίρετα σκωπτικός, σατιρικός, με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τον αυτοσαρκασμό, ο Νίκος, έπρεπε να ζούσε τότε, που ο Αριστοφάνης μεσουρανούσε. Σίγουρα θα τον είχε στην ομάδα του. Πράγματι ο Νίκος ήταν... Αριστοφανικός. Πέραν από τις αρετές του, που ανέφερα και τα εξωτερικά του χαρακτηριστικά παραπέμπουν σε θεατρικούς, Αριστοφανικούς ήρωες. Μαυριδερός, λιπόσαρκος, ευκίνητος, ανάλαφρος, αεράτος, στις γιορτές, στα πανηγύρια, μα κυρίως τις αποκρίες, χόρευε τα ζειμπέκικά του, τους καρσιλαμάδες, τα τσιφτετέλια του, διασκευασμένα σε μια δική του προσωπική χορογραφία, με αυτοσχεδιασμούς, με μια δημιουργική θεατρικότητα, κάτι σαν ιεροτελεστία θαρrouσες. Αμ εκείνες οι αποκριάτικες μεταμφιέσεις του, δεν ήταν κι εκείνες... Αριστοφανικές; Με λιγοστά, απλά μέσα, με μια καρέκλα του καφενείου και κουκουλωμένος με το σακάκι του ανάποδα, να παριστάνει, άφωνος με κινήσεις μόνο, με παντομίμα, τον πλανόδιο φωτογράφο, με μεγάλη επιτυχία. Έβλεπε και μας... φωτογράφιζε, μέσα από το μανίκι του σακακιού και με το ένα του χέρι, ελεύθερο, εκτός που ρύθμιζε, όταν... «ποζάραμε», την απόστασή μας από τον... φωτογραφικό φακό, αυξομείωνε και το μήκος του μανικιού, που έπαιζε τον ρόλο εκείνου του πτυσσόμενου φωτογραφικού... σκοτεινού θαλάμου, κατά την διαδικασία της... εμφάνισης.

Ο Νίκος ήταν έντονα πολιτικοποιημένος, ήταν ένας ενεργός πολίτης. Ωστόσο, στις πολιτικές αντιπαράθεσες του, σε αντίθεση με άλλους... επαγγελματίες του είδους, - ο ίδιος, απλά, ιδεολόγος-, ήταν πάντα ήπιος, κόσμιος, σκωπτικός και, το σπουδαιότερο, με ιδιαίτερη χιουμοριστική διάθεση. Φεβρουάριος του 1964 ήταν, προεκλογική περίοδος, και ο πατριώτης μας, από τα Νέα Μουδανιά, ο Χρήστος Βασματζίδης, βουλευτής Χαλκιδικής και σημαντικό στέλεχος της Ενώσεως Κέντρου, Υπουργός Γεωργίας, αργότερα, των κυβερνήσεων του Γεωργίου Αθανασιάδη - Νόβα (15 Ιουλίου 1965) και του Στέφανου Στεφανόπουλου (5 Οκτωβρίου 1965), επισκέφτηκε το χωριό μας, την Νικήτη. Έκανε και την προεκλογική του ομιλία στο καφενείο του Χριστοφορίδη, μας ανέπτυξε και την αγροτική πολιτική της παράταξής του

και τέλος, μας προέτρεψε για τις όποιες απορίες μας, να του υποβάλουμε ερωτήσεις. Τον λόγο ζήτησε και πήρε ο Νίκος και ευγενέστατος παρατήρησε: «Κύριε Βασματζίδη, μας μιλήσατε για την αγροτική πολιτική. Ποια; αυτήν που κάνουμε στέλνοντας στην Γερμανία τα τελάρα με μια σειρά, πάνω-πάνω, σταφύλια κι από κάτω γεμάτα με... «αγκόρνιτζα»;». Η σιωπή και το συγκρατημένο χαμόγελο του αείμνηστου Βασματζίδη απέδειξαν το καταλυτικό του επιχειρήματος του ανεπανάληπτου Νίκου, αλλά και ανέδειξαν την σκωπτική του διάσταση.

Ο Νικόλαος Κατσίμερος του Δημητρίου και της Ασημίνας, βιοπαλαιστής στην κυριολεξία, αγωνίστηκε στη ζωή, από την ημέρα που γεννήθηκε μέχρι την ώρα που άφησε τον μάταιο τούτο κόσμο, τον Μάιο του 1989.

* * *

ΚΥΡΙΑ ΑΥΡΑ ΚΑΒΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΣΟΛΟΔΗΜΟΥ.

(Η δασκάλα, που με συγκλόνισε)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΙΚΟΥΛΑΣ

Ομ. Καθηγητής Παιδιατρικής, Α.Π.Θ.

Είναι κάποιες εικόνες, που “εγγράφονται” για πάντα στο νου και στην καρδιά του ανθρώπου και τον συνοδεύουν σε όλη του τη ζωή. Μια τέτοια ήταν η εικόνα που αντίκρισα ένα πρωινό στον Πολύγυρο τον λατρεμένο μου, στον Πολύγυρο της παιδικής μου μαγείας.

Ήταν αρχές της δεκαετίας του 1950, εγώ μαθητής της τετάρτης Δημοτικού. Χτύπησε το κουδούνι και όλοι οι μαθητές από κάθε άκρη της αυλής του σχολείου (του σημερινού Δημαρχείου) συγκεντρωθήκαμε μπροστά στη μεγαλόπρεπη σκάλα έτοιμοι για την πρωινή προσευχή.

Ένας ένας οι δάσκαλοι έβγαιναν από τα γραφεία τους, εμφανίζονταν στην κορυφή της σκάλας και άρχιζαν να κατεβαίνουν τα σκαλοπάτια για να πλησιάσουν τους μαθητές και να αρχίσει η προσευχή.

Και ξαφνικά έλαμψε ο τόπος. Ήρθαν τα πάνω κάτω. Τι ήταν το πλάσμα εκείνο, που εμφανίστηκε στην κορυφή της σκάλας και άρχισε να κατεβαίνει με γοργό ρυθμό τα σκαλοπάτια; Ήταν πραγματικότητα; Ήταν οπτασία; Εγώ πάντως το εισέπραξα σαν οπτασία.

Το πλάσμα εκείνο ήταν μια νεαρή γυναίκα. Μια νεαρή γυναίκα ψηλή, με μακριά μαύρα μαλλιά, με εντυπωσιακά ωραίο και εκφραστικό πρόσωπο, και όπως είπα, κατέβαι-

νε με γοργό ρυθμό αυτή σε αντίθεση με το νωχελικό ρυθμό των δασκάλων, που είχαν προηγηθεί και με κινήσεις συντονισμένες και γεμάτες χάρη.

Συγκλονίστηκα από την πρώτη στιγμή. Το πλάσμα αυτό ήταν η καινούργια δασκάλα, που είχαμε πληροφορίες εμείς οι μαθητές ότι θα ερχόταν οσονούπω. Εγώ έτσι κι αλλιώς τις δασκάλες τις είχα τοποθετημένες πολύ ψηλά στη συνείδησή μου. Τις θαύμαζα και τις εκτιμούσα και γενικά τις θεωρούσα ξεχωριστά πλάσματα. Η δασκάλα αυτή όμως δεν έμοιαζε με καμιά άλλη. Είχε έναν αέρα, μια αρχοντιά, μια φινέτσα, κάτι τελείως διαφορετικό από όσα μέχρι τότε είχα γνωρίσει. “**Εξέπεμπε μια αύρα**” θα έλεγα σήμερα. Καθώς από πολύ μικρός “ξεκοκκάλιζα” κυριολεκτικά τα δύο περιοδικά της εποχής τον “Θησαυρό” και το “Ρομάντσο”, που διάβαζαν οι αγαπημένες μου θείες Μαριγούλα και Τασούλα, ήμουν απόλυτα ενημερωμένος θεωρητικά πώς ήταν οι γυναίκες των πόλεων και του θεάματος. Ήξερα, για την ηλικία μου και την εποχή μου, όπως τώρα το αξιολογώ, πάρα πολλά για ηθοποιούς, τραγουδιστές και όχι μόνο. Έτσι μόλις αντίκρισα τη δασκάλα αυτή τη θεωρήσα πιστό αντίγραφο, σωσία της Αμερικάνας σταρ Ρίτα Χαίηγουορθ, που μεσουρανούσε τότε.

Εν συνεχεία την καινούργια δασκάλα τη θαύμαζα από μακριά και ένιωθα δέος, όταν την αντίκρυζα. Μπορεί να φαντασθεί κανείς πως ένιωσα όταν μας ανακοίνωσαν ότι η δασκάλα αυτή, που το όνομά της ήταν Αύρα¹ θα έκανε στην τάξη μου το μάθημα της Γεωγραφίας. Υπήρξε από τα μεγάλα γεγονότα της μέχρι τότε ζωής μου. Αυτή, που θαύμαζα από μακριά θα την είχα κοντά μου. Πρέπει να ένιωσα όπως ένιωσε ο βοσκός, όταν κράτησε στα χέρια του την Μοσχούλα, που θαύμαζε μέχρι τότε από μακριά, στο “Όνειρο στο κύμα” του Παπαδιαμάντη, όταν μπήκε στην τάξη μου για το πρώτο μάθημα η κυρία Αύρα. Όταν την γνώρισα από κοντά στα μαθήματα διαπίστωσα ότι επρόκειτο για μια δασκάλα πανέξυπνη, με μια ξεχωριστή, μελωδική φωνή, με μια ομιλία με καταπληκτική άρθρωση και γοργό ρυθμό, τελείως διαφορετικό από το νωχελικό ρυθμό που είχαμε εμείς οι Πολυγυρινοί και οι μέχρι τότε τουλάχιστον δάσκαλοι που γνώρισα. Όλα αυτά με απογείωναν. Λάτρεψα, εξ αιτίας της, το μάθημα της Γεωγραφίας της Ευρώπης. Το μάθημα που μας παρέδιδε το έκανε ζωντανό και ενδιαφέρον. Μας άνοιγε πόρτες και παράθυρα για να γνωρίσουμε την τόσο μακρινή για μας Ευρώπη. Τις εικόνες εκείνες της Ευρώπης τις κρατώ ακόμα στο μυαλό και στην ψυχή μου. Ήταν εικόνες μαγικές.

Αξέχαστος θα μου μείνει ένας μνημονικός κανόνας, που μας δίδαξε για να μάθουμε και να θυμόμαστε τις πόλεις της Ολλανδίας και της Ρωσίας λέγοντας τις με ρίμα και ρυθμό σαν ποιηματάκια. Έτσι από τότε θυμάμαι ότι οι κυριότερες πόλεις της Ολλανδίας ήταν οι:

**“Άμστερνταμ, Ρότερνταμ,
Άσεν και Χάγη”**

και οι κυριότερες πόλεις κάποιας περιοχής της Ρωσίας ήταν οι:

**“Όμσκι, Τόμσκι,
Ιρκούτσκι, Ιακούτσκι
και Βλαδιβοστόκ”**

Ήταν όμως και αυστηρή και τελειομανής δασκάλα. Απαιτητική. Μας ήθελε επιμελείς και να μην ατακτούμε

μέσα στην τάξη. Δεν σήκωνε δικαιολογίες για άγνοια μαθήματος και για αταξίες και όχι σπάνια χρησιμοποιούσε το παιδαγωγικό μέσο της εποχής, τη σωματική τιμωρία, το ξύλο.

Δυο φορές τουλάχιστον θυμάμαι ότι εισέπραξα κάποια χαστούκια από την κυρία Αύρα. Αιτία ήταν το ότι γελούσα υπερβολικά, όταν θεωρούσα κάτι αστείο και δεν μπορούσα να συγκρατήσω τα γέλια μου, κάτι που σίγουρα ήταν ενοχλητικό για την τάξη. Ίσως είχα και προχωρημένη αίσθηση του χιούμορ για την ηλικία μου γιατί πολλές φορές για κάποια “μαργαριτάρια” συμμαθητών μου γελούσα μόνο εγώ πολύ ενώ η πλειοψηφία των άλλων συμμαθητών μου δεν γελούσαν καθόλου ή γελούσαν ελάχιστα και έτσι ξεχώριζα και τις “έτρωγα”.

Πιστεύω ότι αξίζει να αναφέρω τις δύο περιπτώσεις “μαργαριταριών” συμμαθητών μου, που έγιναν αιτία να εισπράξω τα χαστούκια.

Η κ. Αύρα Καβακοπούλου με τους μαθητές της (1953).

Περίπτωση πρώτη:

Η συμμαθήτριά μου η Λόλα έχει σηκωθεί στον πίνακα και λέει το μάθημα της Γεωγραφίας: **“...όταν ο δρόμος φθάνει στην Καλαμπάκα... ξισκλιδίζει”**. Δεν μπόρεσε να συνεχίσει από τα ασταμάτητα γέλια μου. Η καυμένη η Λόλα είχε προφανώς διαβάσει ότι “ο δρόμος διακλαδίζεται”, το θυμήθηκε ως “ξεσκλιδίζεται” και το απέδωσε εις άπταιστον Πολυγυρινήν ως “ξι-σκλιδίζει”!

Περίπτωση δεύτερη:

Ο συμμαθητής μας ο Θόδωρος ήταν γείτονας με τη συμμαθήτριά μας την Αθανασία και όπως αποδείχθηκε ήταν και “μαρτυριάρας”². Μόλις λοιπόν μπήκε στην τάξη η κυρία Αύρα σήκωσε το χέρι του και της είπε: **“κυρία, ιχτέ η Αθανασία έκουβι τραντάφλα απ’ του γκή-που ντ’μπάρμπα ντ’Γιωρ”**. Πετιέται αμέσως η Αθανασία και λέει **“ψέματα, ψέματα, κυρία, ιγώ δεν έκουβα τραντάφλα”**. Παίρνει το λόγο ξανά ο Θόδωρος και της λέει **“Τι ψέματα, μαρή, αφού σι’ίδα, που τ’άκουβις μι του ψαλλίδ”**. Οπότε έξαλλη η Αθανασία αποκρίνεται **“ψέματα, ψέματα, κυρία, δε ντάκουβα μι του ψαλλίδ, τ’άκουβα μι του μαχαίρ”**. Αρνήθηκε η ταλαίπωρη η Αθανασία ότι έκοβε τριαντάφυλλα και αμέσως αυτό

1. Όταν έμαθα ότι το όνομά της ήταν Αύρα, η εικόνα που είχα γι’ αυτή έγινε πιο λαμπερή, πιο συγκλονιστική. Αύρα! Ποτέ δεν είχα ξανακούσει το όνομα αυτό. Αύρα. Όνομα μοναδικό, που σίγουρα ταίριαζε σ’ ένα πλάσμα μοναδικό. (Σημειωτέον ότι σ’ όλη μου τη ζωή δε συνάντησα ξανά το όνομα αυτό.)

2. Εκείνα τα χρόνια συνηθίζονταν να καταγγέλλουμε στο δάσκαλο

ότι πλημμέλημα συμμαθητών μας είχε συμβεί την προηγούμενη στην εξωσχολική μας ζωή. Έτσι όταν παίζαμε και μαλώναμε μεταξύ μας συχνά ακουγόταν η απειλή **“Θα διεις σντ’ κυρία αύριου”** **“Θα διεις στον γκύριου αύριου”** τουτέστιν **“Θα το πω στην κυρία ή στον κύριο αύριο στο σχολείο αυτό που έκανες και θα δεις τι θα πάθεις”**! (“κυρία” ήταν η δασκάλα και “κύριος” ο δάσκαλος).

διαφεύσθηκε λέγοντας ότι δεν τα έκοβε με το ψαλλίδι αλλά με το μαχαίρι. Δε θυμάμαι να έσκασε χέιλι και στην περίπτωση αυτή από τους συμμαθητές μου. Εγώ έσκασα στα γέλια, δεν μπορούσα να συγκρατηθώ, έφαγα τα χαστούκια, όπως και στην περίπτωση της Λόλας από την κυρία Αύρα και ακόμα διερωτώμαι μήπως εγώ είχα, όπως είπα, αναπτυγμένη αίσθηση του χιούμορ ή μήπως οι συμμαθητές μου ήταν πολύ ευγενικοί και δεν γέλασαν για να μην προσβάλλουν τους πρωταγωνιστές των επεισοδίων; τι να πω!

Η κυρία Αύρα εκτός από την καταπληκτική διδακτική της ικανότητα, είχε μεγάλη ικανότητα και στην οργάνωση και παρουσίαση μαθητικών θεατρικών παραστάσεων, όπου την έζησα από κοντά καθ'ότι “με σκηνοθέτησε” επανειλημμένα. Επίσης παρουσίαζε “γυμναστικές επιδείξεις” στο τέλος του σχολικού έτους που άφηναν εποχή.

Από τις άλλες δραστηριότητες τις εξωσχολικές αξίζει να αναφέρω την ενεργό συμμετοχή της στο “Σώμα Ελληνίδων Οδηγών”, τον ηγετικό της ρόλο εκεί. Ένα από τα έργα που έμεινε στον Πολύγυρο από τη δραστηριότητα των Οδηγών ήταν η δεντροφύτευση των πλαγιών γύρω από τον Πολύγυρο με την κυρία Αύρα να πρωτοστατεί και να κατευθύνει.

Αργότερα είχα την τύχη να τη γνωρίσω και στην ιδιωτική ζωή και σαν μάνα και σαν άνθρωπο. Η κυρία Αύρα είχε σύζυγο έναν ευγενικό, αξιοπρεπή και ωραίο άντρα τον Παντελή, ο οποίος ήταν γεωπόνος και συνάδελφος και φίλος ενός θείου μου. Έτσι η οικογένεια της κυρίας Αύρας έκανε παρέα με την οικογένεια του θείου μου και μου δινόταν η ευκαιρία να τη βλέπω στο σπίτι του θείου μου και να πάμε μαζί και κάποιες εκδρομές.

Η κυρία Αύρα είχε δύο παιδιά τον Κωστάκη ένα χρόνο μικρότερο και τον Ζηζίκο 3-4 χρόνια μικρότερο από μένα. Τα παιδιά αυτά ήταν πάντα καλοντυμένα, μιλούσαν ωραία και γενικά ξεχώριζαν από εμάς τα χωριατάκια. Ήταν καλά παιδιά, δεν είχαν έπαρση λόγω της θέσης τους, έπαιζαν μαζί μας και τα αγαπούσαμε.

Θα ολοκληρώσω το ταπεινό αυτό αφιέρωμα στην κυρία Αύρα αναφέροντας μια ανθρώπινη, τη μητρική της διάσταση. Η κυρία Αύρα είχε μεγάλη αδυναμία στα παιδιά της. Τα φρόντιζε υπερβολικά. Όταν πηγαίναμε σχολικές εκδρομές πάντα τα φώναζε κοντά της κάθε λίγο για να τα ρωτήσει αν έφαγαν, αν χρειάζονταν κάτι κλπ, πράγμα που εμείς οι μαθητές, προφανώς από ζήλεια, το κοροϊδεύαμε.

Ανάμεσα στους μαθητές κυκλοφορούσε η φήμη ότι τα παιδιά της κυρίας Αύρας τρέφονταν εξαιρετικά και ότι κάθε μέρα έτρωγαν “φρέσκο βούτυρο”, εκλεκτό για την εποχή έδεσμα, είδος πολυτελείας, μη προσιτό στους περισσότερους από εμάς και που το σύστηναν οι γιατροί εκείνα τα χρόνια ως πολύ δυναμωτικό για τα παιδιά.

Την μεγάλη έγνοια της κυρίας Αύρας να φροντίζει να έχουν πάντα φρέσκο βούτυρο τα παιδιά της μου την επιβεβαίωσε πρόσφατα ο γιος της ο Κώστας Τσολοδήμος, ο οποίος θυμάται πως όπου πήγαιναν οικογενεια-

κώς, εκδρομή, ταβέρνα ή εστιατόριο, το πρώτο πράγμα που ρωτούσε ήταν αν υπάρχει φρέσκο βούτυρο για τα παιδιά!

Μάλιστα κάποιοι μαθητές έλεγαν ότι όταν πλησίαζες τα παιδιά της κυρίας Αύρας μύριζαν φρέσκο βούτυρο! Εγώ προσπαθούσα κάθε φορά, που τα πλησίαζα, να τα μυρίσω για να βεβαιωθώ αν μύριζαν φρέσκο βούτυρο αλλά δεν είχα διαπιστώσει κάτι τέτοιο. Αξίζει τέλος να αναφέρω επ'αυτού μια σκηνή που την έζησα ο ίδιος. Μια μέρα, που πήγα στο σπίτι του θείου μου βρήκα εκεί την κυρία Αύρα να κλαίει απαρηγόρητα. Ο λόγος ήταν ο εξής: Η κυρία Αύρα, όταν έφευγε κάθε πρωί για τη δουλειά της, ετοίμαζε για το μικρό της γνιο, που ήταν προσχολικής ηλικίας, ένα πιάτο με μπουκίτσες ψωμιού αλειμμένες με φρέσκο βούτυρο και μαρμελάδα και έδινε εντολή στην οικιακή της βοηθό να ταΐσει το παιδί όταν θα ξυπνούσε. Έτσι ήταν σίγουρη για την ποιότητα και την ποσότητα του πρωινού του μικρού παρ'όλο που δεν θα το ταΐζε η ίδια. Η οικιακή βοηθός (το δουλίκό όπως λεγόταν τότε) τη διαβεβαίωνε κάθε μεσημέρι ότι το έφαγε όλο το φαγητό το παιδί χωρίς να αφήνει ούτε μια μπουκίτσα. Εκείνη τη μέρα λοιπόν που τη συνάντησα στο σπίτι του θείου μου είχε χρειασθεί, όπως μας είπε, να γυρίσει στο σπίτι για να πάρει κάτι που είχε ξεχάσει λίγη ώρα μετά την αναχώρησή της. Και τότε έγινε η μεγάλη αποκάλυψη. Βρήκε το παιδί να κοιμάται ακόμα, το πιάτο με τις μπουκίτσες με το φρέσκο βούτυρο άδειο και το δουλίκό εμβρόντητο να εύχεται να ανοίξει η γη να την καταπιεί, καθ'όσον είχε καταβροχθίσει αυτή τις μπουκίτσες και όπως ομολόγησε τις έτρωγε η ίδια όλες τις προηγούμενες ημέρες και έδινε μετά στο παιδί να τρώει ό,τι βρισκόταν. Ήταν απαρηγόρητη, όπως είπα, η κυρία Αύρα. Έβλεπε ότι η μεγάλη της έγνοια, οι κόποι της, η φροντίδα της να τρώει το παιδί φρέσκο βούτυρο πήγαν στο βρόντο.

Θα τελειώσω με την τύχη που είχα πρόσφατα να ξανασυναντήσω την κυρία Αύρα ύστερα από 60 ολόκληρα χρόνια μέσω του γνιου της του Κώστα που τον ξανασυνάντησα πρόσφατα καταξιωμένο μουσικό. Μόλις έμαθα ότι ζει η κυρία Αύρα τον παρακάλεσα να κανονίσει να την επισκεφθώ. Ήταν μια συγκλονιστική εμπειρία για μένα η συνάντησή αυτή. Είδα ξανά και ανέλπιστα εκείνη την οπτασία των παιδικών μου χρόνων. Την πληθωρική κυρία Αύρα με το ίδιο βλέμμα, το ίδιο χαμόγελο, την ίδια μελωδική φωνή. Με δέχτηκε στο κομψό διαμέρισμά της με τρόπο αρχοντικό. Έβγαλε η ίδια για να με περιποιηθεί, παρά τα 90 της χρόνια, από έναν μπουφέ αντίκα, το καλό της πορσελάνινο σερβίτσιο και μου έστρωσε άσπρες λινές πετσέτες. Μου πρόσφερε τη γεμάτη ζωντάνια παρουσία της. Μου έδειξε μια ζεστασιά που δεν θα ξεχάσω ποτέ.

Σ'ευχαριστώ κυρία Αύρα.

Με δίδαξες μαθήματα, μου έδωσες γνώσεις αλλά κυρίως με δίδαξες φινέτσα, αρχοντιά και έναν αέρα κοσμοπολίτικο σε έναν τόπο, σε μια εποχή και σε μια ηλικία, που με καθόρισαν και με συνοδεύουν ακόμα.

ΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΠΡΕΠΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΑΓΓΙΔΗΣ

από το Βάβδο

Ο **δρ. Γεώργιος Αγγίδης** είναι γιος του γεωπόνου Αθανασίου Αγγίδη, ο οποίος κατάγεται από το Βάβδο Χαλκιδικής και της φιλόλογου Ζαφειρίας Τσακίρη.

Ο δρ. Γεώργιος Α. Αγγίδης, είναι επίκουρος καθηγητής στο τμήμα Μηχανικής του Πανεπιστημίου του Lancaster (Ηνωμένο Βασίλειο) και επικεφαλής της ομάδας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και υδραυλικών και πνευματικών συστημάτων.

Η μέχρι σήμερα σταδιοδρομία του περιλαμβάνει 25 χρόνια εμπειρίας, τόσο στη βιομηχανία όσο και στον ακαδημαϊκό χώρο, εκ των οποίων τα 9 στο εξωτερικό. Εκίνησε τη σταδιοδρομία του ως μηχανικός στην εταιρεία Mather & Platt Ltd, στο Manchester (Ηνωμένο Βασίλειο) και στη συνέχεια συνεργάστηκε με πληθώρα εταιρειών, τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και στο εξωτερικό. Η τελευταία θέση στην οποία εργάστηκε στον τομέα της βιομηχανίας ήταν αυτή του Διευθυντή και Υπευθύνου Ανάπτυξης Μηχανικής στη βρετανική εταιρεία Gilbert Gilkes & Gordon Ltd, η οποία ειδικεύεται στην κατασκευή υδροπνευματικών συστημάτων και στον τομέα της παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας. Έχει ασχοληθεί με την έρευνα, τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών στον τομέα των υδροπνευματικών συστημάτων και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έχει αναπτύξει στρόβιλους (τουρμπίνες) για χρήση σε έργα παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, έχει συμβάλει στην κατασκευή πρωτοτύπων ερευνητικών υδραυλικών μηχανημάτων τα οποία λειτουργούν επιτυχώς σε παγκόσμια κλίμακα και είναι κάτοχος πληθώρας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για την κατασκευή υδροπνευματικών συστημάτων παραγωγής ενέργειας.

Επί του παρόντος, είναι επικεφαλής των ερευνητικών δραστηριοτήτων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσω της χρήσεως του νερού στο τμήμα Μηχανικής του Πανεπιστημίου του Lancaster (γενική και εφαρμοσμένη έρευνα στον τομέα της ενέργειας των κυμάτων, στον τομέα της παλιρροιακής ενέργειας και στον τομέα της υδροηλεκτρικής ενέργειας). Τα βασικά του ερευνητικά ενδιαφέροντα εντοπίζονται στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της κατασκευής υδροπνευματικών συστημάτων και της ενεργειακής πολιτικής. Συγκεκριμένα, ειδικεύεται σε ζητήματα ενέργειας των κυμάτων, παλιρροιακής ενέργειας, σχεδιασμού υδροπνευματικών, φυ-

γόκεντρων αντλιών, υδροστροβίλων, ενεργειακής αποδοτικότητας, υπολογιστικής ρευστομηχανικής, υλικών υδραυλικών μηχανημάτων και ενεργειακής πολιτικής.

Υπήρξε συνιδρυτής και παραμένει μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Κέντρου Joule για την Ενεργειακή Έρευνα και την Ανάπτυξη, διευθυντικό στέλεχος του Κέντρου Βιώσιμης Ενέργειας (Περιβαλλοντικό Κέντρο του Lancaster), μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Επιτροπής Steering για την ενέργεια στο Lancaster και ιδρυτής της ομάδας για τη βορειοδυτική παλιρροιακή ενέργεια (NWTEG). Επιλαμβάνεται επίσης υποθέσεων διαιτησίας σε ερευνητικά συμβούλια και επαγγελματικές ενώσεις (IMechE, IET, ICE, CIWEM), συνεργάζεται με την εταιρεία συμβούλων Carbon Trust, την Κυβέρνηση του Hong Kong, την Καναδική Κυβέρνηση και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι επικεφαλής εταίρος στις ακαδημαϊκές κοινοπραξίες EPSRC Supergen για τη θαλάσσια έρευνα (1, 2 & 3) και βασικός ερευνητής του Κέντρου Joule στο πλαίσιο του προγράμματος για την ανάπτυξη μοντέλων παραγωγής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς πόρους και των βραβείων WRASPA για την έρευνα μετατροπής της ενέργειας από τα κύματα. Άλλα προγράμματα στα οποία συμμετείχε είναι το πρόγραμμα FP6 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για συντονισμένη δράση στον τομέα παραγωγής ενέργειας από τους ωκεανούς και η δοκιμή του μηχανήματος PS Frog από απόψεως παραγωγής θαλάσσιας ενέργειας για λογαριασμό της εταιρείας Carbon Trust.

Είναι συνεργάτης του Ιδρύματος Επιστημών Θαλάσσιας Μηχανικής και Τεχνολογίας, του Ενεργειακού Ινστιτούτου, του Ινστιτούτου Μηχανικών και Τεχνολογίας, του Ινστιτούτου Μηχανολόγων Μηχανικών, μέλος του συμβουλίου του τμήματος Υδραυλικών Μηχανημάτων του Ινστιτούτου Μηχανολόγων Μηχανικών και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Κέντρου Joule για την ενέργεια. Συμμετέχει στην Επιτροπή Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου Queen Katherine (Kendal) και είναι πρόεδρος της ένωσης κατοίκων του Kendal, Windermere Road Kendal Residents Association Ltd. Είναι διπλωματούχος μηχανικός και διπλωματούχος θαλάσσιος μηχανικός,

συνέχεια στη σελίδα 34

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΑΓΡΙΟΣ

από τον Γαλαρινό

Γεννήθηκε στο Γαλαρινό Χαλκιδικής το 1936. Αποφοίτησε με υποτροφία από τη Γεωπονική Σχολή Θεσσαλονίκης. Με υποτροφία επίσης έλαβε και το διδακτορικό του τίτλο στη Φυτοπαθολογία, στην πολιτεία Αιόβα των ΗΠΑ.

Το 1963 προσελήφθη ως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Μασαχουσέτης στο Amherst. Η άριστη δουλειά του οδήγησε σε επίβλεψη των ερευνών 25 μεταπτυχιακών φοιτητών και τη δημοσίευση πάνω από 40 επιστημονικών δημοσιεύσεων. Το 1969 δημοσίευσε την πρώτη έκδοση του βιβλίου του 'Φυτοπαθολογία' που υιοθετήθηκε από όλες σχεδόν τις Σχολές Φυτοπαθολογίας των Πανεπιστημίων σε όλο τον κόσμο όπου μιλούν Αγγλικά. Μεταφράστηκε σε περισσότερες από δέκα γλώσσες όπως Ισπανικά, Αραβικά, Κινέζικα κ.α. Κυκλοφόρησε σε 5 εκδόσεις.

Το 1980 εξελέγη αντιπρόεδρος και τον επόμενο χρόνο πρόεδρος του Εθνικού Συλλόγου Φυτοπαθολογίας (ΕΣΦΑ) του βόρειου ανατολικού τμήματος των ΗΠΑ. Υπηρέτησε σε αρκετές επιτροπές του Συλλόγου. Έπαιξε πρωταρχικό ρόλο στη δημιουργία Εκδοτικού Οίκου Φυτοπαθολογικών βιβλίων του ΕΣΦΑ όπου υπηρέτησε ως πρώτος αρχιεκδότης. Τα βιβλία αυτά, γράφονταν και δημοσιεύονταν από φυτοπαθολόγους του Συλλόγου και σκοπίμως επωλούντο σε χαμηλές τιμές στα μέλη του ΕΣΦΑ και στους γεωργούς. Το 1983 εξελέγη Fellow=εκλεκτό μέλος, από τα μέλη του ΕΣΦΑ, μια εξαιρετική τιμή. Το 1988 εξελέγη από τα μέλη του ΕΣΦΑ ως αντιπρόεδρος του Εθνικού Συλλόγου Φυτοπαθολογίας των ΗΠΑ και στη συνέχεια υπηρέτησε ως αντιπρόεδρος, προ-πρόεδρος, πρόεδρος και τελικά μετα-πρόεδρος (1988-1991).

Το 1988 γίνεται διευθυντής Φυτοπαθολογίας στο Πανεπιστήμιο του Gainesville στη Φλώριδα των ΗΠΑ. Εκεί διεύθυνε τη διδασκαλία των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων, τις έρευνες και εφαρμογές της φυτοπαθολογίας, και πραγματοποιούσε την ετήσια αξιολόγηση επίδοσης και παραγωγικότητας όλων των καθηγητών της φυτοπαθολογίας.

Διέκρινε ότι οι φυτοπαραγωγοί χρειάζονται όχι μόνο

ειδικούς σε κάθε είδος αιτίας που μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στα φυτά, αλλά χρειάζονται επίσης και 'γενικούς' φυτιάτρους, των οποίων η κυρίως δουλειά θα είναι να κάνουν διάγνωση και να δίνουν συμβουλές για την αντιμετώπιση κάθε τέτοιας αιτίας. Έτσι, ο Γιώργος πρότεινε στο Πανεπιστήμιο της Φλώριδα τη δημιουργία της φυτο-ιατρικής σχολής για μεταπτυχιακούς φοιτητές που θα τους παρείχε το διδακτορικό πτυχίο του 'γενικού φυτιάτρου'. Μετά από έγκριση του Πανεπιστημίου της Φλώριδα και του Υπουργείου Εκπαίδευσης της πολιτείας, το 2000 δημιουργήθηκε η Σχολή Φυτοιατρικής και άνοιξε ένα νέο κύκλο επαγγελματιών. Για την προσφορά του, την πρωτοβουλία και τη δημιουργία της σχολής, το Κολλέγιο Γεωργίας του Πανεπιστημίου της Φλώριδα τον τίμησε με τη μεγαλύτερη δυνατή διάκριση. Για τον ίδιο λόγο το Κολλέγιο δίνει κάθε χρόνο στον καλύτερο αποφοιτούντα φοιτητή της χρονιάς το 'George Agrios' βραβείο.

Την πατρίδα του ωστόσο δεν την ξέχασε ποτέ. Σε τακτά χρονικά διαστήματα ερχόταν στην Ελλάδα για συνεργασίες με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, και το Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής. Επίσης, για τη δημιουργία μεταπτυχιακών τμημάτων Γεωπονικού Πανεπιστημίου Βόλου, καθώς και την υποβολή προτάσεων για την αναβάθμιση λειτουργίας των Ελληνικών ΑΕΙ.

Η μεγάλη του αγάπη ήταν η Θεσσαλονίκη και η ιδιαίτερη πατρίδα του ο Γαλαρινός.

Ο Γιώργος μεγάλωσε στα δύσκολα χρόνια της Γερμανικής κατοχής και του εμφυλίου πολέμου, γιος αγρότη, πήγε σε σχολεία όπου οι δάσκαλοι και τα εργαστήρια ήταν λίγα ή ανύπαρκτα, μπόρεσε όμως να μάθει, να εργαστεί, να διδάξει σε χιλιάδες άλλους αυτά που χρειαζόταν για το επάγγελμά τους, έγραψε συγγράμματα και βιβλία που ακόμη χρησιμοποιούνται σ' όλο τον κόσμο. Απέκτησε τρεις γιους, τον Νίκο (μηχανικό ηλεκτρονικών υπολογιστών), τον Αντώνη (γιατρό γυναικολόγο, εξειδικευμένο στην μαιευτική ρομποτική) και τον Αλέξη (καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Connecticut) και πολλά εγγόνια.

* * *

συνέχεια από τη σελίδα 33

μέλος της Αμερικανικής Κοινότητας Μηχανολόγων Μηχανικών, εγγεγραμμένο μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας των Εθνικών Ενώσεων Μηχανικών (FEANI), ως Ευρωπαίος Μηχανικός (Eur Ing), εγγεγραμμένο μέλος στα

μητρώα Μηχανολόγων Μηχανικών (REng), στην Αθήνα, Ελλάδα, πλήρες μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ), μέλος της βρετανικής ενώσεως για την υδροηλεκτρική ενέργεια (BHA) και ιδρυτικό μέλος της Ενώσεως για την Ωκεάνια Ενέργεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΣΑΝ ΑΠΟΨΙ ΤΕΤΟΙΑ ΜΕΡΑ...

ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΚΑΝΑΤΑΣ - ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΡΟΧΡΙΣΤΟΣ

• *Ειδήσεις, τοπικά νέα, συμβάντα και σχόλια από τα χωριά της Χαλκιδικής, δράσεις και πεπραγμένα του Παγχαλκιδικού Συλλόγου όπως τα διαβάσαμε κι εμείς σε παλιές εφημερίδες της Χαλκιδικής, της Θεσσαλονίκης, των Αθηνών, ακόμη και της Κωνσταντινουπόλεως. Επιδίωξή μας είναι να φιλοξενούμε κάθε φορά όσο το δυνατόν περισσότερες εφημερίδες, σε θέματα που αφορούν τα χωριά της Χαλκιδικής και τον Παγχαλκιδικό, που το καθένα δίνει το κλίμα της εποχής που αναφέρεται.*

Ν. ΑΛΗΘΕΙΑ

14 Φεβρουαρίου 1912: ΕΝ ΓΑΛΑΤΙΣΤΗ

Επιστέλουσιν ημίν εκ Γαλατίστης, ότι μετά πολλής επιβλητικότητος και μεγαλοπρεπείας εορτάσθη εφέτος η συνήθης τελετή των Γραμμάτων.

Μετά το πέρας της θείας λειτουργίας άπαν το εκκλησίασμα προσήλθεν εις την Σχολήν ένθα εψάλη ο συνήθης αγιασμός, εις όν διεκρίνοντο ο αρχιδιάκονος Β. Χονδράκης αντιπρόσωπος του Αγίου Αρδαμερίου, ο Μουλιαζίμης Περτέβ εφένδης και άλλοι.

Εν τω μέσω της ασφυκτικώς πληρωθείσης αιθούσης της σχολής εξεφώνησεν ο γνωστός παρ' ημίν και τω διδασκαλικώ κόσμω διευθυντής των σχολών κ. Θεμιστοκλής Β. Παντελούκας τον πανηγυρικών της ημέρας, μεθερμηνευθέντα υπό του αυτού και Τουρκιστί, χάριν των παρευρεθέντων δημοσίων κυβερνητικών λειτουργών....

Ακολούθως απηγγέλθησαν ποιήματα και διάλογοι Τουρκιστί, Γαλλιστί και Ελληνιστί, πλήρεις πατριωτικού και θρησκευτικού αισθήματος, υπό τε των μαθητών και μαθητριών ζωηρώς χειροκροτηθέντων.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

15 Μαρτίου 1912: Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Ο γνωστός Βλάχος ιατρός εν Λαγκαδά, επεστά-

λη υπό του Νεοτουρκικού Κομιτάτου εις τα χωριά του τμήματος Ζαγκλιβερίου δια να παραπλανήσει τους χωρικούς υπέρ του Κομιτάτου και απειλήσει αυτούς.

Κατόπιν όμως διαμαρτυριών του αρχιερατικού επιτρόπου Λαγκαδά παρά ταις αρχαίς ειδοποιηθείς ηναγκάσθη να επιστρέψει.

4 Μαρτίου 1925: Ο ΝΕΟΣ ΜΑΡΜΑΡΑΣ

Κατόπιν διαταγής της νομαρχίας Χαλκιδικής συνεστήθη και ενταύθα επιτροπή περιθάλψεως προσφύγων...

Χάριν εις τας ενεργείας του επιθεωρητού Δημοτικής Εκπαιδεύσεως Χαλκιδικής συνεστήθη Δημοτικόν Σχολείον.

Διδασκάλισσα διωρίσθη η ακολουθήσασα ημάς εκ της αλησμονήτου πατρίδος μας κ. Άννα Τσερκέζου, διευθύντρια του Παντελιδείου Παρθεναγωγείου. Τα μαθήματα της σχολής ήρχισαν. Αλλά οποία σχολή! Οι Μαρμαρινοί, που είχαν καλλιμάραρα εκπαιδευτήρια, ως τα Κυριακίδια και τα Παντελιδεια, βλέπουν σήμερον τα παιδιά των εις την αποθήκην του σιμέντου της «Ντεχάτεγκε».

Δυστυχώς ο Εποικισμός προς όν απετάθησαν δεν ηυδόκησε να διαβίβασει την απαιτούμενην ξυλείαν... προς κατασκευήν δια προσωπικής μας εργασίας, ενός θαλάμου, που θα χρησιμεύσει ως σχολείον και εκκλησία εν ταυτώ. Αλλ' ας ελπίσωμεν.

ΠΡΟΙΚΟΝΗΣΙΟΣ

Τάκης Σμαράς, 1950 περίπου.

Σ.Σ. Για τον Τάκη Σμαρά βλέπε άρθρο του Αστερίου Μάρκου στο τ.13, σελ. 29 του «Παγχαλκιδικού Λόγου».

ΦΩΣ**9 Μαρτίου 1929: ΧΟΡΟΣ ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ**

Εις την αίθουσαν του Λ. Πύργου εδόθη χθες με υπεραρκετήν επιτυχίαν ο χορός του Παγχαλκιδικού Συλλόγου. Το Διοικητικόν Συμβούλιον εκ των κ.κ. Χρυσόχου, Δαραβίγκα, Βασιλικού, Χατζόγλου, Παπαδήμα, Αγγέλου, Βλάχου, Στεργιανοπούλου, Πετρίδη και Παπανικολάου είχε μεριμνήσει δι' όλα. Παρέστησαν δε αι εξής κυρίαί και δεσποινίδες....

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ**1 Ιανουαρίου 1931: ΟΙ ΝΕΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΜΑΣ**

Κατά την τελευταίαν κυβερνητικήν μεταβολήν, ο τέως υπουργός Δικαιοσύνης κ. Δίγκας, ο γνωστός και γνώστης της Χαλκιδικής, ανέλαβε το υπουργείον Συγκοινωνίας, ο δε τέως υπουργός της Συγκοινωνίας κ. Αβραάμ, όστις λέγεται ότι κατάγεται εκ Χαλκιδικής, ανέλαβε το υπουργείον Δικαιοσύνης...

Ελπίζομεν επίσης ότι ο φίλος της Χαλκιδικής, νέος υπουργός της Προνοίας κ. Ιασονίδης, θα λάβει πρόνοιαν και δι' αυτήν. Εφ' ω και συγχαίρομεν θερμώς την έξοχον τριάδα.

ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΗ**10 Ιανουαρίου 1932: Η ΕΠΑΝΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ κ. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ...**

Κατά την γενομένην ετησίαν εκλογήν νέου Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης επανεξελέγη και πάλιν ως Πρόεδρος και δια την τρίτην ήδη περίοδον ο πρώην πρόεδρος του Παγχαλκιδικού Συλλόγου κ. Βασίλειος Βασιλικός.

Η εκλογή αύτη τιμά αναμφιβόλως την εν Θεσσαλονίκη παροικίαν της Χαλκιδικής ως και ολόκληρον την Χαλκιδικήν ής εκλεκτός πολίτευτής τυγχάνει ο κ. Βασιλικός.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ**11 Μαρτίου 1933: ΕΙΣ ΤΑ ΔΟΥΜΠΙΑ**

Μόλις εγνώσθησαν τα αποτελέσματα των εκλογών ολόκληρος ο πληθυσμός συνεκεντρώθη και εν μέσω απεριγράπτου ενθουσιασμού εόρτασε την νίκην του λαού κατά της τυραννίας. Οι συγκεντρωθέντες εκρέμασαν την εικόνα του Βενιζέλου παραπλεύρως δε ετοποθέτησαν πένθιμα κηρία και με κωδωνοκρουσίας τον περιέφεραν εις ολόκληρον το χωρίον και τον έθαψαν. Επηκολούθησε επίσης αποδοκιμασία των βενιζελικών.

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ**27 Μαρτίου 1955: Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Την παρελθούσαν Κυριακή εδόθη ο χορός του Συλλόγου των εν Θεσσαλονίκη Χαλκιδικέων εις την αίθουσαν του "Μεντιτερανέ"....

Σημειούμεν ιδιαιτέρως ότι αληθή ενθουσιασμόν επροκάλεσεν ο κ. Τάκης Σαμαράς δια του Χαλκιδικιώτικου στυλ στιχουργήματός του, το οποίον ετραγού-

δησεν ο ίδιος με την ωραίαν φωνήν του και το οποίον παραθέτομεν κατωτέρω:

Γιάννης από τα Βραστά, μι τα μαλούδια τα σπαστά
είπι σαν θα παντριφτεί, φέσι πια να μην φορεί.

Γιαννήμ πάρι μια κουπιλούδα Πουλυγυρνιά ή Βρασταμνούδα
μι ηλιόδινδρα μι μέλια, κρουμδουτόπια κι μ' αμπέλια.
Νούδι του φέσι βγάξει, νούδι μας τ'ν σουνουμάζει.

Αν θες Γιαννήμ μια περδικούδα πάρι μια Γαλατσιανούδα
στα Ζιρβουχώρια τα κουρίτσια που μοσχοβολούν σαν ίτσια.
Νούδι του φέσι βγάξει, νούδι μας τ'ν σουνουμάζει.

Αν θες παλί απ' τα Σανά, νάχει μάτια καστανά
ομορφότερη κοπέλλα Βαβδινή να είναι τρέλλα.

Στου Χουλουμώντα τα κοράσια, σαν τα κόκκινα κιράσια
Λουκουβτούδα ομορφούδα κι νιρό π' Τσιπουτουρούδα.

Γιαννήμ πάρι Λιαριγκουβνή να σ' υφαίνει το πανί
να σι ντύνει να σ' αλλάζει μι χαλιά να σι σκιπάζει.

Πιο σιακάτ' στην Παναγιά στα Ριβινίκια τα παλιά
γλυκόλαες σαν τ' αηδόνια όταν τραγουδούν στ' αλώνια.

Στον Ίσβορο μωρέ Γιάννη μου, πάρε το γιαταγάνι μου.
Βάλε και τη φουστανέλλα να σ' αρέσει η κοπέλλα.

Πάρι Γιαννήμ' Κασσανδρινή μαυρομάτα και ξανθή
για να 'χεις φλουριά περίσια, που θα πάρ'ς πολλά μελίσσια.

Στου Στανό και στη Βαρβάρα θα βρεις Γιάννημ την Κουμπαρα
π' του Στανό πάρι βιολτζίδις, π' τη Βαρβάρα κουρουτζίδις.

Μια φιργάδα στο Γιαλό, πάρι Γιαννήμ απ' τον Ιρσό
κει π' αράζουν τα καράβια τα όμορφα τα παλληκάρια.

Τ' Αη Νικόλα οι μαυρουμάτις με τις κόκκινες ντομάτες
το μετάξι ν' ανεμίζει και να σε γλυκοκοιμίζει.

Απ' του Μιταγγίτσ' κι πέρα έζησε μια περιστέρα
πάρι Γιαννήμ Γουματιανή όμορφή Μελαχροινή.

Πάρι Γιάννημ Νικητιανή, άσπρη βαρκούδα μι πανί
τα μεταξωτά να υφαίνει, αλατζάδες με γιορντάνι.

Κι ο Γιάννης μας εφώναξι και το φέσι πέταξι.
Γω θα πάρω μη σας μέλλ' απ' του χωριό τ' Αριστουτέλ'.

Η δράση του Συλλόγου μας

Συνάντηση σε δείπνο με τους χορηγούς, τους τακτικούς αρθρογράφους και τα μέλη της συντακτικής επιτροπής του Παγκυαλκιδικού Λόγου, Πέμπτη 27-11-2014.

Την Πέμπτη 27 Νοεμβρίου 2014, στις 8 το βράδυ, το Δ. Σ. του Συλλόγου παρέθεσε δείπνο στο γνωστό οικογενειακό κέντρο «Η Ρέμβη» (Ν. Κρήνη), προς τιμή των χορηγών, των τακτικών αρθρογράφων και της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού του Συλλόγου Παγκυαλκιδικός Λόγος, επί τη συμπληρώσει πενταετίας από την πρώτη χρονιά (2009) που εκδόθηκε το πρώτο τεύχος, και έκτοτε εκδίδεται ανελλιπώς ανά τρίμηνο. «Ήδη με την έκδοση τον 20ού τεύχους (Ιούλιος -Αύγ. Σεπτ. 2014) συμπληρώθηκαν 20 τεύχη και το βράδυ του δείπνου διανεμήθηκε στους συνδαιτυμόνες το 21° τεύχος που μόλις το είχε φέρει στην αίθουσα το παιδί του τυπογραφείου. Με το καλωσόρισμα ο Γεν. Γραμματέας του Συλλόγου κ. Ιωάννης Κοτσάνης ανέφερε τα ονόματα των παρόντων αλλά και όσων προσκλήθηκαν και για εύλογες αιτίες δεν προσήλθαν. Εδώ σημειώνεται ότι η κακοκαιρία της βραδιάς ήταν πολύ μεγάλη. Φυσούσε δυνατός αέρας και η βροχή έπεφτε ασταμάτητα, γεγονός που εμπόδιζε να προσέλθουν καλεσμένοι από τη Χαλκιδική και άλλους τόπους. Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο Πρόεδρος τον Δ.Σ. κ. Μιχ. Καρτσιώτης ο οποίος ευχαρίστησε όλους για την παρουσία τους και αναφέρθηκε στη συμβολή τους στην έκδοση του περιοδικού. Χαρακτήρισε δε τους χορηγούς και τους αρθρογράφους ως δύο πυλώνες στους οποίους στηρίζεται η όλη προσπάθεια. Τους μεν χορηγούς για την οικονομική στήριξη, τους δε αρθρογράφους για τις συνεργασίες που κάθε φορά προσφέρουν για δημοσίευση. Έπλεξε στη συνέχεια το εγκώμιο των συντελεστών της προσπάθειας και υψώνοντας το ποτήρι ευχαρίστησε για άλλη μια φορά «εγκαρδίζω» όλους και ευχήθηκε υγεία για συνέχιση του έργου, ώστε να αξιωθούμε να ξαναβρεθούμε όλοι την επόμενη πενταετία. Εκ μέρους των συνδαιτυμόνων χαιρέτισαν με λίγα αλλά θερμά λόγια: ο καθηγητής κ. Γιάννης Τσίκουλας, ο δρ. αρχαιολόγος κ. Ιωακείμ Παπάγγελος και οι δήμαρχοι Πολυγύρου κ. Αστέριος Ζωγράφος και Σιθωνίας κ. Ιωάννης Τζιτζιός. Το δείπνο συνεχίστηκε με τον πιανίστα Κώστα Τσολοδήμο και με την εξαίσια φωνή της ντίβας Μαρίας Συρμαλόγλου. Όταν δε το κρασί περίσσεψε... άρχισε και το ομαδικό τραγούδι με ιδιαίτερο κέφι μέχρις αργά, ενώ η βροχή συνέχισε να πέφτει ασταμάτητα. Η περιποίηση του κέντρου υπήρξε άψογη. Τέτοια που δικαιολογεί τη φήμη του.

Ομιλία των ενδοκρινολόγου ιατρού κ. Θεμ. Καλτσά, Τετάρτη 3-12-2014

Πραγματοποιήθηκε, όπως είχε προγραμματισθεί, στην Εστία μας, την Τετάρτη 3-12-2014 στις 8 το βράδυ η ομιλία του ενδοκρινολόγου ιατρού και τακτικού μέλους του Συλλόγου μας, κ. Θεμιστοκλή Καλτσά με θέμα: *Παχυσαρκία: Αίτια και Θεραπεία. Κατάλληλες δίαιτες για την απώλεια βάρους*. Παρά τις αντίξοες συνθήκες λόγω της συνεχούς βροχόπτωσης και κρύου, που επικρατούσε καθ' όλη τη διάρκεια του απογεύματος, το οποίο συνεχίστηκε μέχρι τα μεσάνυχτα, αρκετοί ήταν αυτοί που προσήλθαν στην εκδήλωση. Ο

ομιλητής, έγκριτος και πεπειραμένος ιατρός της πόλης μας, χρησιμοποιώντας πλούσιο Ο-Α υλικό διεξήλθε το θέμα του με σαφήνεια, απλότητα αλλά και πλήρη επιστημονική τεκμηρίωση. Οι ακροατές, ανάμεσά στους οποίους και αρκετοί γιατροί, συνάδελφοι του ομιλητή, για μια περίπου ώρα παρακολούθησαν με ιδιαίτερη προσοχή την ομιλία και στο τέλος χειροκρότησαν με θέρμη. Ακολούθησαν ερωτήσεις σχετικά με την υγιεινή διατροφή και τις προτεινόμενες δίαιτες και ο πολύπειρος ιατρός απάντησε με απλότητα και σαφήνεια σε όλους. Στο τέλος ο πρόεδρος τον Συλλόγου κ. Μιχαήλ Καρτσιώτης συνεχάρη, εκ μέρους του Δ.Σ. και των παρισταμένων, τον ομιλητή για την από κάθε άποψη άρτια ομιλία του και τον παρεκάλεσε περιλήψή της να στείλει για δημοσίευση στον Παγκυαλκιδικό Λόγο, ώστε να τη διαβάσουν όσο το δυνατό περισσότεροι. Η εκδήλωση έκλεισε με μικρή δεξίωση κατά τα καθιερωμένα.

Εμφάνιση της χορωδίας μας στο 30ό φεστιβάλ του ΟΤΕ στην αίθουσα τελετών του ΑΠΘ 14-12-2014.

Επελέγη, προσκλήθηκε και πήρε μέρος στο 30ό διήμερο φεστιβάλ που διοργάνωσε η Λέσχη Προσωπικού του ΟΤΕ στην αίθουσα τελετών του ΑΠΘ το Σαββατοκύριακο 13 και 14 Δεκ. 2014. Για 30 ολόκληρα χρόνια το φεστιβάλ του ΟΤΕ αποτελεί σημαντικό γεγονός στα πολιτιστικά πράγματα της Θεσσαλονίκης και έχει καθιερωθεί σαν ένας πολύ σημαντικός Θεσμός που έχει ενσωματωθεί στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της πόλης μας. Εφέτος πήραν μέρος 24 χορωδίες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, όλες αξιόλογες, μερικές μάλιστα με περγαμηνές από διάφορες υψηλού επιπέδου συμμετοχές, σε τρεις τρίωρες εμφανίσεις: μία το Σάββατο απόγευμα και δύο το πρωί και το απόγευμα της Κυριακής. Η δική μας χορωδία με 46 χορωδούς τραγούδησε τρίτη στη σειρά την Κυριακή το πρωί με εξαιρετική επιτυχία, πολύ μεγαλύτερη από την αναμενόμενη και απέσπασε πολλά και θερμά χειροκροτήματα. Τη διεύθυνσή της είχε ο από ιδρύσεώς της (2008) μαέστρος κ. Νικ. Καλαϊτζής και στο πιάνο ήταν ο καθηγητής μουσικής κ. Σάκης Δερμιτζάκης. Κατά την απονομή των αναμνηστικών ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Μιχ. Καρτσιώτης πήρε το λόγο και με εύστοχη προσλαλιά ευχαρίστησε τον πρόεδρο κ. Κων. Γρηγοριάδη και τα μέλη του Δ.Σ. της Λέσχης Προσωπικού ΟΤΕ για την πρόσκληση, τους συνεχάρη για την άψογη από κάθε πλευρά οργάνωση και τους πρόσφερε ως δώρο τους πέντε τόμους των Παγκυαλκιδικού Λόγου. Μετά την εκτέλεση του προγράμματός της σύσσωμη η χορωδία μαζί και το Δ.Σ. φωτογραφήθηκε στον ανδριάντα του Αριστοτέλη (βλ. σελ. 26-27) που έστησε ο Σύλλογός μας πίσω από την αίθουσα τελετών και αποτελεί καμάρι του πανεπιστημίου και της πόλης μας. Τα αποκαλυπτήρια ως γνωστόν έγιναν στις 25-8-2010. Καλό είναι να υπενθυμίσουμε ότι η δαπάνη τον έργου, το οποίο είχε κοστίσει 130.000 ευρώ, καλύφθηκε από γενναίες δωρεές επιφανών Χαλκιδικιστών, από συνδρομές των μελών και φίλων του Συλλόγου μας και από επιχορηγήσεις ιδιωτικών και κρατικών φορέων. Το βράδυ οι διοργανωτές δεξιώθηκαν τα μέλη των Δ.Σ. των φορέων των χορωδιών στο χωριό της

Ειρήνης. Η χορωδία μας για πρώτη φορά πήρε μέρος σε πανελλήνιο και διεθνές φεστιβάλ και σημείωσε μεγάλη επιτυχία προς μεγάλη τέρψη όλων μας. Μεγάλη ικανοποίηση πρέπει να διακατέχει τους διοργανωτές γιατί όλα κύλησαν τόσο ομαλά που πραγματικά μας κατέπληξαν. Και του χρόνου.

Χριστουγεννιάτικη γιορτή στην Εστία μας, Πέμπτη 18 Δεκ. 2014.

Πραγματοποιήθηκε και εφέτος την Πέμπτη βράδυ 18 Δεκ. 2014 η καθιερωμένη πλέον Χριστουγεννιάτικη γιορτή, στην Εστία του Συλλόγου μας, σε συνεργασία με το Σύλλογο Πολυγυρινών Θεσσαλονίκης Ο ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, που περιελάμβανε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος είχαμε την κυρίως γιορτή με τις διηγήσεις, τα δρώμενα και τα τραγούδια, φροντίδα και δημιούργημα του Δ.Σ. του Συλλόγου των Πολυγυρινών και στο δεύτερο διασκέδαση με τη μουσική παρέα τον Κώστα, Τσολοδήμου Μαρία, Ελευθερία, Γιώργο Ζιούπο κλπ.) που κράτησε ως τα μεσάνυχτα. Το κρασί ερυθρό και λευκό (36 φιάλες) εκλεκτό όπως πάντα, από τα καλύτερα που κυκλοφορούν στην αγορά, ήταν δωρεά και πάλι της οιοποιίας της Αρναίας ΚΛΑΟΥΝΤΙΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ, δια χειρός του πατέρα της Νίκου Παπαγιάννη, επίλεκτου μέλους του Συλλόγου μας. Τους μεζέδες και τα γλυκά στον πλούσιο μπουφέ (όλα νηστίσιμα), ετοίμασαν και πάλι τα χεράκια των φιλότιμων όπως πάντα κυριών τον Συλλόγου. Χίλια ευχαριστήρια και στον κ. Ν. Παπαγιάννη και στη μουσική παρέα του Κώστα Τσολοδήμου και στις Κυρίες που κάθε φορά φιλοτιμούνται, σχεδόν πάντα οι ίδιες, και μας χαρίζουν τις νόστιμες λιχουδιές. Μα πιο πολλά συγχαρητήρια ανήκουν στην πρόεδρο του Δ.Σ. των Πολυγυρινών ερίτιμη Κυρία Μαρία Μπουλάκη-Λυπηρίδη και τα μέλη του Δ.Σ. για την πρωτότυπη και άψογη γιορτή που μας χάρισαν. Και του χρόνου. Στις στήλες η δράση των άλλων συλλόγων (σελίδα) δημοσιεύεται σχετικό σημείωμα του προέδρου των Πολυγυρινών κυρίας Μαρίας Μπουλάκη-Λυπηρίδη.

Ομαδική παρακολούθηση της επιθεώρησης «Θα περάσει κι αυτό». Κυριακή 28 Δεκ. 2014.

Στα πλαίσια της μέριμνας του Συλλόγου να προσφέρει στα μέλη του όσο το δυνατό περισσότερες ευκαιρίες να προσεγγίζουν παραστάσεις θεάτρου, μουσικής και γενικά εκδηλώσεις πολιτισμού, με φροντίδα της εφόρου του Δ.Σ. κυρίας Ζηνοβίας Πάχτα 85 μέλη και φίλοι τον Συλλόγου παρακολούθησαν ομαδικά την Κυριακή βράδυ 28 Δεκ. 2014, στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης την επιθεώρηση «Θα περάσει και αυτό» στο μέγαρο μουσικής Θεσσαλονίκης με μειωμένο συλλογικό εισιτήριο. Στην κ. Πάχτα εκφράζουμε ευχαριστίες για τις φροντίδες της και σε άλλα με υγεία.

Τετραήμερη εκδρομή στη Σόφια, 30,31 Δεκ. και 1,2 Ιαν. 2015.

Για πρώτη φορά επιχείρησε ο Σύλλογος εκδρομή σε μέρες γιορτών και φαίνεται ότι το πείραμα πέτυχε. Ένα λεωφορείο με 45 εκδρομείς ξεκινήσαμε την Τρίτη 30 Δεκ. 2014 για τη Σόφια για το 4ήμερο της Πρωτοχρονιάς. Εν μέσω πιπτούσης χιόνος φθάσαμε αισίως και καταλύσαμε στο υπέροχο ξενοδοχείο SERETON, το παλαιό BALKAN, πέντε αστέρων, τελείως ανακαινισμένο, στην καρδιά της βουλγαρικής πρωτεύουσας.

Πολύ το κρύο, που έφθανε μέχρι και μείον 15 βαθμούς, λίγο το χιόνι αλλά επικίνδυνα παγωμένο. Όμως η θαλπωρή του ξενοδοχείου και το θαυμάσιο λεωφορείο μάς αποζημίωσαν. Ο κ. Μιχάλης, ο ξεναγός, μας «σεργιάνισε» για δυο μέρη συστηματικά σε όλη την πόλη. Πότε πεζοί πότε εποχούμενοι τη γνωρίσαμε τόσο καλά, που σήμερα με κλειστά μάτια... μπορούμε να την περπατήσουμε άνετα. Στη Φιλιπούπολη δεν πήγαμε. Φοβηθήκαμε τον καιρό. Ανεβήκαμε όμως με το τελεφερίκ, (με κλειστά βαγόνια των έξι ατόμων) στο βουνό Βίτοσα, όπου απολαύσαμε το χιόνι, με ένα λαμπερό ήλιο, αλλά με δόντια. Το πρωί της Πρωτοχρονιάς εκκλησιαστήκαμε στον πατριαρχικό ναό του Αγ. Αλεξάντερ Νέφσκι και παρακολούθησαμε τη λειτουργία στην οποία χοροστατούσε προσωπικά ο πατριάρχης της Βουλγαρίας κ. Νεόφυτος, ενώ το βράδυ κάναμε ρεβεγιόν με πλούσια φαγητά, ποτά και μουσική στη μεγάλη αίθουσα του ξενοδοχείου μας. Στο γυρισμό την τελευταία ημέρα της εκδρομής περάσαμε από το πολύβοο χιονοδρομικό κέντρο Μπάνσκο, με πολύ χιόνι, όπου και γευματίσαμε, για να φθάσουμε αργά το βράδυ στη Θεσσαλονίκη. Η όλη οργάνωση της εκδρομής ήταν και πάλι έργο του Γ. Γραμματέα του Συλλόγου κ. Γιάννη Κοτσάνη, στον οποίο και πάλι οφείλουμε συγχαρητήρια και ευχαριστίες. Στην εκδρομή μετείχε και ο πρόεδρος κ. Μιχ. Καρτσιώτης.

Η Γεν. Συνέλευση της 18ης Ιαν. 2015.- Οι αρχαιρεσίες

Πραγματοποιήθηκε, ύστερα από σχετική πρόσκληση, η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μελών του Παγχαλκιδικού Συλλόγου, την Κυριακή 18-1-2015 και ώρα 11.00 στην αίθουσα του Συλλόγου, Μ. Μαυρογένους 23, στη Θεσσαλονίκη, με θέματα Η. Δ. 1) Εκλογή προεδρείου Γεν. Συνελεύσεως, 2) Έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. του έτους 2014, 3) Οικονομικός απολογισμός για το έτος 2014, 4) Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής, 5) Κριτική και προτάσεις, Έγκριση ή μη των πεπραγμένων και 6) Αρχαιρεσίες προς ανάδειξη νέου Δ.Σ. και Ε.Ε. για τη διετία 2015-2016. Στο σημείωμα αυτό θα παραθέσουμε περιληπτικά την πορεία των εργασιών, ενώ για τα κυριότερα χαρακτηριστικά και μηνύματα της Γεν. Συνελεύσεως βλέπε στο κύριο άρθρο στη σελ. 1 και 2 του παρόντος. Ως προεδρείο για τη διεύθυνση των εργασιών της Γεν. Συνέλευσης προτάθηκαν από τον Πρόεδρο του απερχόμενου Δ.Σ. και εξελέγησαν ομόφωνα : 1) Πρόεδρος ο κ. Μιχάλης Κουτσός, κτηνίατρος από το Βάβδο και 2) Γραμματείς οι κ.κ. Παναγιώτης Κακαρίκας από τον Ταξιάρη και Ιωάννης Γαλαρινιώτης από την Καλάνδρα. Τον απολογισμό των πεπραγμένων διάβασε ο πρόεδρος του Δ.Σ. κ. Μιχαήλ Θεμ. Καρτσιώτης και ολόκληρο το κείμενο της ομιλίας είναι αναρτημένο στο site του Παγχαλκιδικού www.ranchalkidikos.gr Ακολούθησε ο οικονομικός απολογισμός του 2014 από τον ταμία κ. Αβραάμ Παπαδόπουλο ο οποίος ανακεφαλαιωτικά έχει ως εξής: ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2013: 51.781,02 ευρώ. ΕΣΟΔΑ 2014 : 23.868,70 ευρώ. ΕΞΟΔΑ 2014: 24.377,54 ευρώ. ΥΠΟΛΟΙΠΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ για τη νέα χρήση 2015: 51.272,18 ευρώ, που προορίζεται για την αγορά νέας αίθουσας. Στη συνέχεια έγινε η ανάγνωση της έκθεσης του εποπτικού συμβουλίου από τον κ. Φώτη Ταλέα σύμφωνα με την οποία τα διαχειριστικά βιβλία και τα παραστατικά στοιχεία των εξόδων τηρούνται

με απόλυτη τάξη και κατά τρόπο υποδειγματικό. Στη συνέχεια δόθηκε ο λόγος στα μέλη για την κριτική των πεπραγμένων και την διατύπωση προτάσεων. Το λόγο πήραν οι κ.κ. Βασίλειος Μαυρουδής, Κώστας Βλαχάκης, Αθανάσιος Καλαφάτης, Ζαφείριος Οικονόμου και Σταύρος Αυγολούπης, οι οποίοι εξήραν το έργο του Δ.Σ. που συντελέστηκε το χρόνο που πέρασε και διατύπωσαν προτάσεις οι οποίες καταχωρήθηκαν στα πρακτικά. Μετά το πέρας των τοποθετήσεων η γεν. συνέλευση ενέκρινε παμψηφεί τα πεπραγμένα διοικητικά και οικονομικά, χωρίς καμιά αρνητική ψήφο. Ακολούθησαν οι αρχαιρεσίες. Στους τοίχους εντός και εκτός της αιθούσης με ευμεγέθη γράμματα ήταν ανηρτημένες καταστάσεις των υποψηφίων. Το προεδρείο της Γ.Σ. που μετατράπηκε αυτόματα, κατά πώς προβλέπει το Καταστατικό, σε εφορευτική επιτροπή, μοίρασε τα ψηφοδέλτια και άρχισε ομαλά η ψηφοφορία η οποία τελείωσε περίπου στις 2.20 μ.μ. και εξήχθησαν τα αποτελέσματα. Με την έξοδο από την αίθουσα σε κάθε εκλογέα δινόταν και ένα αρτίδιο-βασιλοπιτάκι, προσφορά-κέρασμα του Συλλόγου, για το καλό του χρόνου. Η τυχερή του «παρά» πήρε μια σειρά των τόμων τον Παγχαλκιδικό Λόγο.

Η διεύθυνση της Γεν. Συνέλευσης από τον πρόεδρό της υπήρξε άψογη και αξίζουν συγχαρητήρια και έπαινοι και στον ίδιο αλλά και στους γραμματείς του. Οι εκλεγέντες στο Δ.Σ. συνήλθαν μετά διήμερο και συγκροτήθηκαν σε σώμα η σύνθεση του οποίου αναγράφεται στη σελίδα 2 του παρόντος.

Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα των αρχαιρεσιών κοινοποιήθηκαν με Δελτίο Τύπου προς τα Μ.Μ.Ε και στον τύπο και είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα μας www.panchalkidikos.gr

Ο αποκριάτικος χορός του Συλλόγου, 15-2-2015

Πραγματοποιήθηκε και εφέτος ο ετήσιος αποκριάτικος χορός του Συλλόγου μας την Κυριακή 15 Φεβρουαρίου το μεσημέρι στο κοσμικό κέντρο PRIVEE. Πολύς ο κόσμος που προσήλθε και πολύ καλή η διασκέδαση που ακολούθησε και κράτησε αμείωτο το κέφι μέχρι τις απογευματινές ώρες. Εξαιρετική η ορχήστρα όπως εξαιρετική υπήρξε και η οργάνωση, την οποία επιμελήθηκε και πάλι μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια, ο Γεν. Γραμματέας του Συλλόγου κ. Γιάννης Κοτσάνης συνεπικουρούμενος και από άλλα μέλη του Δ.Σ.. Πιστός στο καθήκον στην είσοδο και ο επί εικοσαετία άψογος ταμίας κ. Αβραάμ Παπαδόπουλος, ο οποίος υποδεχόταν τους προσερχόμενους, με τη βοήθεια του προέδρου της Ε.Ε. κ. Φώτη Ταλέα, για να τους οδηγήσουν στη συνέχεια οι Κυρίες του Δ.Σ. Μάχη Κωστοπούλου και Άννα Τσότσου-Κυργιαφίνη στις αριθμημένες θέσεις τους, ενώ τα μέλη του Δ.Σ. κ.κ. Θ. Τσαμούρης, Αστ. Λυρτζής και η κυρία Νατάσα Δάφφα υποδέχονταν στην κυρίως αίθουσα και διευκόλυναν με ευγένεια όλους τους προσερχόμενους. Υπεύθυνος για τη λαχειαγορά ήταν ο αντιπρόεδρος κ. Πάνος Βερροιώτης που την ολοκλήρωσε με επιτυχία. Από τα δώρα δύο (η τηλεόραση και το tablet) ήταν προσφορά του Συλλόγου και τα υπόλοιπα ήταν προσφορές μελών και φίλων: 1) Το πρακτορείο ταξιδίων ΑΘΩΣ με το οποίο τα τελευταία χρόνια συνεργαζόμαστε, πρόσφερε μια 4ήμερη εκδρομή για δύο άτομα στην Κων/πολη, 2) Τα έπιπλα Καρράς-Γκου-

νέλας έναν πίνακα ζωγραφικής, 3) Ο κ. Αστέριος Σουάνης αντιπρόσωπός μας στη Γαλάτιστα ένα σετ υαλικών κουζίνας και 4) Η Δωραγορά Κατραντσιώτη μια καφετιέρα. Όλους τους ευχαριστούμε και πάλι. Ο Πρόεδρος τον Συλλόγου κ. Μιχαήλ Καρτσιώτης στην προσφώνηση του παρουσίασε το νέο Δ.Σ., όπως αυτό συγκροτήθηκε μετά τις αρχαιρεσίες της 18ης Ιανουαρίου 2015, ευχαρίστησε όλους που προσήλθαν στην εκδήλωση, ανέλυσε με λίγα λόγια την σπουδαιότητα των εκδηλώσεων και κάλεσε όλους να στηρίξουν την προσπάθεια του Συλλόγου που δεν είναι άλλη από την ανάδειξη της Χαλκιδικής και την προσφορά στους Χαλκιδικιώτες και τους φίλους μας. Όλα τελικά κύλησαν με επιτυχία. Όλοι έφυγαν με το πρώτο σκοτάδι της νύχτας ευχαριστημένοι με την ευχή «και του χρόνου» ενώ η γραφίδα της ιστορίας καταχωρούσε στη σελίδα του Παγχαλκιδικού μια ακόμα πολύ-πολύ πετυχημένη εκδήλωση. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν: ο Βουλευτής και **ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ κ. Γεώργιος Βαγιωνάς**, η κ. Μαρία Λαθούρη-Πάργα, αναπλ. αντιδήμαρχος Συκιάς, ως εκπρόσωπος του Δημάρχου Σιθωνίας κ. Ι. Τζίτζιου, ο διοικητής της Ν.Δ.Β.Ε. πλοίαρχος κ. Χρήστος Παυλούδης, ο πρόεδρος της τοπικής Κοινότητας Πετροκεράσων κ. Αθαν. Καλαφάτης, οι αντιπρόσωποί μας στα Παραρτήματα: Γαλάτιστα κ. Αστέριος Σουάνης, και Ιερισσού ο κ. Φώτης Ταλέας, οι πρόεδροι των πολιτιστικών Συλλόγων: Βάβδου η κ. Δροσινάκη με τον κ. Μπιτλή, Βραστών η κ. Μαρία Γκρίλη, Πετροκεράσων ο κ. Εμμ. Καλαφάτης (αντιπρόεδρος) με μέλη του Δ.Σ., Ορεστιάδων Θεσσαλονίκης ο κ. Θέμης Χατζηαντωνίου και Αδριανουπολιτών ο κ. Ευάγγελος Τίνδης (αντιπρόεδρος) μετά της συνοδείας των, ο πρόεδρος του Συλλόγου Αποφίτων του Γυμνασίου Αρναίας ιατρός κ. Βασίλειος Μαυρουδής, ο τ. πρόεδρος των Κασσανδρινών Θεσσαλονίκης, υποστράτηγος ε.α. κ. Αντώνιος Καραγιώργος, ο τ. πρόεδρος της Εγνατία Α.Ε. κ. Πάρης Σαββαΐδης η πρόεδρος του Δ.Σ. της Φιλοπτώχου Αδελφότητος Κυριών Θεσσαλονίκης κ.ά. Σημειώνεται ότι ο αντιπεριφερειάρχης κ. Ι. Γιώργος με επιστολή του μας ευχαρίστησε για την πρόσκληση αλλά δεν μπόρεσε να παραστεί λόγω απουσίας του στο εξωτερικό.

Ομαδική παρακολούθηση παράστασης 16-2-2015

Ομάδα από 60 άτομα, μέλη και φίλοι μας, δήλωσαν έγκαιρα, πήραν εισιτήρια με μειωμένη τιμή και παρακολούθησαν στο μέγαρο μουσικής την παράσταση «Μίκης Θεοδωράκης. Ποιος τη ζωή μου». Την όλη οργάνωση είχε η έφορος χορού, θεάτρου και μουσικής του Δ.Σ. κ. **Νατάσα Δάφφα**, στην οποία στο εξής να απευθύνεστε για τις ομαδικές παρακολουθήσεις, όταν ακούτε ότι κάποιος σημαντικός θίασος βρίσκεται στην πόλη μας και προσφέρει κάτι ποιοτικό, τηλ. 6977407320, με την ίδια διαδικασία που ακολουθούσατε και πέρυσι με την απελθούσα έφορο κ. Ζηνοβία Πάχτα.

Η ομάδα φιλαναγνώσας τον τμήματος γυναικών του Συλλόγου

Αθόρυβα αλλά ουσιαστικά λειτουργεί η ομάδα φιλαναγνώσας του τμήματος γυναικών του Συλλόγου. Συνέρχεται την πρώτη Πέμπτη κάθε μήνα (17.00' - 18.30') στην αίθυσά μας και αναλύει, σχολιάζει, κουβεντιάζει για ένα βιβλίο λο-

γοτεχνικό δόκιμο συγγραφέα, Έλληνα ή ξένου, το οποίο τα μέλη της ομάδας έχουν διαβάσει τον μήνα που προηγήθηκε, ύστερα από σύσταση της συντονίστριας της ομάδας εξαιρετής φιλόλογου κυρίας **Γεωργίας Πούλου**. Έτσι τους δύο πρώτους μήνες του 2015 ασχολήθηκαν: Τον Ιανουάριο με το βιβλίο **ΗΤΑΝ ΟΛΟΙ ΤΟΥΣ ΤΟΣΟ ΚΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ** του Γάλλου συγγραφέα και νομπελίστα Πατρίκ Μοντιάνο, και τον Φεβρουάριο με το βιβλίο **Η ΜΕΓΑΛΗ ΧΙΜΑΙΡΑ** του δικού μας Μιχ. Καραγάτση. Ευχαριστίες και συγχαρητήρια ανήκουν στην συντονίστρια κ. Γεωργία Πούλου αλλά και στις κυρίες που μετέχουν στην ομάδα.

Κοπή πίτας των τμημάτων φιλαναγνωσίας και χειροτεχνίας «Ντεκουπάζ»

Την Πέμπτη 26 Ιανουαρίου τα δύο αυτά τμήματα έκοψαν καθένα τη δική του πίτα για το καλό της νέας χρονιάς

Μια εξαιρετική λογοτεχνική βραδιά με καθηγητές Γυμνασίων και Λυκείων της Χαλκιδικής.

Η ταυτότητα και το περιεχόμενο της βραδιάς περιέχεται στο ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ που μας έστειλαν οι διοργανωτές και που το δημοσιεύουμε με μεγάλη ευχαρίστηση, μαζί με τη δήλωση ότι είμαστε στη διάθεση των κ.κ. καθηγητών για κάθε είδους πολιτιστική, πνευματική κλπ. συνεργασία.

«Στην αίθουσα του Παγχαλκιδικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης «ο Αριστοτέλης» πραγματοποιήθηκε, το Σάββατο 7 Φεβρουαρίου 2015, η λογοτεχνική βραδιά που διοργάνωσαν ο Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων Χαλκιδικής κ. Μιχάλης Γεωργιάδης και ο Υπεύθυνος Σχολικών Δραστηριοτήτων ΔΕ Χαλκιδικής κ. Αριστείδης Κωνσταντινίδης. Στην εκδήλωση, εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε σχολικές μονάδες της Χαλκιδικής παρουσίασαν το συγγραφικό-λογοτεχνικό έργο τους στους προσκεκλημένους συναδέλφους τους και τα μέλη του Παγχαλκιδικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, συζήτησαν μαζί τους τα θέματα που τους τέθηκαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους υποβλήθηκαν.

Οι εκπαιδευτικοί που παρουσίασαν το έργο τους και είχαν την ευκαιρία να προβάλουν τη λογοτεχνική τους παραγωγή ήταν οι: Βλάχου Χρυσάνθη, Φιλολόγος (Γενικό Λύκειο Ν. Μουδανιών) Βογιατζής Ιωάννης, Θεολόγος (Γυμνάσιο – ΛΤ Σημάντρων) Ντικμπασάνης Χρήστος, Θεολόγος (Γενικό Λύκειο Κασσάνδρας)

Σερέφας Αθανάσιος, Φιλολόγος (Γυμνάσιο Γαλάτιστας).

Διαπιστώθηκε ότι οι εκπαιδευτικοί εκτός από το να διδάσκουν λογοτεχνία μπορούν με αξιώσεις να συνθέσουν πεζογραφήματα, ποιήματα, θεατρικά έργα, μεταφράσεις λογοτεχνικών έργων. Μπορούν όμως να λειτουργήσουν και ως αναγνώστες – ακροατές που είναι σε θέση να απολαμβάνουν τη λογοτεχνία και να την κατανοούν.

Εξάλλου, η διοργάνωση της λογοτεχνικής βραδιάς συμφωνήθηκε ότι μπορεί να αποτελέσει την απαρχή της συνεργασίας εκπαιδευτικών φορέων με τον Παγχαλκιδικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης και σε άλλα πεδία. Ως πρώτο δείγμα για τη συνέχιση αυτής της συνεργασίας, ο πρόεδρος του Παγχαλκιδικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης κ. Μιχάλης Καρτσιώτης προσέφερε σε όσους εκπαιδευτικούς παρακολούθησαν την εκδήλωση έντυπο υλικό, χρήσιμο για την Τοπική Ιστορία, την ιστορία της Χαλκιδικής.»

Ημερήσια εκδρομή Σιάτιστα και Καστοριά, Σάββατο 21-2-2015

Ημερήσια εκδρομή με ένα λεωφορείο πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 21 Φεβρουαρίου στη Σιάτιστα και την Καστοριά. Την οργάνωση και την ευθύνη είχε ο κ. Θεόδωρος Τσαμούρης, μέλος του Δ.Σ., ο οποίος σε σημειώματά του αμέσως μετά την επιστροφή κατέθεσε για τον Π. Λ. το παρακάτω σημείωμα: «Και στις δυο αρχοντοπόλεις, Σιάτιστα και Καστοριά, επισκεφθήκαμε τα Λαογραφικά τους Μουσεία, που στεγάζονται σε αντιπροσωπευτικά αρχοντικά που αφθονούν στην περιοχή και οι εκδρομείς σχημάτισαν ολοκληρωμένη εικόνα της μακεδονικής αρχιτεκτονικής και του τρόπου ζωής των κατοίκων στη μακραίωνη ιστορία τους. Στη Σιάτιστα επισκεφθήκαμε το Μοναστήρι της Παναγίας και στην Καστοριά το μοναστήρι της Παναγίας της Μαυριώτισσας, που πρόσφεραν μεγάλο κοινωνικό και εκπαιδευτικό έργο για αιώνες και μάλιστα σε δύσκολους καιρούς. Μετά τις ξεναγήσεις ακολούθησε γεύμα και εξαίρετη διασκέδαση. Στην εκτέλεση γενικά του προγράμματος βοήθησε πολύ και ο καιρός που ήταν σχεδόν αυγουσιاتیκος».

Στην εκδρομή συμμετείχε ο αντιπρόεδρος του Συλλόγου κ. Πάνος Βερροιώτης και η κ. Άννα Τσότσου-Κυργιαφίνη μέλος του Δ.Σ. Στον κ. Θ. Τσαμούρη αξίζουν συγχαρητήρια για την οργάνωση και εκτέλεση της εκδρομής.

* * *

συνέχεια από τη σελίδα 21

Θεμελιώδης όμως προϋπόθεση είναι το πλήθος της Μεσαίας τάξης να είναι ισχυρότερο των άλλων δύο ή τουλάχιστον της μιας, ώστε πάντοτε να κατέχει την πλειοψηφία. Διότι αν ποτέ χωρίς τη μεσαία τάξη, εάν μεν αυξηθεί το πλήθος των απόρων, επικρατεί η κακοπραξία και γρήγορα επέρχεται η καταστροφή, εάν δε αυξηθεί η δύναμη των ευπόρων, τότε η Δημοκρατία μετατρέπεται σε ολιγαρχία και επικρατεί πλέον το ίδιο συμφέρον και όχι το κοινόν με βασική αρχή το δίκαιον του ισχυρού που αποτελεί και την μεγαλύτερη αδικία.

Με λίγα λόγια η Μεσαία τάξη λειτουργεί ως διαι-

τητής ανάμεσα στις δύο άλλες, που τελούν υπό μόνιμο δυσπιστία, διότι παντού ο αξιοπιστότερος είναι ο διαιτητής και ο διαιτητής είναι ο μέσος.

Εάν επομένως, ως λαός, επιθυμούμε ασφαλές και μόνιμο Πολίτευμα και να πάψει το μόνιμο πρόβλημα της χώρας μας να είναι πολιτικό, θα πρέπει άρχοντες και αρχόμενοι να μεριμνήσουμε για την ενίσχυση της Μεσαίας τάξης και στην προσεχή αν όχι άμεση αναθεώρηση του Συντάγματος να καθιερωθεί το Δημοκρατικό είδος με Πρόεδρο Δημοκρατίας, Γερουσία και Κοινοβούλιο απευθείας εκλεγμένοι από το εκλογικό σώμα και μέχρις εξαντλήσεως της προκαθορισμένης θητείας των.

Η δράση των άλλων Χαλκιδικιώτικων Συλλόγων

(Στη σελίδα αυτή δημοσιεύονται δράσεις και εκδηλώσεις των Συλλόγων με βάση γραπτά σημειώματα που στέλνουν οι Σύλλογοι. Τα σημειώματα για να δημοσιεύονται πρέπει: 1) Να είναι σύντομα, 2) Να στέλνονται μέχρι την ημέρα που ορίζεται ως τελευταία ημέρα αποστολής συνεργασιών, 3) Να στέλνονται μόνο ηλεκτρονικά στο e-mail: mkartsioti@gmail.com και 4) Καλό είναι να συνοδεύονται, πάλι ηλεκτρονικά, από μια φωτογραφία κάποιας εκδήλωσης με λεζάντα.)

Της Ένωσης Βαβδινών Θεσσαλονίκης

- Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος της Ε.Β.Θ., στις 7 Μαρτίου, σε φιλανθρωπική εκδήλωση (Οικογένεια και Παιδί) στην αίθουσα τελετών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου.
- Ετήσια Γενική Συνέλευση- Κυριακή 22 Μαρτίου 2015 στις 11:00 στο εντευκτήριο. Σε περίπτωση μη απαρτίας η οριστική Γ.Σ. θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 29 Μαρτίου 2015, την ίδια ώρα και στον ίδιο χώρο.
- Διοργάνωση της γιορτής της Πεντηκοστής στον Βάβδο με τη συμμετοχή των χορευτικών τμημάτων της Ένωσης.
- Διοργάνωση σε συνεργασία με τον σύλλογο Βίγλα του Βάβδου του 2ου αγώνα τρεξίματος στο βουνό 21330μ. για αθλητές, και αγώνα 5000μ. για όλο τον κόσμο στις 14 Ιουλίου.
- Διοργάνωση εκδήλωσης από το χορευτικό τμήμα της Ε.Β.Θ. στις 4 Ιουλίου, Τα 2α Βαβδινά Χοροπατήματα.

Του Συλλόγου Βρασταμινών Θεσσαλονίκης

Έκθεση πεπραγμένων του έτους 2014

1. Κοπή Βασιλόπιτας στα Βράσταμα στις 06/2/2014 στο καφέ μεζεδοπωλείο "Έτσι και Αλλιώς" στην πλατεία του σχολείου. Σε συνδιοργάνωση ο Σύλλογός μας με το σύλλογο πολυτέκνων Χαλκιδικής, γιόρτασε τη γιορτή της μητέρας. Εκεί βραβεύτηκαν οι αριστοίχοι μαθητές γυμνασίου λυκείου και οι εισαχθέντες στα ΑΕΙ, ΤΕΙ των μελών του συλλόγου μας, Θεοδώρου Βασιλική, Τσιολάκη Άννα, Τσενεκλίδης Γεώργιος, Παντάλη Μαρία. Συμβολικά δόθηκαν χρήματα και βιβλία στα παιδιά και η πρόεδρος του συλλόγου πολυτέκνων (Κυριακού Ιφιγένεια) από μία εικόνα. Ακολούθησε γλέντι με ζωντανή μουσική. Τυχερός της χρονιάς το νέο μέλος του Συλλόγου Ολυμπία Καραβασίλη.
2. Το αποκριάτικο Βρασταμινό γλέντι και η κοπή της βασιλόπιτας έγινε στην ταβέρνα "1901" στα Λαδάδικα την Κυριακή 23/2/2014. τυχερός της χρονιάς ήταν ο αντιπρόεδρος του συλλόγου Πραβητιανός Στέλιος.
3. Στις 28/3/2014 πραγματοποιήθηκε εκδρομή στον Ταξιάρχη Χαλκιδικής Δ' χαιρετισμοί και προσκύνημα στον Ιερό Ναό του Αγίου Αρχαγγέλου.
4. Ομιλία με θέμα σημασία της εθελοντικής αιμοδοσίας στις 29/6/2014.
5. Αιμοδοσία στις 30/6/2014 στη πλατεία του χωριού από κινητή μονάδα του Νοσοκομείου Πολύγυρου και τον καθηγητή ιατρικής χειρουργικής, Ιατρό Γιακοστίδη Δημήτριο όπου του οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ
6. Τσούγκρισμα αυγού και αγιασμό του γραφείου του συλλόγου στις 7/5/2014.
7. Με πρωτοβουλία του Συλλόγου μας πραγματοποιήθηκε ενώπιον πυκνού ακροατηρίου την Κυριακή 24 Αυγούστου στην αίθουσα της εκκλησίας των Βραστάμων η παρουσί-

αση ενός ακόμη βιβλίου της κ. Ασημίνας Παραδεισιά με τίτλο "Ο τόπος που αγάπησα". Την παρουσίαση έκαναν ο φιλόλογος κ. Αθανάσιος Χριστιανός, η φιλόλογος κ. Μαρία Παντάλη και ο επιμελητής της έκδοσης κ. Δημήτριος Μουτζούρης. Την εκδήλωση που τελούσε υπό την αιγίδα του Δήμου Πολυγύρου, επιμελήθηκε μουσικά με επιτυχία ο κ. Αντώνης Κωνσταντινίδης. Παρέστη και εκπροσώπησε τον Παγχαλκιδικό σύλλογο ο ταμίας του κ. Αβράαμ Παπαδόπουλος.

8. Με τη φροντίδα και συμμετοχή του Συλλόγου Βρασταμινών Θεσσαλονίκης τελέσθηκε και φέτος στις 7 & 8 Σεπτεμβρίου το ετήσιο πανηγύρι της Παναγούδας στο Κελλί Βραστών, με εσπερινό και Θεία λειτουργία την επομένη, με κουρμπάνι, όργανα και χορούς. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος πολλοί ήταν αυτοί που προσήλθαν στην πανήγυρη, είτε ως επισκέπτες, είτε ως προσκυνητές. Το μικρό χωριό γνώρισε αυτές τις ημέρες με ιδιαίτερη ζωή και κίνηση. Δράσεις του 2015:

1. Κοπή βασιλόπιτας στα Βράσταμα.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 8 Φεβρουαρίου και ώρα 13:00, στο χωριό βραβεύτηκαν οι αριστοίχοι μαθητές γυμνασίου – λυκείου και εισαχθέντες στα ΑΕΙ – ΤΕΙ των μελών του Συλλόγου μας.

2. Η ετήσια γενική συνέλευση και οι εκλογές έγιναν στην αίθουσα του κινηματογράφου "Μακεδονικόν" την Κυριακή 15 Φεβρουαρίου και ώρα 11:30π.μ. Η συμμετοχή των μελών ήταν ικανοποιητική. Κατά τη διάρκεια των εκλογών κόψαμε και την καθιερωμένη βασιλόπιτα.

Νέες δράσεις

- Ημερήσια εκδρομή για προσκύνημα των Δ' Χαιρετισμών Παρασκευή 20 Μαρτίου. Για συμμετοχή και περισσότερες πληροφορίες στα τηλ. 6945507687 Μαρία Βασιλειάδου και 6956334407 Άννα Κολουμδρούρη.
- Αγιασμός και τσούγκρισμα του αυγού την Τετάρτη 22 Απριλίου και ώρα 18:00 στο Σύλλογο στη Θεσσαλονίκη.
- Αιμοδοσία στο χωριό στα μέσα Μαΐου.
- Μέσα στο Νοέμβριο επιμνημόσυνη δέηση για τα αποθανόντα μέλη του Συλλόγου μας στο χωριό μας. Για την ακριβή ημερομηνία θα σας ενημερώσουμε εγκαίρως για να παραβρεθούμε όλοι.

Του Συλλόγου Γαλατιστέων Θεσσαλονίκης

Στις 21 με 23 Νοεμβρίου ο Σύλλογος Γαλατιστέων διοργάνωσε τα «Τρίτα ΓΓΝΑΤΕΙΑ 2014». Οι καθιερωμένες Εκδηλώσεις προς τιμή του Επισκόπου Αρδαμερίου Γαλατιστής Ιγνατίου έλαβαν χώρα στο Πνευματικό Κέντρο Αγίου Αγαπίου στην Γαλάτιστα υπό την αιγίδα της ιεράς Μητρόπολης Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου. Την πρώτη ημέρα των εκδηλώσεων, μετά τους χαιρετισμούς των επισήμων, τον χαιρετισμό του προέδρου του

Συλλόγου κ. Οικονόμου Ζαφείρη και την ανάγνωση από μέρους του της προκήρυξης που είχε απευθύνει ο Ιγνάτιος προκειμένου να ξεσηκώσει τους σκλαβωμένους Έλληνες, ακολούθησε Διάλεξη του καθηγητή αστρονομίας του Α.Π.Θ. κ. Σταύρου Αυγολούπη με θέμα: «Η θέση μας μέσα στο σύμπαν και το ρολόι του ουρανού». Ακολούθησαν τραγούδια από τη Μικτή Χορωδία Γαλάτιστας. Την επόμενη ημέρα δόθηκαν δυο διαλέξεις. Από τον Αντιπρόεδρο του Συλλόγου Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ καθηγητή. κ. Μιλτιάδη Κωνσταντίνου με θέμα: «Θεολογία και σύγχρονη Φυσική Επιστήμη» και από τον πρώην αντιπρόεδρο και μέλος της εκλεγτικής Επιτροπής κοινωνιολόγο κ. Παναγιώτη Μωραΐτη με θέμα: «Οι σύγχρονες κοινωνιολογικές όψεις και προβληματισμοί για την ελληνική πραγματικότητα». Ακολούθησαν τραγούδια από τη Χορωδία του Δημιουργικού Συλλόγου Γυναικών Νεάπολης-Συκεών «Εστία». Την Κυριακή 23 Νοεμβρίου δόθηκαν διαλέξεις από τον παν/το πατέρα Χρυσόστομο Μαϊδώνη με θέμα: «Οι αρχιερείς της Επισκοπής Αρδαμερίου» και τον επίτιμο δικηγόρο παρά Αρείω Πάγω και συγγραφέα κύριο Νίκο Πασχαλίδη (απόγονο της οικογένειας Νταφώτη) με θέμα: «Ο μακεδονομάχος Καπετάν Γιάννης Νταφώτης στη Χαλκιδική» Οι Εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν με τραγούδια από Χορωδία Νέων Γαλάτιστας και απονομή διπλωμάτων και βιβλίων από τα «Χρονικά της Χαλκιδικής» με μελέτες για τη Γαλάτιστα από την Ιστορική Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής (Ι.Λ.Ε.Χ.) στις συμμετέχουσες χορωδίες. Ακολούθησε δεξίωση με πλούσιο μπουφέ προσφορά του Συλλόγου. Κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων διανεμήθηκε δωρεάν το 23ο φύλλο της εφημερίδας «Γαλάτιστα» που εκδίδει ο Σύλλογος Γαλατιστών.

Το Σάββατο 20 Δεκεμβρίου στην ιδιόκτητη εστία του Συλλόγου Γαλατιστών έλαβε χώρα η Χριστουγεννιάτικη Γιορτή του Συλλόγου. Η γιορτή συνοδεύτηκε με μουσική, τραγούδια, κάλαντα και πλούσιο μπουφέ, προσφορά του Συλλόγου και των μελών του.

Την Κυριακή 1 Φεβρουαρίου, επίσης στην Εστία του Συλλόγου, πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου και η Κοπή Βασιλόπιτας για το 2015. Τα Θέματα της Συνέλευσης ήταν: Έκθεση πεπραγμένων, απολογισμός έργου, οικονομικός απολογισμός, προγραμματισμός δράσεων και προτάσεις. Ακολούθησε γιορτή με μπουφέ προσφορά του Συλλόγου.

Για το επόμενο δίμηνο ο Σύλλογος Γαλατιστών προγραμμάτισε την έκδοση του νέου 24ου φύλλου της εφημερίδας «Γαλάτιστα», την διοργάνωση του Ετήσιου Χορού του Συλλόγου και την πραγματοποίηση των «Τρίτων Κατουνείων 2015», εκδηλώσεων αφιερωμένων στον μεγάλο Εθνικό Ευεργέτη από τη Γαλάτιστα Δημήτριο Κατούνη.

Του Συλλόγου Ιερισιωτών Θεσσαλονίκης

Ο Σύλλογος Ιερισιωτών Θεσσαλονίκης, παρά τους δύσκολους καιρούς, πραγματοποιήσε τις εξής δραστηριότητες, κατά το τελευταίο διάστημα.

- Στις 10-11-2014 στην προσπάθεια ενίσχυσης του έργου, του Ελληνικού Παιδικού Χωριού, στο Φίλλυρο συμμετείχε με μια ομάδα 40 ατόμων, μελών και φίλων του στην εκδήλωση (απογευματινό τσάι) την οποία διοργάνωσε με επι-

τυχία το Δ.Σ. του παιδικού χωριού, στο ξενοδοχείο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΠΑΛΛΑΣ».

- Ακολούθησε στις 7-12-2014 η συμμετοχή του, με μια ομάδα 30 ατόμων, στην καθιερωμένη Χριστουγεννιάτικη γιορτή του Παιδικού Χωριού στο Φίλλυρο και ως συνήθως προσφέρθηκαν από τον Σύλλογο, πλούσια δώρα σε τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης.

- Στις 8-1-2015 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία, η καθιερωμένη κοπή της βασιλόπιτας, στο ξενοδοχείο «ΚΑΨΗΣ» στην αίθουσα «ΘΕΟΔΩΡΑ».

- Ακολούθησε στον ίδιο χώρο, ο Αποκριάτικος χορός, ο οποίος επίσης στέφθηκε από μεγάλη επιτυχία και σ' αυτό συνετέλεσαν η ικανοποιητική συμμετοχή των μελών και φίλων, η εξαιρετική ζωντανή μουσική, η πλούσια λαχειοφόρος αγορά και κυρίως, το παραδοσιακό χρώμα και το μεγάλο κέφι, που ως γνωστό, διακρίνει τους Ιερισιώτες.

- Στις 23-2-2015 προγραμματίζεται μετάβαση στο Συλλόγου στην Ιερισό, για την συμμετοχή του στον εορτασμό της ΚΑΘΑΡΑΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ, τον οποίο διοργανώνουν από κοινού όλοι οι πολιτιστικοί φορείς της γενέτειρας.

- Επίσης προγραμματίζεται για την 15η Μαρτίου ημερήσια εκδρομή, της οποίας ο προορισμός θα ανακοινωθεί εγκαίρως, και για την 22α Μαρτίου Αιμοδοσία για την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος του Συλλόγου.

Του Συλλόγου Πετροκερασιωτών «Ομβριανός»

Μετά την πολύ επιτυχημένη εορτή του κάστανου τον περασμένο Νοέμβριο, η οποία συγκέντρωσε όπως κάθε χρόνο πάρα πολύ κόσμο, ο «Ομβριανός» οργάνωσε και τις εκδηλώσεις της Καθαρής Δευτέρας και πρόσφερε στην πλατεία του χωριού φασολάδα, την οποία προετοίμασαν με μεράκι το Δ.Σ. και οι φίλοι του Συλλόγου, λαγάνες, ελιές, ταραμά και άφθονο κρασί. Πολλά και πρωτότυπα ήταν και τα καρναβάλια που γέμισαν την πλατεία, χόρεψαν με την ψυχή τους και χαρίζοντας πολύ χαρά στο χωριό.

Για την προσεχή περίοδο έχουν προγραμματιστεί:

• 7 ΜΑΡΤΙΟΥ θα γίνει το δεύτερο πάρτυ νεολαίας σε club της πόλης.

• 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ συμμετοχή στην υποδοχή του Τιμίου Σταυρού στα Πετροκέρασα.

• 19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ο μεγάλος ανοιξιάτικος χορός του Συλλόγου στη Θεσσαλονίκη.

• 21 ΙΟΥΝΙΟΥ θα γίνει η γιορτή κερασιού στην πλατεία του χωριού.

• 1-2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ στα πλαίσια των Ομβριανίων θα γίνει το 4ο Φεστιβάλ Παιχνιδιού.

• 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ θα γίνει το 1ο RIVER PARTY Πετροκεράσων.

Όλος ο Αύγουστος θα είναι γεμάτος εκδηλώσεις στα πλαίσια των Ομβριανίων.

Φυσικά λειτουργούν κανονικά τα χορευτικά τμήματα, το τμήμα γυναικών και η νεοσύστατη ομάδα ποδοσφαίρου, η οποία συμμετέχει αυτή τη στιγμή σε τουρνουά ποδοσφαίρου.

Του Συλλόγου Πολυγυρινών Θεσ/νίκης «Ο Τσουκαλάς» (Κείμενο της Προέδρου του Δ.Σ. κ. Μαρίας Μπουλάκη-Λυπηρίδη)

Σε σας, κ. Πρόεδρε και στο Δ.Σ. του Παγ/κου Συλλόγου, εκ-

φράζουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ. Γιατί εσείς σκεφτήκατε να διοργανώσετε τη Χριστουγεννιάτικη γιορτή, δώσατε όμως την ευκαιρία στο Δ.Σ. του δικού μας Συλλόγου να την ανθολογήσει και να την παρουσιάσει.

Αν δεν γινόταν η διοργάνωση με τις δικές σας φροντίδες, πώς θα μπορούσαμε εμείς να σταθούμε μπροστά σε τόσο κόσμο με την αίσθηση ότι κάτι τους προσφέρουμε κι εμείς, κάτι λίγες στιγμές χαράς, μια ανακούφιση στις ψυχές που είναι εξουθενωμένες από τις αλλεπάλληλες σκληρές δοκιμασίες της ζωής. «Προς... γη Βηθλεέμ» Η διαδρομή της γιορτής μας.

Η γέννηση του Χρηστού μέσα από την τέχνη. (Μ. Τσαμουρτζή) «Δεύτε ιδώμεν πιστοί που εγεννήθη ο Χρηστός»

Μας προτρέπει κάθε φορά στον Όρθρο η Εκκλησία μας.

Πώς απεικόνισαν τον τόπο αυτό οι Αγιολόγοι μας;

Μια προβολή εικόνων μας έδειξε το δρόμο που διαχέει το πνευματικό μεγαλείο της εορτής, μέσα από το απaráμιλλο αισθητικό κάλλος της βυζαντινής τέχνης που καταφέρνει να αποτυπώνει το βαθύτερο νόημα της γέννησης. Αλλά και από τους ζωγράφους της Αναγέννησης, με την απaráμιλλη τέχνη τους ιστορήθηκαν οι χοροί των αγγέλων σε στάσεις και κινήσεις που αποδίδουν τον βαθύ σεβασμό τους και την δοξολογία τους, μπροστά στο μέγα μυστήριο της Θείας ενανθρώπισης. (Π. Βερροιώτης)

Ακολούθησε ένα σύντομο πέραςμα μέσα από τις σελίδες των κειμένων που γράφτηκαν από τους προφήτες, τους πατέρες της εκκλησίας, (Α. Κελιαφάνος) τους συγγραφείς και τους ποιητές. (Μ. Μπουλάκη)

Η Μαρία, η Ελευθερία και ο Κώστας «Ανυμνούν» τη γέννηση με ύμνους ουράνιους.

Ο κ. Πρόεδρος «ψάλλει δοξολογεί» τη γέννηση από την Παρθένο Μαρία.

Η συγκατάβαση του Θεού στο ύψιστο μυστήριο της θείας γέννησης είναι απροσπλάστη από την έρευνα του νου.

Με μια ωραία προβολή εικόνας και λόγου, (Κ. Τσολοδήμος) μαθαίνουμε τι ήταν τα Θεία δώρα των Μάγων. Ποια διαδρομή ακολούθησαν; ώσπου να τοποθετηθούν «εδώ πολύ κοντά μας, στο Άγιον Όρος», όπου φυλάσσονται και μας προφυλάσσουν, όταν τα προσκυνούμε, από το δάκρυ της ζωής, από την αγωνία, την αρρώστια. Η χάρη τους συνοδεύει τα προσωπικά μονοπάτια του κάθε ανθρώπου.

Η ιστορία των έργων του Θεού ήταν η ιστορία του αστεριού της Βηθλεέμ, όπως αναπτύχθηκε από τον εξαίρετο επιστήμονά της Αστρονομίας κ. Αυγολούπη.

«Ζή Κύριος» Στο γαλάζιο τ' ουρανού, στον ύμνο της πλάσης, στα μάτια του παιδιού.... Ψέλλισα μέσα μου.

Τα κάλαντα, εμπνευσμένα από το λαό, ήταν η χαρά των παιδιών. Εξιστορούσαν τη γέννηση, έδιναν ευχές. Για αντάλλαγμα περίμεναν «καλούδια και μεταλίκια» κι όταν δεν τα έπαιρναν έδιναν στους.... αφέντες και τις κυράδες ειδών – ειδών αυτοσχέδιες.... κατάρες. (Γ. Τσίκουλας)

Όλα αυτά πέρασαν απ' τ' αυτιά μας, σαν κύμα δροσιάς, σαν ριπή ανακούφισης.

Έτσι, αφού ευφράνθηκαν οι ψυχές μας, από τα θεία λόγια, αναπαυμένες, ανάλαφρες, παρηγορημένες, μ' ένα αδιόρατο αίσθημα χαράς γιατί στη γιορτή αυτή μας δόθηκε η ευκαιρία

να δείξουμε και τα φιλανθρωπικά μας αισθήματα, αφήσαμε και το σώμα μας να εκδηλωθεί με τραγούδια, χορό, φαγητό και κρασάκι, για πολλές ώρες.

Στον καινούργιο χρόνο, ας γίνουμε άξιοι να γεννηθεί μέσα μας το αληθινό φώς του Χριστού. Να ζεσταθούν από τις ακτίνες του οι ψυχές μας, να φωτιστεί το βαθύ σημερινό σκοτάδι του κόσμου.

ΥΓ. Την τελευταία στιγμή πριν κλείσει το περιοδικό λάβαμε επιστολή από την Πρόεδρο ερίτιμη Κυρία Μπουλάκη, η οποία εκφράζει τα αισθήματα του διοικητικού συμβουλίου της, η οποία συγχαίρει θερμά το νεοεκλεγέν Δ.Σ. του Παγχαλκιδικού με ευχές για συνέχιση με την ίδια ζέση τις δράσεις του.

Το Συλλόγου των απανταχού Ταξιαρχιωτών

• Με μεγάλη προσέλευση μελών πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 11-1-2015 στην αίθουσα του Παγχαλκιδικού Συλλόγου η γενική συνέλευση του συλλόγου μας, η κοπή της πίτας, οι εκλογές και φυσικά η εκδήλωση μας έκλεισε με το καθιερωμένο γλέντι. Η σύσταση του νέου Συμβουλίου του Συλλόγου μας για την περίοδο 2015 – 2016 είναι:

Πρόεδρος: ΛΥΡΤΖΗΣ ΣΤΕΡΙΟΣ, Αντιπρόεδρος: ΖΙΟΥΠΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, Γραμματέας: ΚΑΚΑΡΙΚΑΣ ΡΕΝΟΣ, Ταμίας: ΚΑΡΑΜΟΥΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, Κοσμήτορας: ΒΛΑΧΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, Μέλος: ΠΑΛΛΑΣ ΘΩΜΑΣ, Μέλος: ΜΑΝΑΖΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ

Όπως και πέρυσι όποιοι είχαν τη δυνατότητα έφεραν τρόφιμα μακράς διάρκειας που δεν χρειαζόταν ψυγείο όπως (γάλα εβαπορέ, μακαρόνια, ρύζι, λάδια, αλεύρι κλπ) τα οποία διαθέσαμε στο Φιλόπτωχο ταμείο του χωριού μας. Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί όλους όσους προσέφεραν τρόφιμα για την αλληλεγγύη προς τους συγχωριανούς μας.

• Ο ετήσιος χορός μας έγινε με μεγάλη επιτυχία, στο χωριό μας στην ταβέρνα «ΤΖΙΜΗΣ», ψηλά στον Χολομώντα, το

μεσημέρι του Σαββάτου 21 Φεβρουαρίου 2015. Η μεγάλη προσέλευση, η καλή μουσική και η διάθεση των συμμετεχόντων συνετέλεσαν, ώστε να πραγματοποιηθεί ένα όμορφο γλέντι.

• Στις 24-25-26 Απριλίου 2015 ο Σύλλογος προγραμματίζει εκδρομή, στα Ζαγοροχώρια.

Όσοι Σύλλογοι έκαναν εκλογές, ας μας στείλουν πίνακες με τα νέα μέλη των Δ.Σ., με ονοματεπώνυμα και τηλέφωνα.

ΕΠΑΝΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΙΜΑΤΟΣ ΜΑΣ

Πριν από μερικά χρόνια ο Παγχαλκιδικός είχε ιδρύσει ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο για τις ανάγκες των μελών του και των οικογενειών τους. Όμως η ζήτηση του αίματος ήταν πολύ μεγαλύτερη από την προσφορά. Τα αποθέματα τελείωναν πολύ εύκολα, γιατί οι λήπτες δεν φρόντιζαν να αντικαταστήσουν το αίμα που έπαιρναν με αποτέλεσμα η Τράπεζα να μείνει χωρίς αίμα και να μην μπορεί να ικανοποιήσει πλέον καμία ανάγκη όσο σοβαρή και αν είναι.

Τελευταία όμως γίναμε δέκτες αιτήσεων παροχής αίματος, και μάλιστα επίμονες και επείγουσες για χειρουργικές κυρίως επεμβάσεις και όχι μόνο, αλλά αδυνατούσαμε να τις ικανοποιήσουμε γιατί απόθεμα δεν υπήρχε. Το γεγονός αυτό μας στενοχώρησε και μας προβλημάτισε. Έτσι εισηγηθήκαμε στη Γεν. Συνέλευση της 18ης Ιαν. 2015 την επανίδρυση της Τράπεζας, πρόταση που έγινε ασμένως και ομοφώνως δεκτή.

Κατόπιν τούτου επανιδρύεται η Τράπεζα Αίματος του Παγχαλκιδικού Συλλόγου, αυτή τη φορά στο Κέντρο αιμοδοσίας του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ και ορίζεται ως

**πρώτη ημέρα ομαδικής αιμοδοσίας
η Τετάρτη 6 Μαΐου και από ώρα 17.00- 19.00
στα γραφεία του Συλλόγου.**

Κατόπιν τούτου καλούνται όσοι δύναται να αιμοδοτήσουν, δηλαδή να είναι υγιείς και όχι πάνω από 65 ετών, είτε είναι μέλη του Συλλόγου, είτε συγγενείς (σύζυγοι, τέκνα εγγόνια, φίλοι κλπ.) να προσέλθουν αφού προηγουμένως το δηλώσουν, μέχρι 27 Απριλίου 2015, στον υπεύθυνο της αιμοδοσίας Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου κ. Γιάννη Κοτσάνη στο τηλέφωνο 6936950188.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΜΕ ΝΕΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ
ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΙ ΕΓΚΑΙΡΑ.

ΜΙΑ ΑΞΙΑ ΕΠΑΙΝΟΥ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ: ΟΙ ΝΕΟΙ ΤΟΥ ΑΓ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΙΔΡΥΣΑΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟΥΣ

Στο γνωστό μας χωριό τον Άγ. Πρόδρομο, απ' όπου όσοι πηγαίνουμε για Αρναία, Ιερισσό και Άγ. Όρος, περνούμε και δοκιμάζουμε τις ωραίες λιχουδιές που σερβίρουν οι πολλές ταβέρνες που διαθέτει,

οι νέοι του χωριού ίδρυσαν δανειστική βιβλιοθήκη.

Ο Παγχαλκιδικός ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα και προ καιρού τους πρόσφερε αρκετά (46) βιβλία δωρεάν, ανάμεσα στα οποία και αρκετά παιδικά, μαζί με ένα λεξικό του Ελευθερουδάκη για τη θεμελίωση και την ενίσχυση της προσπάθειας.

Πριν λίγες μέρες πήραμε ένα σχετικό ευχαριστήριο γράμμα, και μαζί και πρόσκληση για να παραβρεθούμε στα εγκαίνια της βιβλιοθήκης στις 8-2-2015. Πολύ το χαρήκαμε αλλά δυστυχώς το γράμμα έφθασε με το ταχυδρομείο κατόπιν εορτής, δηλ. μετά την ημέρα των εγκαίνιων, στα οποία πολύ θα θέλαμε να βρισκόμασταν για να επαινέσουμε την προσπάθεια και να συγχαρούμε τις νέες και τους νέους. Δεν πειράζει. Τα λέμε και τώρα:

**ΠΑΙΔΙΑ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ.
ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕ ΜΕ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟ.
ΠΡΟΧΩΡΗΣΤΕ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ ΣΑΣ ΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ.**

Σ.Σ. Ο Παγχαλκιδικός προ διετίας περίπου βοήθησε και στον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του Δημ. Σχολείου του Ταξιάρχη της Χαλκιδικής, με αρκετά βιβλία,, δώρα των μελών μας και κυρίως του κ. Ιωάννη Σαμαρά, θεολόγου καθηγητή από την Αρναία.

ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

Το επόμενο τεύχος θα κυκλοφορήσει τέλος Μαΐου με αρχές Ιουνίου 2015. Οι συνεργασίες μέχρι 10 Μαΐου. Το ίδιο ισχύει και για τα ενημερωτικά σημειώματα των Συλλόγων τα οποία γίνονται δεκτά σε ηλεκτρονική μορφή.

Διόρθωση παράλειψης με συγγνώμη

Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Ν. Μαρμαρά του Δήμου Σιθωνίας είναι ο **Καπλάνης Γεώργιος**, επί-
λεκτο μέλος του Συλλόγου μας, το όνομα του οποίου παραλείφθηκε εκ παραδρομής από το σχετικό κατά-
λογο των προέδρων των Κοινοτήτων, που δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο τεύχος. Ζητούμε συγγνώμη.

Λόγω πληθώρας ύλης

Μερικές συνεργασίες δεν δημοσιεύονται στο παρόν τεύχος λόγω πληθώρας ύλης. Κρατήθηκαν όμως για τα επό-
μενα τεύχη. Για τον ίδιο λόγο δεν δημοσιεύτηκαν οι επιστολές, τα βιβλία, οι εφημερίδες και τα περιοδικά που λά-
βαμε καθώς και οι σελίδες με τα Νέα της Χαλκιδικής. Θα δημοσιευθούν στο επόμενο.

Υπόμνηση για τις συνδρομές

Ο αριθμός λογαριασμού του Συλλόγου είναι:

Τράπεζα Πειραιώς 6233 04 0032 572

όπου μπορείτε να καταθέτετε τις συνδρομές σας. Και μην ξεχνάτε ότι η συνδρομή (15 ευρώ το χρόνο) είναι
το μόνο τακτικό έσοδο του Συλλόγου και γι' αυτό πληρώνεται στις αρχές του χρόνου, για μπορέσει του Δ.Σ.
να προγραμματίσει τις δραστηριότητές του. Μέχρι στιγμής έχουν τακτοποιηθεί ταμειακά μόνο 250 μέλη.

Η λειτουργία των γραφείων. Ευχαριστίες στην κ. Ολυμπία Σαμαρά

Τα γραφεία μας στη οδό Υψηλάντου και Μαντώ Μαυρογένους 23 στη Ν. Ελβετία Θεσσαλονίκης, παραμέ-
νουν ανοιχτά κάθε απόγευμα 5-8. Καλό θα είναι πριν τα επισκεφθείτε να τηλεφωνήσετε στο 2310-32.38.39.
Κάθε Δευτέρα και Τετάρτη προσέρχεται και η Γραμματέας κ. Ολυμπία Σαμαρά και προσφέρει υπηρεσίες
γραφείου και Η/Υ εντελώς αφιλοκερδώς. Την ευχαριστούμε θερμά.

ΤΟ ΔΩΡΕΑΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΠΟΥ ΕΙΧΕ ΠΡΟΑΓΓΕΛΘΕΙ ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΞΕΙ

Για μαθητές και μαθήτριες Γυμνασίου-Λυκείου

Ήδη συγκροτήθηκε το πρώτο τμήμα από μαθητές της πρώτης Λυκείου στους οποίους διδάσκονται εντελώς
δωρεάν φυσική και μαθηματικά από τους καθηγητές **Σαραφιανό Καράβατο** φυσικό από την Παλαιόχωρα
και **Κώστα Λιούτα** μαθηματικό από την Αρναία, τους οποίους συγχαίρουμε και ευχαριστούμε.

Τα μαθήματα γίνονται στο 14ο Γυμνάσιο-Λύκειο Θεσσαλονίκης (Θεμ. Σοφούλη και Γ. Παπανδρεου 1)

τις απογευματινές ώρες.

Πληροφορίες από το συντονιστή καθηγητή κ. Σαραφιανό Καράβατο 6974604255.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΧΟΡΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 23ο ΤΕΥΧΟΣ

Η εκτύπωσή του κοστίζει 1.980 ευρώ. Μπορεί η χορηγία να γίνει από ένα πρόσωπο ή φορέα, ή από δύο όπως
έγινε στο 20ο τεύχος, ή και από περισσότερα. Για εκδήλωση ενδιαφέροντος στο τηλέφωνο του προέδρου μας
κ. Μιχ. Καρτσιώτη 6946470157.

Νέα μέλη του Συλλόγου εγγραφέντα μέχρι 28.2.2015

		Αριθμός Μητρώου			Αριθμός Μητρώου
1. Αγγελίδου Χρυσούλα	Χανιώτη σπ.	1429	17. Σκορδαλάκη Άννα	Παρ. Διονυσίου	1445
2. Καραλιόλιου Σύλβια	Αρναία	1430	18. Καραγιώργος Αντώνιος	Κασσάνδρεια	1446
3. Τσάτσαρη Φαίδρα	Βάβδος	1431	19. Ζιάννας Στυλιάνος	Πετράλωνα	1447
4. Σπυρίδου Ζαχαρούλα	Πετροκέρασα φ.	1432	20. Εμμανουηλίδης Ηλίας	Σχολάρι	1448
5. Καρράς Εμμανουήλ	Πορταριά	1433	21. Κιμουρτζής Γεώργιος	Γαλάτιστα	1449
6. Διαμαντόγλου Χρήστος	Ν. Σύλλατα	1434	22. Καψάλας Θεόδωρος	Πολύχρονο	1450
7. Κυρίτσης Βασίλης	Κασσάνδρεια	1435	23. Κοντογιώργης Χρήστος	Κρήμνη	1451
8. Χαλκιά Άννα	Ν. Καλλικράτεια	1436	24. Δημητριάδη Συρματούλα	Ορμύλια	1452
9. Κουτσού Άννα	Βάβδος	1437	25. Καμαργιώτη Δήμητρα	Ορμύλια	1453
10. Πανουργιάς Νικόλαος	Αγ.Νικόλαος	1438	26. Γιαννούσης Λάζαρος	Αρναία	1454
11. Μητροφάνης Ιωάννης	Μ. Παναγία	1439	27. Φιριπή Παρασκευή	Θεσσαλονίκη	1455
12. Μητροφάνη Ελένη	Μ. Παναγία	1440	28. Μπλόσκας Νικόλαος	Συκιά	1456
13. Μπανάβας Νικόλαος	Βάβδος	1441	29. Κωνσταντινίδης Αριστείδης	Πολύγυρος	1457
14. Βαμβακά Κονδυλία	Πολύχρονο	1442	30. Χάνου Όλγα	Σανά	1458
15. Ορφανουδάκη Ειρήνη	Κασσάνδρα	1443	31. Ντικμπασάνη Λεμονιά	Θεσσαλονίκη	1459
16. Βαλμά Άννα	Παλαιόχωρα	1444	32. Βογιατζής Ιωάννης	Ν. Πλάγια	1460

Σημ. Το Δ.Σ. καλωσορίζει με χαρά τα νέα μέλη και τα προσκαλεί σε ενεργό συμμετοχή στη ζωή και τη δράση του Συλλόγου μας.

Πένθη

Έφυγαν από τη ζωή

Κοτσάνη Μαρία, σύζ. Κώστα Γαλή, από την Αρναία (Α.Μ. 930)
Μπριγκίττε σύζ. Νίκου Παπαγιάννη από την Αρναία (Α.Μ. 1094)
Τσεχελίδης Κων/ντίνος από Θεσσαλονίκη (Α.Μ.546)
Μπάσογλου Αναστάσιος από Θεσσαλονίκη (Α.Μ. 948)

Σαπουντζής Σωτήριος από Σήμαντρα (Α.Μ. 951). Υπήρξε ανταποκριτής του Παγχαλκιδικού στα Σήμαντρα και είχε μακρά θητεία στη Δευτεροβάθμια Εκπ/ση (φυσικός), στα πολιτιστικά πράγματα της Χαλκιδικής (Πρόεδρος Πολιτιστικού οργανισμού Χαλκιδικής) και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (Πρόεδρος Δημ. Συμβουλίου Δήμου) Ν. Προποντίδας.

Το Δ.Σ. απευθύνει θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους και εύχεται η μνήμη τους να μένει αιωνία.
ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ

Ανακοίνωση

Προς

Όλους τους Δημάρχους, Κοινοτάρχες, προέδρους Πολιτιστικών Οργανισμών
και Πολιτιστικών Συλλόγων της Χαλκιδικής

Γνωστοποιούμε προς όλους ότι ο Παγχαλκιδικός Σύλλογος διαθέτει αξιόλογη πολυμελής πολυφωνική μεικτή χορωδία και επίσης δυνατό χορευτικό τμήμα ενηλίκων που χορεύει παραδοσιακούς χορούς. Και τα δυο τμήματα εμφανίζονται σε εκδηλώσεις όταν προσκληθούν. Επιθυμία μας είναι να στέλνονται προσκλήσεις από όλους τους φορείς προς τους οποίους απευθύνεται η ανακοίνωση αυτή για συμμετοχή σε σχετικές εκδηλώσεις στις κωμοπόλεις και τα χωριά της Χαλκιδικής και όχι μόνο. Τηλέφωνο επικοινωνίας 6946470157.

Η ΧΟΡΗΓΙΑ

Χορηγός της έκδοσης του παρόντος 22ου τεύχους είναι

ο κ. Ιωάννης Τζίτζιος

πολιτικός μηχανικός από τη Νικήτη και σημερινός Δήμαρχος του Δήμου Σιθωνίας με έδρα τη Νικήτη

Το Δ.Σ. και ο κόσμος του Παγχαλκιδικού Συλλόγου

Ευχαριστεί

εκ βαθέων τον κ. Ιωάννη Τζίτζιο και τον εγγράφει στον οικείο κατάλογο των χορηγών, ώστε να μνημονεύεται εσαεί η ευγενική χειρονομία του και να αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση.

Σημειώνουμε ότι ο κ. **Ιωάννης Τζίτζιος** είναι γέννημα και θρέμμα Χαλκιδικιώτης (Νικητιανός). Εκλέχτηκε και υπηρέτησε ως Δήμαρχος Σιθωνίας από το 1999 ως το 2006 και από το 2010 μέχρι σήμερα και μέχρι το 2019. Στην τελευταία του εκλογή μάλιστα (2014) σημείωσε μεγάλο ρεκόρ, αφού έλαβε **το 81%** των ψήφων των δημοτών του. Αυτό ήταν αποτέλεσμα των πολλών, ποικίλων και μεγάλων έργων που εκτέλεσε σε όλα τα χωριά του Δήμου του (Νικήτη, Αγ. Νικόλαο, Ν. Μαρμαρά, Συκιά, Μεταγγίτσι και Σάρτη), τα οποία άλλαξαν την όψη τους, βελτίωσαν τη ζωή των κατοίκων, έφεραν ανάπτυξη, κυρίως στον τουρισμό, πράγμα που το αναγνωρίζουν όλοι και το εξέφρασαν με την ψήφο τους.

Μαζί σεμνυνόμεθα και εμείς γιατί ο κ. **Ιωάννης Τζίτζιος** είναι επίλεκτο μέλος του Παγχαλκιδικού Συλλόγου με Α.Μ. 895, έχουμε αγαστή συνεργασία και επί δημαρχιών του συνδιοργανώσαμε ποικίλες εκδηλώσεις σε όλα ανεξαιρέτα τα χωριά του Δήμου με επιτυχία. Επίσης ο Δήμος Σιθωνίας, με εισήγησή του, έγινε χορηγός της έκδοσης του 14^{ου} τεύχους του ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ και αναμένουμε και πάλι εφέτος την εκδήλωση νέας στήριξης-αναγνώρισης του έργου που επιτελούμε. Μνημειώδης έμεινε η φράση του κ Δημάρχου στην εκδήλωση της συνάντησης των χορωδιών του Δήμου που συνδιοργανώσαμε στη Νικήτη στις 7 Απριλίου του 2013: *Προτιμώ κάθε χρόνο να κάνω ένα έργο λιγότερο στο Δήμο και να ενισχύω τις δράσεις πολιτισμού.* Το σπουδαίο στην περίπτωση είναι ότι και τα πολιτιστικά ενισχύει και τα έργα πραγματοποιεί. Συγχαρητήρια κ. Δήμαρχε.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΑΛΙ.

ΤΟ Δ.Σ.

ΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

Μέχρι σήμερα χορηγοί του περιοδικού είναι :

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΓΙΩΝΑΣ (τ.1-4), ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ (τ.5-6),
ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΜΑΣΑΛΑ-ΜΟΥΣΤΟΥ (τ.7), ΜΟΣΧΟΣ ΜΟΣΧΟΣ (τ. 8),
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑ ΓΡΑΜΜΕΝΑ (τ. 9), ΔΗΜΟΣ ΠΟΥΛΓΥΡΟΥ (τ. 10),
ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ (τ. 11), ΠΕΡΙΦ. ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (τ.12)
ΚΩΝ. & ΑΦΡ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ (τ.13), ΔΗΜΟΣ ΣΙΘΩΝΙΑΣ (τ. 14),
ΜΑΓΔΑ ΚΕΚΕΡΗ-ΣΛΙΝΗ (τ. 15), ΗΛΕΚΤΡΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (τ. 16),
ΕΛΛΗ, ΜΑΡΙΑ, ΚΑΙΤΗ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥΔΗ (τ.17).
ΔΗΜΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ (τ.18), ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΟΣ (τ.19)
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΥΛΓΥΡΙΝΩΝ & ΘΩΜΑΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ (τ. 20)
ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΓΛΟΥ (τ. 21), ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΙΤΖΙΟΣ (τ. 22)**

ΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ, ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Αντιπρόσωπος: Δημήτριος Σμάγας
6942095999 (Άγ. Νικόλαος)

Ανταποκριτές:

Μεταγγιτσίου	Κατσίκας Γεώργιος 6946257817
Πυργαδικίων	Γουλιανίδης Αθανάσιος 6977200235

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΡΝΑΙΑΣ

Αντιπρόσωπος: Παντελής Ζωγράφος
6956140250 (Αρναία)

Ανταποκριτές:

Αρναίας	Πάχτα Ζηνοβία 6937313294
Βαρβάρας	Τσιάλη Λεμονιά 6946525098
Μεγ. Παναγίας	Κατραντσιώτου Ελένη 6977337556
Νεοχωρίου	Χιούτης Κων/ντίνος 6945255403
Ολυμπιάδας	Αναστασίου Βασίλειος 6977775105
Παλαιοχωρίου	Τσιάλης Στάθης 6974601589
Στανού	Τουπλικιώτης Αθανάσιος 6972422953
Σταγείρων	Γκιάτας Παναγιώτης 6944726756
Στρατονίκης	Τσανανά Ελένη σύζ. Γεωρ. 6946149510
Στρατωνίου	Μπαλαρά Γιάννα 6945983653

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΓΑΛΑΤΙΣΤΑΣ

Αντιπρόσωπος: Αστέριος Σουάνης
6978262440 (Γαλάτιστα)

Ανταποκριτές:

Βάβδου	Κουτσός Σαρ. Χρήστος 6944682564
--------	------------------------------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΖΕΡΒΟΧΩΡΙΩΝ

Αντιπρόσωπος: Χρήστος Μπαμπαϊτης
6976601853 (Παχαιόχωρα)

Ανταποκριτές:

Γεροπλατάνου	Παπαρηγορίου Αθανάσιος 6943075258
Δουμπιών	Παπαοικονόμου Εμμ. Νίκος 6937671915
Κρήμνης	Κοντογιώργης Δημήτριος 6944758636
Μαραθούσας	Θεοχάρης Ευστράτιος 6938738735
Ριζών	Οικονόμου Αθανάσιος 6936178177
Σανών	Βαβδινούδης Δημήτριος 6940771652

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΕΡΙΣΣΟΥ

Αντιπρόσωπος: Φώτης Ταλέας
6944758623 (Ιερισσός)

Ανταποκριτές:

Αμμουλιανής	Ροδοκαλάκης Φωτ. Γεώργιος 6944678830
Ιερισσού	Μαρίνος Ιωάννης 6975505132
Νέων Ρόδων	Ταλέας Γεώργιος 6946461528
Ουρανούπολης	Καραστεργίου Ελένη 6932735573

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ

Αντιπρόσωπος: Νικόλαος Παραλής
6932579452 (Κασσάνδρεια) 63977

Ανταποκριτές:

Κασσανδρείας	Μπουλούσης Χρυσοβαλάντης 6944989934
Αθύτου	Κωστοπούλου Μάχη 6932474037
Καλάνδρας	Ραπτόπουλος Σάκης 6977773617
Καλλιθέα	Παπαγιάννης Θεόδωρος 6981032571
Κασσανδρινού	Μαθαία Μαγδαληνή 6944694417
Κρυοπηγής	Σουσούρας Χρήστος 6937661655
Νέα Φώκαιας	Κουκής Θεόδωρος 2374081522
Φούρκας	Μανώλτσιος Ιωάννης 6981260949

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΕΑΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**Αντιπρόσωπος: Βασίλειος Μακαρίτης**

6944343867 (Ν. Καλλικράτεια)

Ανταποκριτές:

Άγ. Παύλου	Μυλωνά Ελευθερία 6975023812
Λακκώματος	Χουλιάρας Θεόδωρος 6938421901
Ν. Γωνιάς	Βούτση Αικατερίνη 6932539114
Ν. Ηράκλειας	Ραγιάς Νίκος 6932905273
Ν. Συλλάτων	Πανταζής Αθανάσιος 6972547148
Σωζόπολης	Ψαθά Κρυσταλλένια 6982983875

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΕΟΥ ΜΑΡΜΑΡΑ**Αντιπρόσωπος: Χρήστος Γκιζγκής**

6977447848 (Ν. Μαρμαράς)

Ανταποκριτές:

Παρθενώνα	Παπαδοπούλου-Μαργαρίτη Στέλλα 6948076521
-----------	---

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΕΩΝ ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ**Αντιπρόσωπος: Αθανάσιος Χατζηπαπάς**

6976762043 (Ν. Μουδανιά)

Ανταποκριτές:

Άγ. Παντελεήμων	Καρατζάκης Αργύριος 6976319203
Άγ. Μάμας	Βαγιωνάς Ιωάννης 6973963025
Διονυσίου	Ντοντσάκη-Μουτσάκη Μαρία 6942411001
Ζωγράφου	Μηνάογλου Κων/ντίνος 6972342060
Ν. Ποτίδαιας	Χατζηκονδέλης Αθανάσιος 6944622856
Ν. Φλογητών	Μαυρίδης Βάιος 6974418120
Ολύνθου	Αναστασιάδου Μαρία Βορ. 6977413971
Πορταριάς	Βαγγλή-Κωνσταντάρα Μαρία 6972407819
Σημάντρων	Ζουμπουλίδου Χ ^η Στοιγιάννη Ελένη 6977745305

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΕΑΣ ΤΡΙΓΛΙΑΣ**Αντιπρόσωπος: Αλέξανδρος Οικονομίδης**

6976238375 (Ν. Τρίγλια)

Ανταποκριτές:

Ελαιοχωρίων	Βακαλούδης Κων/ντίνος 6945331299
-------------	-------------------------------------

Κρήνης	Τσέλιου Σμαρώ 6977869760
Ν. Πλαγίων	Μπανάκης Νικόλαος 6946487662
Ν. Τενέδου	Τυροβούζης Αθανάσιος 6973909777
Πετραλώνων	Χαραλαμπίδης Αναστάσιος 6940292721

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΙΚΗΤΗΣ**Αντιπρόσωπος: Στυλιανός Κωστίκας**

6974792466 (Νικήτη)

Ανταποκριτές:

Νικήτης	Αναγνωστάρας Γεώργιος 6942562006
Μεταμόρφωσης	Βασιλειάδης Ιωάννης 6946953441

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΜΥΛΙΑΣ**Αντιπρόσωπος: Βασίλειος Γκαρλής**

6973557907 (Ορμύλια)

Ανταποκριτές:

Βατοπεδίου	Χασταμουρίδης Χαράλαμπος 6977000663
------------	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ**Αντιπρόσωπος: Αστέριος Βαμβακάς**

6974486323 (Πολύχρονο)

Ανταποκριτές:

Άγ. Παρασκευής	Χριστέλη Καίτη 6974930896
Ν. Σκιώνης	Ζιώβα Τηλ. Μαρία 6978706512
Παλιουρίου	Κόνιαλη Ελευθερία 6972598392
Πευκοχωρίου	Καραμανλής Νικόλαος 6977468667
Πολυχρόνου	Μητσιάνη Αλεξάνδρα 6974960770
Χανιώτη	Πελέκα Ξένια 6977862948

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ**Εκπρόσωποι: Διαμαντουλάκης Γεώργιος**

6977007729 (Πολύγυρος)

Κανατάς Ιωάννης

6945822836 (Πολύγυρος)

Ανταποκριτές:

Άγ. Προδρόμου	Βατζόλας Μιλτιάδης 6945388137
Βραστών	Παντάλης Παύλος 6973263460
Παλαιοκάστρου	Δημηνός Αθανάσιος 6945265181
Ταξιάρχη	Λυρτζής Αστέριος 6944779345

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΥΚΙΑΣ**Αντιπρόσωπος: Λαθούρη - Πάργα Μαρία**
6983337259 (Συκιά)**Ανταποκριτές:**

Συκιάς	Κανέλης Ελευθέριος Δημ. Σχ. 6972432152
Σάρτης	Χριστάρα Σόνια (φαρμακείο) 6948508024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ**Αντιπρόσωπος: Αστέριος Σαμαράς**
6978279448 (Βασιλικά)**Ανταποκριτές:**

Γαλαρινού	Καραμόσχος Γεώργιος 6974337958
Λακκιάς	Δερμεντζής Γεώργιος 6937166492
Λειβαδίου	Ταυλίκος Πασχάλης (Λάκης) 6975595700
Σουρωτής	Σαμαράς Ιωάννης 6946219116
Ταγαράδων	Καλαφάτης Σωτ. Αθανάσιος 6979048920

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΠΑΝΩΜΗΣ**Αντιπρόσωπος: Γρηγόριος Λάτσιος**
6944450896 (Επανωμή)**Ανταποκριτές:**

Επανωμής	Πράτανου-Λάτσιου Γερακίνα 6973337784
Μεσημερίου	Παπαδόπουλος Ι. Κων/ντίνος 6972273198
Πλαγιαρίου	Γκόρης Στέλιος (κατάστημα) 6977222357

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΖΑΓΚΛΙΒΕΡΙΟΥ**Αντιπρόσωπος: Άγγελος Μπαλμπάτσης**
6974372072 (Ζαγκλιβέρι)**Ανταποκριτές:**

Πετροκεράσων	Λέκκας Γιάγκος 6978681120
Αδάμ	Αδαμούδη Αναστασία 6937098098
Ν. Καλινδοίων (πρώην Καλαμωτού)	Τερζόπουλος Περικλής 6974103033

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ:

Οι ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΕΣ είναι οι σύνδεσμοι των χωριών με τους ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ στα οποία ανήκουν, αλλά και με τη ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, δηλ. το Δ.Σ. Οι Ανταποκριτές ζώντας καθημερινά μέσα στις τοπικές κοινωνίες γνωρίζουν καλύτερα τα πράγματα του χωριού τους και μπορούν να ενημερώνουν το Δ.Σ., όταν τους ζητηθεί, αλλά και να προσφέρουν υπηρεσίες στα εκεί μέλη και φίλους, όπως: ενημέρωση για τις δράσεις του Συλλόγου, επίδοση προγραμμάτων εκδηλώσεων, αποδοχή συμμετοχών σε εκδρομές και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, διακίνηση του περιοδικού ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ, αποδοχή αιτήσεων εγγραφής ή συνδρομών κλπ. Επίσης συνεργάζονται με τους τοπικούς Πολιτιστικούς κυρίως Συλλόγους και εξετάζουν και προτείνουν μαζί με τον αρμόδιο Αντιπρόσωπο τη διοργάνωση κοινών πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Ο Παγχαλκιδικός με τον ορισμό των Αντιπροσώπων στις κωμοπόλεις και των Ανταποκριτών στα χωριά αποχτά τη Νέα Οργανωτική Δομή, η οποία καλύπτει πλέον ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ και πιστεύει ότι έτσι θα βρίσκεται ακόμα πιο κοντά στους Χαλκιδικιώτες και τη Χαλκιδική, πιο κοντά στους Συλλόγους της και τους άλλους φορείς, πιο κοντά στην κοινωνία, ώστε να γίνει πιο αποτελεσματικός και να φανεί πιο χρήσιμος.

Τέλος κρίνουμε σκόπιμο να επαναλάβουμε: Ο Παγχαλκιδικός Σύλλογος είναι ισότιμος με όλους τους άλλους Συλλόγους των χωριών και των κωμοπόλεων της Χαλκιδικής. Χρέος κάθε Χαλκιδικιώτη είναι πρώτα να γίνεται μέλος του Συλλόγου του τόπου του, για να βοηθήσει την πολιτιστική ανελίξη του, και ταυτόχρονα, αν θέλει, να γίνεται και μέλος του Παγχαλκιδικού, ο οποίος ασχολείται με γενικότερα θέματα που αφορούν σε ολόκληρη τη Χαλκιδική και τους Χαλκιδικιώτες.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΕΣ: ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΑΓΧΑΛΚΙΔΙΚΟΥ

Ο Παγχαλκιδικός σαν Σύλλογος που υπηρετεί ολόκληρη τη Χαλκιδική από το 1903, για να έχει δύναμη και κύρος και να επιτελεί σωστά το έργο του χρειάζεται να έχει πολλά-πολλά μέλη.

Καλούμε όσους επιθυμούν να μπουν στη μεγάλη οικογένεια του Παγχαλκιδικού να σπεύσουν να εγγραφούν. Αίτηση υπάρχει στην πρώτη σελίδα της ηλεκτρονικής διεύθυνσής μας www.panchalkidikos.gr, αλλά και σας τη στέλνουμε με όποιο τρόπο θέλετε (φάξ, e-mail, ΕΛΤΑ κλπ.). Αφού τη συμπληρώσετε δώστε την στον τοπικό Ανταποκριτή ή Αντιπρόσωπό μας μαζί με 20 ευρώ (5 εγγραφή και 15 ετήσια συνδρομή) ή στείλτε την στη διεύθυνση του Συλλόγου και καταθέστε το ποσό των 20 ευρώ στον λογαριασμό: Πειραιώς 6233 040032 572 .

Η απόδειξη θα σας σταλεί από τον ταμία ταχυδρομικώς στο σπίτι σας μαζί με τον αριθμό Μητρώου και το περιοδικό θα το λαμβάνεται τακτικά στο σπίτι σας ή μέσω των Αντιπροσώπων και των Ανταποκριτών μας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΩΝ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2015

Ιανουάριος 2015

Κυριακή 18 Ιανουαρίου	Η ετήσια τακτική Γεν. Συνέλευση των μελών με λογοδοσία και αρχαιρεσίες	Ώρα 11.00' στην ΕΣΤΙΑ του Συλλόγου.
--------------------------	--	-------------------------------------

Φεβρουάριος 2015

Κυριακή 15 Φεβρουαρίου	Ο ΜΕΓΑΣ ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ Ώρα 13.00	Στο οικ. κέντρο PRIVEE, 15 ευρώ το άτομο με πλήρες μενού.
Σάββατο 21 Φεβρουαρίου	Ημερήσια εκδρομή στην Καστοριά και τα περίξ, με 15 ευρώ το άτομο.	Υπεύθυνος κ. Θ. Τσαμούρης. Δηλώσεις 2310413053, 6932474037.

Μάρτιος 2015

Παρασκευή 6 Μαρτίου	Β' Χαιρετισμοί στη Μονή Αγ. Ραφαήλ Νικολάου & Ειρήνης (Γρίβα Κιλκίς)	Ώρα αναχώρησης 15.00' Το άτομο 10 ευρώ. Δηλ. 6932 474037
Τετάρτη 11 Μαρτίου	Παρουσίαση του νέου βιβλίου του καθηγητή της Αστρονομίας του ΑΠΘ κ. Σταύρου Αυγολούπη: ΤΟ ΡΟΛΟΪ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ. Έναρξη: Ώρα 20.00.	Το βιβλίο θα το παρουσιάσει ο ίδιος ο καθηγητής και θα εμβαθύνει με διάλεξη στο περιεχόμενό του. Στην Εστία.
Κυριακή Δευτέρα Τρίτη 15-17 Μαρτίου	Τριήμερη εκδρομή στην ΑΡΑΧΩΒΑ και τα περίξ (Δελφοί, Δίστομο, Ιτέα, κλπ.) με 140 ευρώ το άτομο σε ξενοδοχείο 4* με ημιδιατροφή.	Ώρα αναχώρησης 7.00' από πλατεία Χάψα. Δηλώσεις στον κ. Κοτσάνη 6936950188.
Κυριακή 22 Μαρτίου	11 ^η Συνάντηση χορωδιών της Χαλκιδικής στην αίθουσα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (έναντι Λ. Πύργου)	Ώρα ενάρξεως 19.00. Συμμετέχουν οι χορωδίες που θα κληθούν.
Τετάρτη 25 Μαρτίου	Συμμετοχή τμήματος του Συλλόγου στη παρέλαση της 25ης Μαρτίου	Στην παραλιακή λεωφόρο της Θεσσαλονίκης
Σάββατο 28 Μαρτίου	Εμφάνιση της χορωδίας μας στον 'Αγ. Μάμα, με άλλες χορωδίες. (Συνδιοργάνωση με τον Δήμο Ν. Προποντίδας).	Ώρα αναχώρησης λεωφορείου από πλατεία Χάψα 17.00. Συμμετοχή σε εορτασμό για 25η Μαρτίου
Κυριακή 29 Μαρτίου	Συμμετοχή της χορωδίας μας, στο 7ο διεθνές φεστιβάλ του Σ.Φ.Χ.Ε.	Στην αίθουσα τελετών του ΑΠΘ ώρα 18.00'.

Απρίλιος 2015

Τετάρτη 1 Απριλίου	Λογοτεχνικό βραδινό με θέμα: <i>Εγώ ο Νίκος Καββαδίας. (Κατέβηκε ο Πολύγυρος και γίνηκε λιμάνι).</i> Θα μιλήσει ο φιλόλογος και συγγραφέας (π. σχολ. σύμβουλος φιλολόγων) κ. Δημ. Κοσμάς.	Ώρα 20.00'. Στην Εστία μας. Ποιήματα θα διαβάσει η φιλόλογος και ηθοποιός κ. Θεώνη Δ. Κοσμά, ενώ θα ακουστούν τραγούδια του Θάνου Μικρούτσικου.
Σάββατο 4 & Κυρ. Βαΐων 5 Απριλίου	Ο Τίμιος Σταυρός στα Πετροκέρασα. Υποδοχή 18.00' Σάββατο του Λαζάρου. Παραμένει και την Κυριακή των Βαΐων.	Μετάβαση ατομικά και κατά βούληση. Ένα έθιμο που επαναλαμβάνεται εδώ και 250 χρόνια.
Το τρίτο δεκαήμερο του Απριλίου.	Πολυήμερη εκδρομή στην Κρήτη. Αεροπορικάς. Η τιμή, οι ημερομηνίες και το πρόγραμμα θα ανακοινωθούν έγκαιρα, μετά από έρευνα αγοράς.	Προεγγραφές και πληροφορίες από τον κ. Ι. Κοτσάνη 6936950188 ή 2310/32.38.39 το βράδυ.
Σάββατο 25 Απριλίου	Εμφάνιση της χορωδίας μας στο Βαφοπούλειο ώρα 20.00'.	Συμμετοχή σε φεστιβάλ. Αφιέρωμα στον Μάνο Χατζηδάκη.

Μάιος 2015

Σάββατο 2 Μαΐου	Μετάβαση-εμφάνιση του χορευτικού στην Παραλίμνη Γιαννιτών.	Ώρα αναχώρησης 16.00'. Υπεύθυνος ο κ. Αστέριος Λυρτζής.
Τετάρτη 6 Μαΐου	Αιμοδοσία των μελών, συγγενών και φίλων του Συλλόγου. (βλέπε σελ. 44)	Στην αίθυσά μας 17.00-19.00, από συνεργείο αιμοληψίας του ΑΧΕΠΑ.
Τετάρτη 6 Μαΐου	Παρουσίαση του βιβλίου της κ. Κέλλυ Πάλλα, φιλόλογου, με τίτλο: <i>Η σκόνη του τίποτα</i> . Στην Εστία μας	Το παρουσιάζουν οι φιλόλογοι: Γιάννης Καραμύχος και Γερακίνα Μυλωνά- Παπαγγέλου. Ώρα 20.00.
Κυριακή 10 Μαΐου	12 ^η Συνάντηση χορωδιών της Χαλκιδικής στη Ν. Τρίγλια. (Συνδιοργάνωση με τον Δήμο Ν. Προποντίδας).	Ώρα έναρξης 11.30'. Συμμετέχουν οι χορωδίες που θα κληθούν.
Κυριακή-Δευτέρα-Τρίτη 17-19 Μαΐου	Τριήμερη εκδρομή στη Λευκάδα σε ξενοδοχείο 5* με ημιδιατροφή και διασκέδαση 140 ευρώ το άτομο.	Υπεύθυνος ο κ. Θεόδ. Τσαμούρης. Προεγγραφές στην κ. Μάχη 2310413053, 6932474037
Τρίτη 19 Μαΐου	Μετάβαση-εμφάνιση του χορευτικού στον Ταξιάρχη Χαλκιδικής αναχ 4μ.μ.	Υπεύθυνος ο κ. Αστέριος Λυρτζής 6944779345.
Τετάρτη 20 Μαΐου	Ομιλία του κ. Γεωργίου Αθ. Αγγίδη καθηγητή Μηχανικής του Πανεπιστημίου του Lancaster. Ώρα 20.00, στην ΕΣΤΙΑ.	Θέμα: Από τον Αριστοτέλη μέχρι σήμερα εξοικονόμηση ενέργειας από τη θάλασσα.
Κυριακή 24 Μαΐου	Ημερίδα Υγείας στα Σήμαντρα-Πορταριά.	Θα μιλήσουν κορυφαίοι γιατροί. Η ώρα και ο τόπος θα ανακοινωθούν.
Τετάρτη 27 Μαΐου	Ομιλία της φιλόλογου κ. Ηλέκτρας Παπαθανασίου με θέμα: <i>Στιγμιότυπα από την ελληνική ιστορία</i> .	Ώρα 20.00' στην Εστία μας.

Ιούνιος 2015

Σάββατο 7 Ιουνίου	Ημερήσια εκδρομή σε Πορόια – Κερκίνη. Το άτομο 15 ευρώ.	Δηλώσεις στη κ. Μάχη 2310413053, 6932474037.
Κυριακή 14 Ιουνίου	Εορτασμός της 194 ^{ης} επετείου της μάχης των Βασιλικών, με μνημόσυνο, και πανηγυρικό λόγο από τον θεολόγο & φιλόλογο κ. Δημ. Κύρου στο καθολικό της Ι. Μ. Αγ. Αναστασίας και επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο και στέψη του ανδριάντα του Χάψα.	Έναρξη: Ώρα 10.30'. Η εκδήλωση είναι συνδιοργάνωση της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής, Δήμων: Πολυγύρου, Σιθωνίας, Θέρμης και του Συλλόγου μας. Θα μεταβούμε με λεωφορείο. Ώρα αναχώρησης 8.30'.
Κυριακή 21 Ιουνίου	Εμφάνιση του χορευτικού στη γιορτή του κερασιού στα Πετροκέρασα.	Ώρα αναχώρησης 8.30' από πλατεία Χάψα.
Τέλος Μαΐου -με αρχές Ιουνίου	Κάποια καθημερινή απόγευμα, εμφάνιση του χορευτικού, στο θεατράκι της Ν. Ελβετίας Θεσ/νίκης.	Μαζί με άλλα χορευτικά της Χαλκιδικής. Περιμένουμε έγκριση από το Δήμο Θεσσαλονίκης.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ:

Προαγγελία εκδρομών εξωτερικού: Προγραμματίζονται:

1) **7ήμερη εκδρομή στη Ρωσία (Μόσχα Πετρούπολη)**, για τρίτη συνεχή χρονιά, στις αρχές με μέσα Ιουλίου 2015, εφόσον συνεχισθεί το ήδη εκδηλούμενο ενδιαφέρον. Πληροφορίες και προεγγραφές στον κ. **Γιάννη Κοτσάνη** 6936950188 και κάθε βράδυ στο Σύλλογο 2310/32.38.39.

2) **6ήμερη εκδρομή στην Κάτω Ιταλία-Σικελία** για τέλη Σεπτεμβρίου 2015. Πληροφορίες και προεγγραφές επίσης στον κ. Κοτσάνη.

Επίσης: Τα τμήματα συνεχίζουν κανονικά τη λειτουργία τους: Δευτέρα 8-9 μ.μ. της νεολαίας. Τρίτη 5.45'-7.45' μ.μ. τα χορευτικά, 8-9.30' μ.μ. η χορωδία, 9.30-10.30' μ.μ. το τμήμα βυζαντινής μουσικής. Πέμπτη 5.30-8.30' μ.μ. το τμήμα γυναικών (χειροτεχνία ντεκουπάς). Την πρώτη Πέμπτη κάθε μήνα 5-6.30' μ.μ. το τμήμα ανάγνωσης λογοτεχνικών βιβλίων.

Επίσης: Για ομαδικές παρακολουθήσεις θεατρικών παραστάσεων στα θέατρα της Θεσσαλονίκης δηλώσεις στην κ. **Νατάσα Δάφφα**, έφορο-μέλος του Δ.Σ. τηλ. 6977407320.

Από τις εκδηλώσεις & τις εκδρομές του Συλλόγου μας (συνέχεια)

Από τον ετήσιο αποκριάτικο χορό μας (15-2-2015)

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και ο χαιρετισμός του προέδρου

Το χορευτικό τμήμα

Η διασκέδαση

Η διασκέδαση

Από τις «πίτες» των τμημάτων

Του τμήματος ανάγνωσης βιβλίων

Του τμήματος χειροτεχνίας ντεκουπάς

Από την εκδρομή στην Σιάτιστα και την Καστοριά (21-2-2015)

Με φόντο τη λίμνη της Καστοριάς

Στο αρχονταρίκι της Μονής της Παναγίας

Θεοφάνεια στον Γεροπλάτανο: “Ο Αγιασμός των υδάτων” που πηγάζουν
από τις ρίζες του γεροπλάτανου.